ÎNCHISOAREA SIGHET ŞI TAINELE ECUMENICITĂŢII ROMÂNEŞTI

Ion HALMAGHI

La Aniversarea dela Sighet am fost absent, după cum am fost absent şi la Aiud, în 1994, unde s'a dezvelit Monumentul închinat celor ce au murit în această temniţă. Împrejurările au fost neprielnice şi nu mi-au îngăduit. Dar, cu inima am fost prezent în amândouă locurile, căci pe lângă emoţia sensibilităţii am fost legat de toţi cei ce au murit şi prin valorile morale care i-au îndemnat în gâlgâitul sângelui românesc şi în tainele cugetului lor să accepte jertfa, fără să facă compromisuri, pentru neamul din Carpaţi şi să se înalţe pe dimensiunea ontologică a credinţei strămoşeşti, credinţa creştină originară a fiinţării româneşti.

Fiecare dintre cei morţi, dela Aiud şi Sighet, sau din multele temniţe comuniste, care a trecut pragul pe tărâmul celălalt, cu împăcarea de sine că jerfa lui este pentru neamul românesc şi pentru mărirea lui, în istorie, s'a lepădat de toate păcatele, şi a intrat în marea ecumenicitate naţională, suprema dimensiune a chiagului de unitate naţională, de îngemănare a sufletelor care trăiesc în spaţiul mioritic. ,

Se cuvine deci să-i pomenim pe cei morţi, după legea creştină, mai ales pe acei care, prin jertfa lor, au vizat intenţionat integrarea în magma ecumenică, unificatoare şi rodnică a existenţei româneşti.

Căci măsura adevărată a purităţii lor sufleteşti a fost puterea jertfelniciei de care au dat dovadă. De aceea, între aceşti morţi nu există diferenţe în faţa neamului şi a lui Dumnezeu. Nimeni nu are dreptul să facă deosebiri între ei. Unii au ajuns mai târziu la punctul limită al jertfei lor, iar alţii s'au trudit printr'un ascetism şi concepţia de durată să fie gata de moarte în momentele cruciale ale existenţei lor istorice. Jertfa în sine, i-a strâns împreună în marea taină a ecumenicităţii, în starea de unitate a spiritualităţii româneşti, pură şi încărcată de armonii.

Prin această ecumenicitate, pe temeiul ei indestructibil s'a realizat biruinţa cea mare împotriva invaziei străine a comunismului şi a hoardelor bolşevice şi anti-creştine. În această ecumenicitate s'a definit în structuri definitive esenţa ideii româneşti.

Azi, în momentele de criză naţională, în care poporul român se zbate să-şi refacă propria lui identitate spirituală şi istorică, această ecumenicitate a celor morţi în lupta anti-comunistă, ideea ecumenicităţii naţionale este un imperativ moral al salvării, opoziţia politică de azi împotriva rămăşiţelor comuniste, nu se poate realiza decât prin strălucita şi rodnica inspiraţie a unei ecumenicităţi radicale. Jertfă pentru neam şi credinţă într'o strângere în aceeaşi comunitate morală şi spirituală, care vine din afundul abisului sub-conştientului românesc, cu năzuinţi invincibile de realizări majore şi cu tradiţii superbe care au caracterul unicităţii, al armoniilor şi aristocraţiei spirituale.

Strângerea laolaltă a credinţelor, tradiţiilor, idealurilor, visurilor şi energiilor româneşti, cu cugetul unei jertfe supreme nu va putea fi învinsă de nici o putere lumească. Aşa a supravieţuit neamul românesc în cursul veacurilor sale de existenţă istorică, sub imperiul condiţiilor celor mai absurde şi contradictorii. A supravieţuit prin taina unei ecumenicităţi naţionale.

ISSN
0705-8365

Preţul unui abonament anual
30$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 21 Nr. 229 - IULIE - AUGUST 1995 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

TRECUTUL CARE NU TRECE

Eugen BÂRSAN

Se zice că acum România ar fi liberă fiindcă se poate vorbi liber. Dar ce înseamnă adevărata libertate? Adevărata libertate înseamnă drumul deschis de înfăptuire a orizontului idealistic al tău. Al ţării.

Când ne-am grăbit să prohodim sfârşitul comunismului şi comuniştilor din ţară, cu gândul că de acum valorile şi idealurile româneşti au drum deschis, ne-am înşelat. Căci drumul crezut deschis, a rămas şi pe mai departe închis.

În conjuncţie cu un asemenea lucru, toată activitatea politică de nivel guvernamental, care se desfăşoară în ţară, nu este nimic altceva decât o strategie perversă, care are în obiectiv să nu se deschidă nimic şi să nu se finalizeze nimic. Pentrucă nu mai aşa se poate menţine un trecut care nu trebue să treacă. Un trecut, întreţinut într'un haos bine calculat, ca bază a unei garanţii de putere şi de căpătuială.

În loc de schimbări doar promisiuni de un *"viitor luminos"* de care ţara este sătulă, căci a mai avut parte de el. În loc de schimbări doar rotire de cadre şi rotire de toate, până la punctul la care haosul roteşte toată ţara. Iar copleşită de haos, lumea înjură guvernul. Însă - bizarul bizarului -, deşi înjură guvernul, această lume spune *da*, aplaudă şi votează cu puterea pe care guvernul o reprezintă. Îmbărbătat de acest vot pe care-l primeşte, trecutul care nu trece, vieţuieşte mai departe în chip îngâmfat.

Strategia perversă a puterii lucrează. Ea lucrează pentrucă lucrează şcoala şi sistemul în care oamenii au fost dresaţi că singurul drept neriscant este acela de a te supune şi singura libertate nepericuloasă este aceea de a aproba. Un dresaj care a dus pe cetăţean la o înţelepciune degradantă, care-l ţine în trecut, îl ţine în catastrofă. De aceea drepturile şi perspectivele din orizontul Românului rămân la starea trecutului care nu trece.

Totul se desfăşoară încă pe fundaţia vechilor rânduieli care au lăsat urme grele în moravuri şi în minţile şi sufletul oamenilor. Sub presiunea acestora, Românului îi vine mai uşor să se dea bătut şi să rămână la ce este. Să rămână la ce latră cei mai deşănţaţi lătrători ai veacului: comuniştii.

Trecutul bate pe loc prin criptocomuniştii lui de marcă şi de cadre comuniste, neţinând seama de deznădejdiile şi durerile legate de ceea ce spunea

Continuare în pag.3

PENTRU NOSTALGIE

Alex.NEMOIANU

În ultima vreme am fost cu toţii bombardaţi cu discursuri, insinuări şi declamaţii împotriva *"nostalgiei"*. Ni s'a spus că *"nostalgia"* este un păcat care împiedică progresul şi că prezenţa ei în viaţa politică este periculoasă la toate modurile. Dar toate aceste discursuri contra nostalgiei, la o analiză mai atentă, se dovedesc găunoase ca metodă, contradictorii în demonstraţie şi nocive în principiu şi intenţie. Aceste discursuri, care adesea iau forme de o violenţă neavenită sau direct suspectă, dovedesc miopie istorică şi neînţelegere a vieţii politice care nu este altceva decât istoria timpului imediat.

Puse în context imediat, real şi concret, pledoariile împotriva nostalgiei practicate azi în România promovează, voit sau nevoit, interesele *"nomenclaturii"* şi, implicit, ale administraţiei neo-comuniste. În esenţă, aceşti vehemenţi anti-nostalgici caută să înainteze două idei. Caută să marginalizeze şi ridiculizeze pe cei care au luptat fără compromisuri împotriva comunismului, aflându-le *"vină"* în faptul că ar fi *"bătrâni"* (ar fi interesant de aflat cam care sunt criteriile *"elitiştilor"* anti-nostalgici în stabilirea pragului *"bătrâneţii"* care te-ar putea exclude din viaţa politică şi tot interesant ar fi de aflat cam care sunt criteriile de stabilire a *"tinereţii"* care nu te califică să participi la viaţa politică) şi că sunt puţini la număr. In acelaşi timp *"elitiştii"* anti-nostalgici găsesc felurite scuze celor care au profitat, direct sau indirect, în vremea regimului comunist: faptul că au *"sperat"* într'un comunism cu *"faţă umană"* (speranţă din capul locului fără acoperire şi care cel mult şi în cel mai bun caz poate dovedi inocenţă la limita senilismului prematur) şi chiar faptul că în număr mare au acceptat compromisuri de tot felul. Deci, pe de o parte cei care au condamnat fără echivoc comunismul şi au căutat să îi stea împotrivă sunt consideraţi *"marginali"*, deşi Istoria le-a dat dreptate. Pe de altă parte, cei care au făcut compromisuri şi şi-au legănat conştiinţa în speranţe false despre un *"comunism cu faţa umană"* sunt consideraţi ca demni de încredere, deşi Istoria a dovedit că nu au avut dreptate. Această concepţie anapoda, în cel mai bun caz, sau suspectă încă mai degrabă, a fost exprimată de către ideologul anti-nostalgiei în numărul din Mai al unei reviste lunare a Românilor din Lumea Nouă. Acest ideolog al anti-nostalgiei nici nu îşi dă seama că, acordând importanţă criteriului *"majorităţii"* în probleme de adevăr şi corectitudine morală, demonstrează patetic condiţia de om *"nou"* ceauşist. Dar dincolo de cele arătate mai sus, atacul contra *"nostalgiei"* este periculos şi în principiu şi ca metodologie.

Ignorarea evenimentelor din ultimele decenii şi marginalizarea celor care s'au opus cu vehemenţă şi cu toată puterea lor comunismului ar însemna justificarea sistemului bolşevic şi ar pune semnul egalului între victimă şi călău. Ori asta nu se poate!

Discursul împotriva *"nostalgiei"* mai înseamnă şi un atac împotriva memoriei individuale şi colective. Un atac insidios, care caută să relativizeze memoria ca suprem criteriu de aşezare a lucrurilor între bine şi rău. Timpul care ne stă în faţă ar

Continuare în pag.3

EDIŢIE DE VARĂ IULIE - AUGUST 1995

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România

EDITORIAL

ÎNDEMNURI LA ÎNCREDERE ÎN VIITOR

Moştenirea lăsată în viaţa socială a României este o moştenire de suflete, de energii şi de voinţă. Este o moştenire care a creat o atmosferă de delăsare, de amânare, de încetineală. Viaţa de toate zilele a prins în ţesătura de dificultăţi, lipsuri, mizerie şi necazuri, toate categoriile sociale. Nu a mai rămas timp de a vedea şi dezbate problemele generale ale societăţii româneşti. Toată încheietura societăţii româneşti de azi e falsă, ireală şi halucinantă. Nu mai există ceea ce se cheamă clase sociale, burghezie, ţărănime şi intelectualitate. Partidele politice nu au un suport bine definit. Ele reprezintă un amalgam de aderenţi, care nu sunt legaţi între ei decât prin numele partidului şi al intereselor materiale, individuale. Nu se poate identifica în interiorul partidelor legătura intimă între membrii aderenţi. Între categoriile sociale s'a creat o ruptură care nu asigură unitatea naţională.

Sunt foarte puţini acei care luptă pentru unitatea naţională căci nu s'a delimitat, decât în termeni foarte vagi, o tendinţă şi o ideologie care să îndemne spre unitatea naţională.

Încă nu s'a făcut ruptura în magma amorfă a societăţii; o explozie intelectuală, a energiilor care să scoată lumea românească din letargia în care trăieşte azi. Semnele care există astăzi, pentru o asemenea ruptură, sunt foarte timide şi neconcludente. Şi, totuşi, după toate aparenţele care ne sunt date, undeva în straturile adânci ale sufletului există o încredere că va fi posibilă o refacere. Că se va ieşi la liman. Încă nu s'a anunţat sfârşitul lumii şi deci nu se poate vorbi de o disperare totală.

Poporul român a fost încercat de istorie şi a cunoscut perioade negre în trecutul lui. A reuşit să treacă peste ele şi să ajungă la lumină. Această încredere vine din tăriile adânci ale sufletului românesc. Dintr'o experienţă milenară, care a ajutat acestui popor să nu-şi piardă credinţa în Dumnezeu, să nu i se destrame speranţele. Căci numai aşa a supravieţuit.

În faţa tabloului actual şi dezolant al vieţii naţionale de astăzi, venim cu acest memento al trecutului învolburat prin care a străbătut istoria, neamul românesc. De undeva, din tainele frământărilor de azi, va apare şi lumina care să ajute poporului român să revină la ordinea lui naturală de viaţă, la rosturile misiunii sale, cu care a fost încredinţat de Dumnezeu.

Şi va intra triumfător în istorie, din care cei răi au încercat să-l scoată şi să se destrame fără urmă şi puteri de renaştere. Dar încercările lor au fost zadarnice. Poporul a scăpat din lanţurile sclaviei şi acesta este semnul cel mai puternic că va putea să supravieţuiască încă multă vreme. A fost ajutat de Dumnezeu să revină încă o dată la viaţă.

În clipa în care mai mulţi Români vor realiza mintal că lor le revine sarcina de a duce mai departe voinţa de a fi a neamului, se va ieşi din starea de confuzie şi amărăciune care domină în România.

Oamenii trebue să-şi recâştige luciditatea cu care să analizeze stările de lucruri din ţară, şi să găsească îndemnarea spre făptuiri şi împliniri salvatoare.

Tineretul, după o perioadă de adormire generală, se va regăsi pe baricadele unor idealuri mărețe şi ademenitoare şi vor intra în rândurile acelora ce au conştiinţa dreptului de a-şi croi un destin propriu, după vederile şi rânduiala specifică poporului lor, care s'au păstrat în vechi şi puternice tradiţii milenare.

Când generaţiile tinere, ridicate după prăbuşirea dictaturii străine a comunismului, se vor întâlni cu valoarea şi puterea tradiţiilor româneşti, toate sufletele vor fi regenerate spiritual şi vor porni la treabă, să reînvie România de totdeauna, România viitoare, plină de glorie şi măreţie.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale **colaboratorilor din articolele semnate.**

SCANDALUL ILIESCU-KGB

-O puştoaică de 19 ani alertează Preşedinţia şi serviciile secrete din România-

Anda CRISTESCU

Prin Mai-Iunie, o puştoaică de 19 ani, Tana Ardeleanu, a început în ziarul *"Ziua"* campania *"Iliescu-KGB"*, publicând mărturii în acest sens ale unui instructor rus al tânărului student la Moscova, Ion Iliescu. După un timp, Preşedinţia a protestat şi a obţinut dela Institutul Energetic din Moscova o hârtie conform căreia n'a funcţionat în respectiva instituţie nici o persoană cu numle de *"Igor Botnariciuc"*, respectivul martor. Ceea ce nu poate însemna că el nu există, fiindcă agenţii KGB din instituţii, ca în România, securiştii de întreprindere, nu-şi deconspirau identitatea. Cert este că, la chemarea purtătorului de cuvânt prezidenţial, Traian Chebeleu, Procuratura Generală s'a autosesizat şi i-a citat pentru cercetări, în calitate de învinuiţi, pe directorul ziarului *"Ziua"*, Sorin Roşca Stănescu, pe redactorul şef, Adrian Pătruşcă şi pe reporterul de investigaţii, Tana Ardeleanu. Observăm că termenul de *"învinuiţi"* denotă implicarea părtinitoare a Procuraturii Generale care, dacă ar fi intenţionat să facă o cercetare obiectivă, le-ar fi trimis citaţii sub adresa de *"reclamaţi"*. Prezumţia de nevinovăţie e o vorbă goală în România. În ciuda presiunilor, ziariştii n'au cedat şi n'au acceptat să dea declaraţii în absenţa avocaţilor, ca în vremea comunismului. (De remarcat că acuzaţia de apartenenţă a Preşedintelui Iliescu la KGB a fost făcută public, mult mai înainte, de către fostul ofiţer de informaţii, Pavel Corbuţ, actualmente, membru al PUNR, cel de-al doilea partid de guvernământ, iar Preşedinţia, departe de-a cere Procuraturii să se autosesizeze, a tăcut mâlc. De ce, oare?!)

Ancheta e în curs, iar Preşedintele Iliescu îşi varsă nervii în public la adresa *"învinuiţilor"* numind, pe postul public de televiziune, ziarul *"Ziua"* - *"O fiţuică nedemnă"*, iar pe directorul Sorin Roşca Stănescu - *"un mercenar ordinar"*. În replică, acesta l-a dat în judecată pe Preşedintele Iliescu, pentru calomnie. Deocamdată, fără urmări. Oricum, redaţia ziarului *"Ziua"* - foarte unită şi motivată - joacă tare. Cu toate riscurile la care se expun, cei implicaţi nu dau un pas înapoi. Dimpotrivă. În consecinţă - cel puţin prin curaj şi consecvenţă - subiectul *"Iliescu-KGB"* din *"Ziua"* este considerat cea mai tare campanie de presă de după revoluţie. Iar asociaţia *"Reporteri fără frontieră"* din Franţa şi-a declarat sprijinul pentru Sorin Roşca Stănescu et. comp., invitând toţi colegii din ţară şi din străinătate să îi susţină. Miza fiind foarte mare, agenţiile de presă internaţionale au mediatizat cazul.

Respectiva campanie are consecinţe nebănuite. Ciudate până la ilaritate. Doi agenţi SRI recunoscuţi ca atare de către şeful lor, Virgil Măgureanu, au fost surprinşi filând-o ziua în amiaza mare pe Tana Ardeleanu care stătea de vorbă cu redactorul dela *"Mediafax"* Horia Scutaru, proaspăt întors dela Moscova. Întâmplarea s'a petrecut în plin centrul capitalei, pe o terasă de lângă Palatul Telefoanelor. Neprofesionalismul ofiţerilor SRI - vechi profesionişti ai Securităţii - a fost prea flagrant ca să nu fie jucat. Ce s'a intenţionat nu se ştie încă. Observatorii au interpreat incidentul ca pe o provocare-răfuială între serviciile secrete din România (Oare, numai din România?). Redacţia *"ZILEI"* a fost şi de data aceasta promptă: publicaţia a dat în judecată Serviciul Român de Informaţii, pentru activitate tipică de poliţie politică. Deocamdată, fără urmări. Respectivul caz, în schimb, a intrat imediat în evidenţa Comisiei parlamentare pentru SRI, care a iniţiat o anchetă. Ca de obicei victimele au fost cele luate la întrebări de către reprezentanţii guvernanţilor. Şeful SRI, Virgil Măgureanu, în loc să explice gafa monumentală a subordonaţilor săi - care, contrar aşteptărilor, n'au suferit rigori discilplinare - s'au apucat să declare, senin, că documentul care incriminează apartenenţa la KGB a Preşedintelui Iliescu e fals, fiind fabricat *"cu mânuţa ei"* de către Tana Ardeleanu. Declaraţia pe care, într'un editorial, Sorin Roşca Stănescu a pus-o în relaţie cu spargerea dela casa ziaristului constănţean, Mazăre, logodnicul Tanei Ardeleanu, şi sustragerea de documente, pe care directorul *"Zilei"* o atribuie SRI. Dar dacă acele documente, presupunând că ar fi false, erau doar o momeală pusă la botul unor urşi dornici să fure miere? Şi dacă ditamai serviciul de informaţii *"a pus botul"*? Mâncând în loc de miere - păstrată la loc sigur - un surogat?

Altceva: intenţionând să facă o anchetă în Occident, Tana Ardeleanu a fost întoarsă dela Vama Borş, pe motiv că n'are voie să părăsească ţara, fiind... sub urmărire penală! Fapt pe care ea l-a aflat abia în urma incidentului, nefiind anunţată oficial! Ulterior, şi lui Sorin Roşca Stănescu i-a fost ridicat paşaportul, ca unui infractor periculos! Pentru delictul de opinie sau, mai rău, pentru delictul de informare a cetăţenilor, prevăzut în Constituţie? Constituţie care, în această ipoteză, devine ea însăşi delictuală pentru Procuratură. Ziariştii în cauză nu sunt deloc intimidaţi. Din contra, îşi păstrează simţul umorului. Fiindcă, e cu adevărat de râs ce se întâmplă. Dacă n'ar fi de plâns. Este lamentabil faptul că o foarte tânără jurnalistă, o frumosă nebună de 19 ani ca Tana Ardeleanu, reuşeşte să alerteze Preşedinţia şi serviciile secrete din România, făcându-le să joace, cel puţin în aparenţă, aşa cum cântă ea. O aparenţă periculoasă. Fiindcă autorităţile şi unele servicii secrete din România se comportă stângaci şi, dacă în acest fel, intenţionează doar să alimenteze haosul dirijat dela noi, riscă să scape procesul de sub control. Fiindcă oferă opiniei publice imaginea unor servicii de informaţii fără autoritate. Chiar fără profesionalitate. Acest fenomen numai siguranţei naţionale a României nu poate folosi. Iar cazul *"Iliescu-KGB"* rămâne deschis. El nu poate fi închis, chiar dacă Iliescu intenţionează să-l închidă pe Sorin Roşca Stănescu. Dimpotrivă.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE...

PRENUMELE...

STRADA/ Nr. ....

ORAŞUL.......................STATUL/PROVINCIA.......................

CODUL POŞTAL.......................ŢARA.......................

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.
Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CINCINALUL RUŞINII

Mihaela MOISIN

În loc să clarifice în mod civilizat acuzaţiile ce i se aduc de colaborator-agent al KGB, Ion Ilici Iliescu se ţigăneşte cu *"fiţuica nedemnă"* care îşi propune să *"discrediteze persoana preşedintelui României"*, confundând în mod intenţionat persoana sa particulară din vremea studenţiei, cu funcţia de şef de stat al României.

Deşi intenţiile ziarului *"Ziua"*, de a arăta poporului român şi întregii lumi cine a fost şi este alesul-reales preşedinte al României sunt bune, se pare că de fapt, ele nu afectează pe Ion Iliescu în nici un fel.

Iliescu are în mână Poliţia, SRI-ul, mass-media precum şi o seamă de trepăduşi îngroziţi de faptul că prin înlăturarea din postul de preşedinte a acestuia, se vor rostogoli şi ei odată cu el. Şi printre cei ce-i iau apărarea se înscriu, normal, membrii partidelor din pentagonala roşie.

Nu l-a afectat nici mitingul organizat de Convenţia Democratică ţinut în ziua de 14 Iunie pentru comemorarea a cinci ani dela crimele barbare săvârşite de minerii/securişti în zilele de 13-15 Iunie 1990. Nici lozincile lansate sau strigate în decursul marşului şi mitingului ţinut: *"Cincinalul ruşinii"*, *"Jos Iliescu"*, *"Jos Văcăroiu"*, *"Iliescu judecat, pentru sângele vărsat"*, *"Cine ne-a vândut la Ruşi, face sport acum cu Bush"*, dar mai ales: ***"Ole, ole, cine este'n KGB"***. Pe Ion Iliescu nu-l afectează şi nu-l atinge nimeni şi nimic.

Mai mult, se pare că sadicul Ion Iliescu, pentrucă tot au trecut cinci ani *"de linişte"*, se bucură sincer de războiul cu *"invenţia, făcătura redacţională"* a ziarului *"Ziua"* referitoare la racolarea lui de către KGB în anii studenţiei. După cum s'ar fi bucurat şi dacă manifestele apărute în Bucureşti, incitând la un nou 13-15 Iunie 1990, ar fi avut un efect în rândul participanţilor la marşul-mitingul organizat de Convenţia Democratică în Capitală. De data aceasta însă, nu minerii trebuiau să fie cei ce-l *"ajutau"* pe Iliescu la *"ordine pentru liniştea noastră"*, ci un grup de tineri... tuciurii.

Afară de un incident ce a avut loc în ziua de 13 Iunie 1995, când poliţia a interzis unui tânăr să arboreze *"steagul revoluţiei"* în Piaţa Universităţii, marcând în acest fel zona liberă de comunism, atât marşul cât şi mitingul s'au desfăşurat în linişte.

Participanţii la mitingul din 14 Iunie 1995 organizat de CDR, CSDR, PROPACT şi organizaţiile studenţeşti au acuzat opţiunile politice, economice şi sociale ale actualilor guvernanţi care au dus România la dezastru, şi au adoptat o Rezoluţie, cuprinzând 7 soluţii pentru România.

Nici aceasta nu-l impresionează pe Ion Iliescu. De ce? Pentrucă el îşi continuă *"vizitele de lucru"* sistem Ceauşescu, nestingherit, acuzând Opoziţia care vrea să aducă înapoi pe ticăloşii de *"moşieri"* care vor lua înapoi pământurile ţăranilor. Şi cum la ţară se citesc numai ziarele *"recomandate"* de guvern, ţăranii îl cred din nou.

Vom mai avea încă un *"cincinal al ruşinii"*, cu preşedinte acuzat de către Ticu Dumitrescu de a fi *"cârtiţa cea mai fidelă KGB, de spionaj în favoarea Ruşilor"*, acuzat de părinţi, de a le fi omorît copiii în zilele Revoluţiei din Decembrie '89 şi ale Mineriadei din 13-15 Iunie '90?

Vor ajunge la timp aceste adevăruri despre cel ce conduce ţara şi la amărâtul de ţăran, lipsit de ştiri şi adevăruri, al cărui vot atârnă greu în viitoarele alegeri?

Va avea Opoziţia, despre care se spune că este slabă şi împărţită, puterea şi energia necesară să acopere întreaga ţară, inclusiv satele, cu propaganda sa electorală, sau vom aplauda din nou pe Iliescu ales-reales-reales?

Să fi avut Brucan dreptate că României îi vor trebui 20 de ani pentru a deveni o ţară liberă şi democrată? Vom vedea în 1996.

Până atunci trăim în continuare în *"cincinalul ruşinii"*, al dezastrului economic, social dar mai ales moral creat de conducerea neo-comunistă, dar primit dela *"prietenii din Răsărit"*.

Şi tot până atunci, asistăm buimăciţi cum, indiferent de adevărurile dovedite prin documente şi declaraţii, Iliescu cade tot în picioare, ca un Hopa-Mitică.

TRECUTUL CARE NU TRECE

Urmare din pagina 1

şi Eminescu: *"vremea trece, vremea vine"*, dar ea stă totuşi pe loc, neschimbându-se nimic. Şi criptocomuniştii spun că ea trebue să stea pe loc pentrucă ţara ar avea lipsă de linişte, ca să poată ieşi din criză. Dar liniştea la care ei se gândesc, e liniştea lor. E liniştea unei case în care acţionează o bandă de hoţi. Căci cine a furat o revoluţie, nu se opreşte numai la atât.

Trecutul care nu trece înseamnă sfâşieri şi dezastre. Înseamnă blestemul de care oamenii au crezut că au scăpat, dar n'au scăpat. Înseamnă că soarta ţării se hotărăşte şi mai departe de cei care au hotărît-o ieri, de cei care au alterat fiinţa neamului. Şi aşa, coşmarele continuă. Însă, mai nou, sub petrecania unui fenomen uluitor. Comuniştii care se îmbuibau ieri în comunism, acum se îmbuibă în capitalism. Din fosta nomenclatură şi securitate s'a ales cel mai mare număr de capitalişti de gradul întâi. Deci, fenomenul e că ţara face capitalism cu comuniştii.

În fapt, ţara e mai departe acum de starea de normalitate decât era acum cinci ani. Căci în spiritul optimist de atunci, toţi îl zeflemiseau pe nomenclaturistul Brucan când a cerut poporului ca pentru trecereau trecutului să aibă o răbdare de douăzeci de ani. Să dea Domnul ca să nu fie atâţia, dar uite că cinci au fost. Alţi cinci ani de regim de nomenclatură comunistă, regim mânjit de sânge şi corupţie pe spatele orbirei poporului. Orbire condusă de cuvintele D-lui Iliescu *"schimbarea e inutilă"*; şi de-ale D-lui Năstase *"schimbarea e dăunătoare"*. Prin asemenea cuvinte lumină comunistă, cei doi nomenclaturişti caută să impună un fel de situaţie pact-social al tăcerii şi supunerii faţă de politica trecutului care nu trece. Iar în această privinţă este de subliniat că, una dintre cele mai mari ticăloşii create de comunism e starea de indiferenţă năucitoare, care duce lumea la dezgust faţă de tot ce este politic, lăsând pe guvernanţi sa-şi facă de cap în lumea lor.

Schimbările care trebuiau să urmeze Revoluţiei din '89, au fost stopate în toate domeniile. Şi lucrul acesta se întâmplă pe fundalul crizei morale pe care o traversează societatea românească. Criză generată, pe de o parte, de faptul că sunt prea mulţi oameni din vechile structuri comuniste care-şi păstrează puterea de acţiune în toate domeniile; iar, pe de altă parte, de păcatul de moarte al vieţii româneşti din umbra comunismului şi anume: oameni cu ochi sunt mai puţini decât cei îndobitociţi şi orbiţi. Prin această orbire, minciuna a învăluit totul. Şi aşa, prea mulţi acceptă minciuna şi pe mincinoşi, precum şi înşelătorul zâmbet prezidenţial, cu prea multă uşurinţă.

Trecutul care nu trece rămâne zăgăzuit de puterea care înăbuşe din faşă orice încercare de a se ieşi din actuala zăpăceală şi de a se instala principii de guvernare sănătoase. De aici războiul criptocomuniştilor şi afaceriştilor veroşi contra celor care cer conştiinţă publică.

Trecutul care nu trece... trecutul care ţine poporul mai departe în umilinţă... Ţara nu se poate elibera de acest trecut decât clătinând vechile structuri comuniste şi înlocuind *"competenţele"* şi pe *"indispensabili"* create şi creaţi de academia de partid. În joc este lupta pentru reconstrucţia etică şi politică. Mutilat de comunism, Românul trebue să procedeze cu operaţia de renaştere interioară. Prima treaptă spre această renaştere e scoaterea lumii din spiritul laş de cedare.

Eugen BÂRSAN

O AUTONOMIE IDEALĂ

"Congresul Ungurilor Americani" şi *"Consiliul Mondial al Ungurilor"* au ţinut o şedinţă comună la Cleveland, Ohio, unde şi-au pus inteligenţele la muncă grea. Ei sunt supăraţi pe cei care au câştigat ultimele două războaie mondiale şi au încheiat Pacea dela Trianon şi Paris, păci ce le-au spulberat planurile *"Împărăţiei ungară-ceangă-secuie"* cu hotarele la Prut.

N'avem nimic contra Ungurilor de aci, din România sau de oriunde, ei au dreptul să se bucure de aceleaşi libertăţi de care ne bucurăm şi noi în America. Relaţiile cu ţara unde ne-am născut sunt limpezite când spunem *"Ţara Mamă"* înţelegând în acelaşi timp, că ţara adoptivă ne este locul unde ne-am împletit viitorul nostru şi al copiilor. E ca şi cum ai avea de ales între părinţi şi nevastă. E datoria ta să-ţi aperi noua patrie, aşa cum îţi aperi nevasta când o hărţuieşte soacra; dar ai şi datoria să-ţi păstrezi credinţa, tradiţia şi să protestezi când vezi că li se face nedreptate.

Nu ne îngrijorează faptul că Ungurii din Statele Unite se interesează de soarta Ungurilor din lume dar, ca cetăţeni americani, ne îngrijorează atitudinea lor când îi vedem dezamăgiţi că Tratarul de Pace dela Trianon n'a fost iscălit la Budapesta.

Terminăm cu loialitatea minorităţii maghiare faţă de ţara lor adoptivă şi ne oprim la deciziile luate la Cleveland unde găsim exagerări, sferturi de adevăr, ori nici fărâmă de adevăr:

A) *"În Transilvania trăiesc 2,5 milioane de Unguri"* (Ultimele statistici acceptate de forurile internaţionale reduc numărul la 1,6 milioane, N.R.);

B) În România sunt *"Circa cinci milioane de ţigani"*. (Nici ţiganii n'au atâta pretenţie, N.R.);

C) *"După DICTATUL* (sublinierile noastre) *Păcii dela Trianon au pierit în câmpurile de concentrare sau au părăsit ţara mai mult de un milion de Unguri..."* Un exemplu clasic de demagogie: nu se dă nici un amănunt, nici un martor care să ne spună unde au fost lagărele? Cine au fost închişi şi din ordinul cui? etc.

D) *"Acum 50 de ani, aproape un milion de Evrei au trăit în România şi astăzi sunt mai puţin de 20.000"*. Un alt caz de însinuare pernicioasă: Au fost Ungurii care în timpul războiului stăpâneau jumătate din Transilvania şi au fost ei, Ungurii, care au trimis sute de mii de Evrei în lagărele de exterminare din Polonia. Acest adevăr este confirmat de Excelenţa Alexandru Safran, fostul Rabin Şef în România în timpul războiului şi scriitorul laureat Elie Weisel din regiunea Satu Mare, pe care Ungurii l-au trimis în lagărul de exterminare din Polonia. Pentru lunga *"milă maghiarească"* faţă de Evrei, noi oferim celor adunaţi în Cleveland câte un cearşaf ca să-şi şteargă lacrimile de crocodil.

Ca încheiere, ţinem să mulţumim D-lui Robert K. Dornan, unul din reprezentanţii Statului California în Parlamentul din Washington, care a înserat în *"Congressional Records"* dezamăgirea Ungurilor că Hitler şi Mussolini au pierdut războiul.

În locul Împărăţiei visate şi spulberate la Trianon şi Paris, noi oferim vecinului dela Apus următoarele:

Cele 2,5 milioane de Unguri şi cele 5 milioane de ţigani să formeze, lângă Budapesta, o regiune autonomă *"Ţigano-ungară"*, ce va fi model de fericită convieţuire:

Ţiganii vor cânta Ceardaşul şi Ungurii vor găti Gulaşul.

Stroe MOLDOVANU

IN MEMORIAM!

AURELIU RĂUŢĂ

Pe Aureliu Răuţă l-am cunoscut la Pairs, cu ocazia simpozionului despre exilul românesc din Mai, anul trecut. De fapt, acestui om minunat îi datorez minunea că am văzut Parisul - sau visul cu ochii -, mai mult, pe cheltuiala lui. Nu mi-a fost dat, până atunci, să cunosc un om atât de generos. El a sponsorizat atâţia Români pentru a se putea reuni în capitala Franţei şi a se reînfrăţi exilul din străinătate cu exilul interior, de acasă. Am trăit, atunci, clipe de graţie. Acest domn desăvârşit, pe unii dintre noi, printre care şi subsemnata nici nu-i cunoscuse personal până atunci, îi cunoştea doar din scris sau din alte activităţi publice. Şi totuşi, a ţinut să-i aducă acolo, să ne unească pe toţi într'o voinţă de regenerare naţională. Era cel mai senin şi optimist om pe care l-am cunoscut. Nimic nu-l făcea să deznădăjduiască. Dimpotrivă, îi încuraja pe toţi cei care îşi pierdeau speranţa. Nu pot uita chipul lui luminos, zâmbetul cald şi bun, nobleţea spiritului său dăruit celorlalţi cu modestie strălucitoare. Dar rar, dela Dumnezeu, modestia strălucitoare, lumina interioară care se revarsă în afară, învăluind aproapele. Chemându-l ca, la rândul lui să-şi descopere chipul interior al bunătăţii. Dacă ar fi în lumea asta câţiva Români exilaţi care să dăruie din averea lor morală şi materială luptătorilor pentru dreptate şi adevăr din ţară, ţării i-ar fi mult mai uşor să biruie răul. Reuniunea dela Paris a fost, pentru Aureliu Răuţă, ca un praznic pe care şi l-a dăruit, înainte de moartea apropiată, fraţilor întru credinţă. Vestea morţii lui e atât de dureroasă, încât ar fi aproape indecent să scriem despre ea. Nu pot uita nopţile lungi din holul hotelului *"Madeleine Haussmann"*, în care stăteam de vorbă şi râdeam - Doamne, cât de curat râdeam - împreună du domnul Răuţă, Domnii Corneliu Coposu, Ion Halmaghi, Emil Constantinescu, George Bălaşu, Mihai Baica şi Doamnele Rodica Coposu, Galateea Ciorănescu, Doamna Lucica, etc. Ne vom aminti mereu. Fie ca Dumnezeu să facă lui AURELIU RĂUŢĂ loc la lumina feţei Sale.

Roxana IORDACHE

PENTRU NOSTALGIE

Urmare din pag. 1

trebui folosit pentru a reaşeza viaţa obştească pe temeiuri morale ferme şi asta înseamnă afirmarea fără echivoc a faptului că unle lucruri sunt bune şi altele sunt rele şi că între aceste două categorii nu este, nu poate şi nici nu trebue să fie pace. Nesiguranţa, sărăcia sufletească şi mizeria economică provin în ultimă instanţă din starea de relativism moral în care am fost siliţi să trăim şi pe care, poate inconştient, *"elitiştii"* anti-nostalgici caută să o promoveze. Căci în ultimă analiză, pledoaria anti-nostalgică este manifestarea agresivă a unui secularism care a făcut mult mai mult rău decât bine.

Prin faptul că suntem oameni şi dacă vrem să rămânem fideli condiţiei umane, trebue să fim nostalgici. Suntem nostalgici căci am început prin cădere şi alungare din Rai, a cărui nostalgie nu poate şi nici nu trebue să ne părăsească. Fără a privi înapoi şi fără nostalgia chinuitoare pentru ce am pierdut, nu vom putea merge înainte cu rost, nu vom putea defini unde vrem să mergem şi nu vom putea articula de ce vrem să mergem într'acolo.

Secolul acesta, care în curând se va sfârşi, a promovat, cu o violenţă fără egal, o ideologie şi un sistem care au făgăduit un viitor *"glorios"* întemeiat pe distrugerea moştenirii trecutului şi a memoriei acelui trecut. Am fost martori la ce ne-a adus acea falsă făgăduială!

În aceste împrejurări, opţiunea pentru nostalgie este imperativă, nu ca exerciţiu stilistic, ci ca stare existenţială obligatorie şi finalmente mântuitoare.

Alexandru NEMOIANU

NAIVITATEA LA ROMÂNI

Mihai FREAMĂT

Prohodul

Ne-am grăbit să cântăm prohodul, încă de pe la sfârşitul lui Decembrie '989 la căpătâiul comunismului pentrucă muribundul dădea toate semnele că e pe ducă: ochi daţi peste cap, horcăituri sfâşiate de oftaturi, degete agitate pe suprafaţa burţii în spasme, scrâşnete din măselele obişnuite să mărunţească vieţi şi suflete, toate la un loc înlăturau îndoiala, iar sfârşitul iminent ne îndemna să bocănim în scândurile sicriului, să clămpănim foarfecele pentru croitul giulgiului. Ne-a fost dat însă, să trăim minunea minunilor: Mortul a înviat gâdilat la tălpi de Iliescu, Bârlădeanu, Brucan şi ceilalţi. Regretele şi lacrimile "*emanaţilor*" au stropit din abundenţă cadavrul şi lutul udat a devenit pasta din care s'a plămădit monstrul ce bântuie din nou prin existenţa noastră.

Acum stăm şi ne închinăm prin colţuri, cerşim umili ajutor dela cei ce nu ne ştiu, ridicăm fricoşi colţuri de perdele ca să privim defilarea sfidătoare a celor ce ne-au mâncat zilele şi dormim mai departe pe speranţe colţuroase. Dacă va fi să ne trezim iarăşi cu cizma comunistă pe grumaz, dacă va fi să ne lăsăm legaţi de gât cu funia împletită din minciuni, impilări şi corupţie, dacă va fi să închidem ochii şi să ne aruncăm disperaţi în hău, dacă va fi ca vocile noastre să tacă şi minţile să se întunece, apoi chiar că nu vom mai merita stima cuiva, pentrucă se ştie, fiecare popor îşi are soarta pe care o merită. Să ne ferească bunul Dumnezeu de vremea Prohodului cântat la căpătâiul nostru, când lacrimi nu vor fi, păreri de rău nu vor fi şi nici suspine.

Noi şi restul lumii

Hotărît lucru, poporul nostru poate fi numit un popor blând şi bun. Am primit mereu în casa noastră, cu inimă deschisă şi milă creştinească, pe toţi cei ce ne-au bătut în poartă. I-am primit şi i-am omenit pe aceştia, le-am atârnat traistele goale în tindă, le-am aşternut masa şi patul, le-am dat din cât am avut în cămări şi hambare, le-am ascultat jelaniile şi le-am făcut parte din averea noastră, din glia noastră ţinută cu trudă şi sânge.

Şi când a fost ca aceşti veniţi de aiurea să se înzdrăvenească şi să se instăpânească, i-am privit cu înţelegere şi, nu de puţine ori, le-am ţinut scara ridicată spre înalturi de unde, nerecunoscători, ne-au scuipat şi batjocorit ca pe nişte netrebnici. Şi nu ne-am burzuluit cum ar fi fost drept şi-i-am iertat şi le-am răbdat pretenţiile necugetate, cedând mereu în numele păcii şi liniştei, în numele Cuvântului Dumnezeiesc.

Când mândria şi mânia ne-au fost zgândărite în aşa hal încât n'am mai putut suferi, atunci, şi numai atunci i-am croit cu beţele dela flamurile lor născocite, i-am miruit în moalele capetelor când ne-au înşelat prea de tot, i-am hutuchit de după tejghelele de zarafi şi negustori necinstiţi, le-am frânt labele apucătoare dar iar s'au ridicat puioşi şi vicleni, hrăpăreţi şi avizi de putere, stăruitori în fărădelegi, făţarnici şi cruzi, întunecându-ne viaţa.

Să fie blestemată clipa când ursitoarele ne-au menit să fim aşa cum suntem, blestemată să fie răbdarea noastră nefirească, blestemat să fie îndemnul nostru spre mângâiere şi milă pentru cei cu gheare neştiute şi gânduri de lotri. Dumnezeu să mă ierte pentru blestemul meu dar mă uit în jur şi mă minunez şi nu-mi pot opri revolta.

La Madrid, o sportivă română, invitată la un concurs de chiar forurile spaniole, e arestată pe aeroport la sosire şi trimisă acasă cu primul avion. Motivul? Nici unul! "*Pe aici Românii no pasaran*"!

În Germania emigranţii de origine română sunt trataţi ca nişte animale apărute din cine ştie ce junglă, undeva la granifa cu Finlanda miliţienii ruşi umilesc şi maltratează un grup de Români. (Dar asta nu mă miră). Mă miră că din Franţa hăituiţii din ţară, de foame şi de neocomunism, sunt alungaţi ca nişte leproşi. În Bucureşti cozile din faţa ambasadelor rămân mereu aceleaşi iar vizele se dau după luni şi ani, dacă se dau şi, tot aici, nişte domni rabini organizează adunări comemorative în amintirea Evreilor, victime din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, acuzând poporul român de genocid, uitând că Evreii doar de Români au fost apăraţi şi ocrotiţi. Pe străzile capitalei fugari de pe toate continentele, fel de fel de rătăciţi, nonşalanţi şi obraznici, îşi foşnesc cei câţiva dolari căutând o afacere. Ne-am pricopsit cu Turci, Chinezi, Pakistanezi, Somalezi, Arabi de toate felurile şi le răbdăm ifosele şi-i adăpostim şi-i omenim.

Ce să mai spui? Ne cheltuim comândul pentru a alina necazurile altora având parte doar de hulă şi cârteală. Aşa suntem noi. Alţii nu se sfiesc să ne hohotească în faţă cu dispreţ şi răutate. Ce drepturile omului, ce înţelegeri? Astea's bune pentru noi care trebue să ne punem mănuşi albe când adunăm gunoiul uman sau când scuturăm de guler pe cei ce se cred în ţara lui Papură Vodă.

Doamne, iarăşi să ne ierţi, dar va trebui să ne cam călcăm pe inimă.

Calicii şi falşii disidenţi

Îi recunoşti dela o poştă dacă te străduieşti puţin.

Numai că Românul e nemaipomenit de încrezător. Zâmbeşte-i larg, spune-i că te vei face luntre şi punte pentru el, pentru puţinele lui visuri şi-ţi va da casa de cheotoare. Când constată că l-ai înşelat se face stană de piatră, trânteşte cu năduf pumnul în palma deschisă şi pleacă înnegurat să găsească pe cineva în faţa căruia să-şi descarce mânia. Rar de tot cei din neamul nostru devin circumspecţi.

Trecem prin viaţă cu inima'n palmă şi tot am plătit tribut greu pentru acest fel de-a fi dar nu ne-am învăţat minte şi continuăm să ridicăm statui cui nu trebue şi ne uităm chiorâş la cei ce văd lucrurile aşa cum sunt în realitate.

Mi-am ridicat lumea'n cap atunci când am scris despre Radu Câmpeanu, pe atunci preşedintele P.N.L.-ului, că este un oportunist de duzină, un fel de fante de mahala gata să-şi împrumute talentul de seducător cui dă mai mult la crâşma din colţ. Că n'am greşit în spusele mele şi că timpul mi-a dat dreptate, vă rog să mă credeţi că nu-mi face nici o plăcere. Aş fi preferat să mă înşel dar n'a fost să fie. Domnul cu pricina a venit în ţară trâmbiţând cu vocea-i baritonală o "*democraţie importată direct dela "sursă"*. Era decorativ şi grav de circumstanţă şi pe mulţi a înşelat. Realitatea e că venise flămând şi avid de putere. Bunica mea avea o vorbă despre soiul ăsta de indivizi când era necesar să-i beştelească: "*Calicu-i tot calic şi'n ziua de Paşte!*" Atenţie! Nu sărac, nu lipsit de cele trebuincioase prin forţa împrejurărilor. Asta-i altceva, e o stare care capătă iertare în ochii semenilor. Pe dată ce eşti calic însă, se schimbă situaţia. Calicii sunt cei ce încearcă să se chivernisească folosind toate mijloacele. Ăştia stau la pândă şi-ţi fură zâmbind lingav încrederea, dorinţa de fericire şi speranţa. Şi Domnul Câmpeanu a furat multor naivi destule. Într'un timp a încercat chiar şi Convenţia Democratică s'o distrugă. S'a alăturat apoi lui Iliescu et gaşca. Voia cu patimă ciozvârta, voia ciolanul şi *Măi Dragă* putea să-i facă rost de unul dintre cele rămase după marea împărţeală. Un cuplu de clovni politici, aceşti Iliescu şi Câmpeanu. Pe de o parte zâmbăreţul, pe cealaltă gravul şi impozantul. (Când se dau după paravan îşi fac cu ochiul). Biata bunică, Dumnezeu s'o ierte, i-ar fi mirosit fără zăbavă şi-ar fi scuipat cu obidă. Noi, ăştia de azi, de, avem maniere, vrem să intrăm în Europa şi nu se cuvine să fim dintr'o bucată, s'ar uita urât la noi lumea civilizată, s'ar uita urât, dar lumea asta nu ştie câţi învârtiţi şi ciolănari mişună pe meleagurile noastre, nu ştie câtă derută şi confuzie aduc aceştia în rândurile oamenilor obişnuiţi. Şi nu mai ştie această lume că, spre exemplu, un Caius Dragomir fost candidat la preşedinţie, adversarul lui Iliescu în alegeri, a trecut cu arme şi bagaje în tabăra zâmbăreţului dela Cotroceni "*acceptând*" un post de ambasador în Franţa, nu ştie că un alt "*opozant*" - Dijmărescu - a căpătat şi el un post de ambasador prin Japonia, nu ştie că Mihai Botez, "*marele*" disident de pe vremea lui Ceauşescu, când umplea timpul de emisie la postul de radio "*Vocea Americii*" cu fel de fel de bâlbâieli "*ANTI*" şi cu zece expresii "*nu-i aşa*" într'o frază, avea post de director la un Centru de Calcul teritorial în ţară, plătit gras de regimul comunist pe toată perioada "*disidenţei*" ca şi colegul de suferinţă Iliescu, trimis la "*munca de jos*" şi el, tot ca director general. Asta era soarta opozanţilor de pe acea vreme.

Şi pentrucă veni vorba, de curând Domnul Botez, astăzi ambasador în America, a anunţat pe calea undelor că Statele Unite, evident datorită "*intervenţiei*" dumnealui, vor acorda României Clauza Naţiunii cele mai Favorizate pe termen nelimitat. Asta, vorba domnului ambasador, "*în ciuda emigraţiei româneşti*" care - tot dela Botez citire - "*în fiecare an făcea spectacol, manifestând împotriva acordării acestei CLAUZE, stricând - nu-i aşa? - imaginea ţării peste hotare*".

Ce să-ţi spun! Şi-a găsit România un zugrav care să-i revopsească imaginea ca şi cum Americanii, Englezii, Francezii şi ceilalţi ar fi nişte pierde-vară care se holbează toată ziua la fel de fel de imagini colorate în roz-bonbon de fel de fel de comunişti deghizaţi.

Gata! M'am săturat! Mi se face scârbă! Hai să vorbim de găluştele noastre.

Găluştele noastre

Geo Bogza pomenea pe undeva, într'o scriere, despre un Mare Păcălitor şi un Păcălit care înghiţea găluşte de catran, convins de fiecare dată că cea care i se oferea e ultima. Cu speranţă şi încredere, Păcălitul se lăsa "*lămurit*". Bogza nu ne spune câte găluşte a înghiţit bietul lui naiv, dar noi, cei de azi, ni le ştim pe ale noastre.

Prima a fost cea cu revoluţia şi cu teroriştii "*care trag din orice poziţie*". Respectiva gogoloaşă a fost "*servită*" uşor. E drept că fusese bine unsă cu lacrimi şi-a mers fără prea multe fasoane. A venit găluşca cu Ceauşescu. Asta cel puţin trebuia "*halită*" rapid, în doi timpi şi trei mişcări, altfel făcea explozie. Era periculoasă.

Cine ştie ce mai povestea găluşca asta despre Iliescu şi ceilalţi dacă rămânea neînghiţită? Şi pentrucă trebuia păstrată o ritmicitate şi-o regulă în toate, la scurt interval ni s'a oferit pe tavă găluşca cu C.P.U.N.-ul. Auzi: Consiliul Provizoriu de Uniune Naţională! Observaţi cuvântul "*Provizoriu*"? Ce însemna asta? Asta voia să însemne că treaba e de scurtă durată şi imediat vom trece la chestii serioase, ne vom fixa, stimaţi concetăţeni, ne vom... la, la, la...

Şi după ce ne-am aşezat pe temelii "*trainice*" ce mai conta încă una? E adevărat că era mai gogonată şi mai dodoloaţă dar, purta un nume atât de promiţător: ALEGERI LIBERE! Şi-a pătruns, a pătruns pe gâştireaţă şi-asta. Cu noduri, opinteli şi multe sughiţuri ulterioare, dar a pătruns. Că o simţim şi-acum răscolindu-ne măruntaiele, asta-i altă treabă.

Ei, dar s'o luăm încetişor, să nu pierdem şirul c'au fost multe găluşte, de dimensiuni diferite şi tot diferit colorate.

Ale-hap! Înghite popor român că de-aia ai burtă! (Burtă goală, se înţelege) Şi-am înghiţit. Am înghiţit promisiuni, mineriade, "*revolte legionare*", parlamente democrate, anchete niciodată terminate, am înghiţit stănculeşti, bârlădeni, măgureni, marţieni, chiţaci, romani, am înghiţit demagogi, oportunişti, comunişti deghizaţi, am înghiţit în sec în faţa preţurilor, gunoaiele lumii aduse pe post de articole de lux, am îngiţit privatizări de operetă, reforme de salon, vizite, discursuri, tratate, minciuni, rânjete, cucuvele, toate înghiţite repede că nu era timp. Şi-acum aşteaptă la rând cea mai grozavă găluşcă comunistă: colţuroasă, zgrunţuroasă, frământată din resturi de catran rusesc, parfumată cu democraţie pe la curţile din Vestul Europei şi cele două Americi, aşteaptă să fie înghiţită elegant.

Găluşca asta e chiar Marele Păcălitor Iliescu.

Ascultaţi ce vă spun! Nu vă faceţi probleme! Chiar dacă vor fi niscai împotriviri şi nazuri, o vom înfuleca şi pe asta. C'o să ne intoxicăm după atâta catran şi-o să ne betegim şi-om boli ani mulţi, ce importanţă are?

Un singur lucru nu pricep. Oare treaba asta cu naivitatea noastră e lăsată de Dumnezeu ca un canon pentru poporul nostru, e o boală, sau nu-i decât rezultanta traiului nostru în întuneric?

Va trebui să aflăm!

HOTĂRÎREA NR 1/1995 A SECŢIUNILOR UNITE ALE CURŢII SUPREME DE JUSTIŢIE DIN 2 FEB. 1995, PRIVIND PROBLEMA CASELOR NAŢIONALIZATE DIN ROMÂNIA

Av. George VASU

Această Hotărîre dă loc la numeroase critici ale juriştilor din ţară, fiindcă încală o serie de principii juridice elementare.

Această decizie a Curţii Supreme de justiţie a României privind casele naţionalizate a fost adoptată la 2 Februarie 1995 de Secţiile Unite cu ***25 voturi pentru*** şi ***20 voturi contra***. Astfel că Suprema instanţă a decis să-şi schimbe jurisprudenţa post revoluţionară (1990-1994), statuând că ***"instanţele judecătoreşti nu au atribuţia de a cenzura şi a dispune restituirea imobilelor naţionalizate prin Decretul 92/1956 şi listele anexe acestui decret"***. Ne aflăm în prezenţa primei Hotărîri a Secţiunilor Unite ale Curţii Supreme de Justiţie din ţara noastră, ca urmare a faptului ca Secţia civilă a Curţii Supreme vroia să revină asupra propriei sale jurisprudenţe.

Este o premieră judiciară, mai ales că este vorba de una din cele mai controversate probleme din perioada postrevoluţionară, ***retrocedarea*** caselor abuziv naţionalizate prin D. 92/1950 şi completat şi modificat prin D.524/1955.

În acestă problemă se confruntă ***interesele vitale a două mari categorii sociale, proprietarii caselor naţionalizate şi chiriaşii***. Cei dintâi stăruie să li se restituie imobilele naţionalizate, ***"restituio in integrum"*** prin violarea D.92/1950 însuşi, deci nici legea comunistă nu a fost respectată, iar chiriaşii se străduiesc să rămână în casele naţionalizate să le poată cumpăra în condiţii avantajoase, plătibile în rate pe termen lung.

Este clar, că există un calcul ***politic*** la baza acestei hotărîri, este drept nemărturisit, fiind mai avantajos pentru chiriaşi care sunt mai numeroşi decât proprietarii expropriaţi, deşi chiriaşii sunt protejaţi prin Legea 17/1994, care a prelungit cu 5 ani contractele de închiriere, astfel repararea în natură a unor abuzuri din epoca comunistă pentru satisfacerea reală a dreptului de proprietate privat nu ar fi o piedică. Totuşi puterea politică doreşte să aibă de partea sa masa de chiriaşi cărora le va vinde casele, decât să le restituie celor deposedaţi prin naţionalizarea comunistă din 1950. Aceasta este linia dezbaterilor din Parlamentul României privind casele naţionalizate de comunişti.

Hotărîrea nr.1/1995 a S.U.-C.S.J. face o serie de consideraţii extrajudiciare, dar omite a Decizie capitală din istoria justiţiei române pronunţată de Secţiile Unite ale Înaltei Curţi de Casaţie a României în anul ***1912***. În aceeaşi problemă a competiţiei instanţelor judecătoreşti de a înlătura o lege ordinară, când ea contravine Constituţiei. Era vorba de "*celebra afacere a tramvaielor*", când cel mai înalt for judiciar român de atunci, a decis "*că tribunalele au nu numai drpteul, dar şi **obligaţia** de a soluţiona atare cauze, căci în caz contrar făcându-se vinovate de **infracţiune de denegare de dreptate**; conform art. 3 cod civil, care este în **picioare şi astăzi**.*"

Pentru a-şi justifica Hotărîrea S.U.-C.S.J. se referă în mod repetat la Constituţia din 1943 şi 1952, omiţând însă dispoziţiile din aceste constituţii, care prevedeau că "*proprietatea particulară" era garantată de legi*" şi că "*exproprierea se putea face numai pentru cauză de utilitate publică*". Cu toată această dispoziţie constituţională din 1948, naţionalizarea a avut loc în 1950 sub regimul acestei constituţii. Dar S.U.-C.S.J. săvârşeşte o altă gravă eroare juridică, când citează art.7 din Constituţia din 1952, spunând că ***Decretul 92/1950 şi anexele sale nu pot fi considerate neconstituţionale***". Astfel invocând legalitatea Decretului 92/1950 şi invocând Constituţia din 1952, ***"aplică respectiv o lege, ceea ce este de neconceput într'un sistem modern de legislaţie"***.

Această Hotărîre păcătuieşte foarte multe şi ca formă şi conţinut. Voi încerca să enumăr unele din acestea:

a. Dezbaterea s'a făcut fără citarea părţilor. Cum legea nu dispune altfel Secţiunile Unite ale Curţii Supreme de Justiţie a încălcat dispoziţiile imperative menţionate în art.85

Continuare în pag.5

O mare nelegiure a regimului Iliescu

LEGIFERAREA CONFISCĂRII CASELOR NAŢIONALIZATE

Cecilia MIHĂILESCU

Majoritarii Parlamentului României au reuşit performanţa cinică de a legifera nelegiuirea, declarându-se, în plus, foarte mândri de ea. Astfel, ei au votat confiscarea caselor naţionalizate în regim comunist, spre deosebire de toate celelalte ţări din fostul lagăr, care au restituit proprietăţile. Primul pas real şi legitim de privatizare. Regimul Iliescu, însă original moscovit cum este, face privatizarea prin confiscare, bătându-şi joc de Românii pe care comuniştii sovietici i-au deposedat de bunurile lor şi, pe mulţi dintre ei, i-au aruncat în închisoare. Fiindcă nu erau de acord cu regimul asasin şi protestau faţă de aservirea României către Moscova. Cinismul grotesc atinge culmi inimaginabile.

Cum spun Sfinţii Părinţi, împietrita nesimţire e la ea acasă în cugetele şi în inimile guvernanţilor. Legea lor nelegiuită nu numai că intenţionează să confişte a doua oară casele oamenilor, ci permite vânzarea lor, mai mult decât avantajoasă - cu credite pe 15-20 de ani, chiriaşilor. Cei care vor profita vor fi evident profitorii comunismului. Proprietarii de drept nu au nici măcar dreptul să-şi cumpere casele!

Opoziţia a sesizat Curtea Constituţională cu privire la neconstituţionalitatea acestei legi care nu numai că încalcă dreptul la proprietate ci îngrădeşte şi dreptul cetăţenilor de a sesiza Justiţia. Neconstituţionalitatea la pătrat! Reamintim că, în urmă cu un an, Preşedintele Iliescu este cel care a deschis campania nelegiuită înfierându-i pe judecătorii care au dat sentinţe definitive de restituire a unor case către proprietarii lor de drept. Ca urmare a acestei încălcări grosolane a separaţiei puterilor în stat, obedient Procurorul General al României, Manea Drăgulin a înaintat recursuri în anulare împotriva hotărîrilor judecătoreşti morale şi legitime. Justiţia este, de altfel, în grea suferinţă, puterea politică făcând totul pentru a o subordona. Fără ca măcar să păstreze aparenţele. Astfel, judecătorii cinstiţi sunt în permanenţă ameninţaţi. Adevăraţilor magistraţi, cum ar fi Ioan Bogdan Tudoran sau Corneliu Turianu - unul dintre puţinii doctori in drept din ţară - nu li se acordă inamovibilitatea. Intimidarea Justiţiei este o metodă de a zădărnici ultimul demers al proprietarilor de a-şi recupera proprietăţile furate. De a li se face dreptate. Iar guvernanţii trâmbiţează fariseic dorinţa de integrare în Europa, tot aşa cum se închină strâmb, dispreţuind legea morală a lui Dumnezeu. În ciuda revoltei, se cuvine ca noi să ne rugăm: Iartă-i, Doamne, deşi au ştiut ce fac!

HOTĂRÎREA NR 1/1995 A SECŢIUNILOR UNITE ALE CURŢII SUPREME DE JUSTIŢIE

Urmare din pag. 4

codul de procedură civilă, referitoare la ***obligativitatea citării părţilor.***

b. Secţiunile Unite au încălcat art.10 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului adoptată le 10 Dec. 1948, potrivit cărora *"ORICE PERSOANĂ ARE DREPTUL, ÎN DEPLINĂ EGALITATE, SĂ FIE ASCULTATĂ ÎN MOD ECHITABIL ŞI PUBLIC DE UN TRIBUNAL INDEPENDENT ŞI IMPARŢIAL, care va hotărî fie asupra drepturilor şi obligaţiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii."*

c. S.U.-C.S.J. judecând în *"secret"* a încălcat art.121 al cod. pr. civ. şi art.126 Constituţia României şi art.5 din Legea pentru organizarea judecătorească, potrivit cărora şedinţele de judecată sunt publice, în afară când legea dispune altfel. Astfel prin modul de soluţionare S.U.-C.S.J. a adus o gravă atingere disp. art.14 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 16 Dec. 1966, conform cărora *"Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod **echitabil şi public** de către un tribunal competent, independent şi imparţial, stabilit de lege, care să decidă asupra contestaţiilor privind drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil".*

În temeiul art.11 şi 20 din Constituţie, Declaraţia Drepturilor Omului din 10 Dec. 1948, Convenţia europeană a Drepturilor Omului, face parte în prezent după ratificarea de către Parlamentul ţării, din ***dreptul românesc***, aplicarea lui fiind ***obligatorie*** pentru toate instanţele judecătoreşti. În caz de neconcordanţă între legislaţia naţională şi cea internaţională, potrivit art.20 al.2 din Constituţie are prioritate legislaţia internaţională. Deci S.U.-C.S.J. avea ONLIGAŢIA LEGALĂ de a aplica prioritar dispoziţiile legale internaţionale, care consfinţesc DREPTURILE FUNDAMENTALE ALE OMULUI aflate în discuţie: dreptul la un proces ***echitabil şi imparţial şi dreptul de proprietate.***

În consecinţă, hotărîrile judecătoreşti pronunţate de Curtea Supremă de Justiţie şi celelalte instanţe judecătoreşti în perioada 1991-1995 şi având ca obiectiv revendicarea unor imobile naţionalizate prin Dec. 92/1950 au fost date cu respectarea întocmai a atribuţiilor puterii judecătoreşti, care ***nu au fost depăşite cum se susţine în Hotărîrea nr.1 din 2 Feb. 1995*** a Secţiunilor Unite ale Curţii Supreme de Justiţiei.

Av. George VASU

Scrisori esenţiale

CE ÎNSEAMNĂ A FACE POLITICĂ ?

Teodor BRĂILEANU

Domnilor Ion Iliescu şi Andrei Hododi,

Mă adresez domniilor voastre cu o surprindere totală ca acelora care fac politică în mod evident - şi banal -, neagă a fi implicaţi în politică şi cer oamenilor cu largă viziune asupra lumii să nu facă politică.

În faţa verbiajului domniilor voastre, de un machiavelism nedisimulat, se naşte teribila întrebare: ştiu aceşti oameni ce înseamnă a face politică? Sau tocmai pentrucă ştiu ***foarte bine*** recurg la această stratagemă? Greu de răspuns.

Ceea ce se poate răspunde direct şi tranşant este adevărul despre politică.

Orice activitate publică este politică.

Mai ales când ea se face mediatizat.

Ea implică - nolens volens - o atitudine.

Atitudinea faţă de un fapt, de o activitate şi de un fenomen este politică.

În activitatea publică nu există apolitism.

Cine se declară neutru şi apolitic foloseşte una din metodele necinstite din politică. Neutrii şi apoliticii sunt invenţii politice folosite pentru a obţine credibilitate.

Scopul oricărui gest public este a convinge şi a obţine ***neapărat*** credibilitate.

Credibilitatea este dorinţa nebună a oricărui om care face politică.

Nu adevărul spus cu indignare convinge, cum susţin câţiva gânditori ai omenirii, ci argumentele ţâşnind din fapte şi idei, alese anume pentru a convinge pe cineva de convingerile tale, de atitudinea ta faţă de fapt, idee, fenomen.

Nu este adevărat ceea ce este indubitabil adevărat (adică adevărul absolut, unul, unic, indivizibil) ci este adevărat ce ***văd eu*** că este adevărat. (Eu, grupul din jurul meu, partidul din care fac parte, în care s'au adunat cei care văd lucrurile ***ca mine***).

Domnule Hododi, nu ştiu cât este de adevărat că dumneata eşti autorul acelui material numit DURREF şi nu celălalt Român, Domnul Mircea Jica, dar felul cum te adresezi domnia ta unui director de ziar ne arată tocmai un om implicat ***nefericit*** în politică. Atitudinea Dvs., făcută public într'un ziar la care aş fi vrut să colaborez, dar care - dându-vă un asemenea cuvânt - m'a făcut să-l ocolesc deocamdată, arată că nu aţi fost interesat de restabilirea adevărului în jurul unei invenţii, ci să denigraţi şi să *"ajutaţi"* la *"scoaterea din luptă"* a publicaţiei *Tinerama*, folosind un limbaj politicianist dezgustător (à la Gh. Dumitraşcu şi C.V. Tudor).

De ce aţi avut Dvs. nevoie să-i ziceţi publicaţiei *"fiţuică"*? Oare cele ce-or fi fost relatate în această publicaţie, pe tema autenticităţii autorului DURREF-ului, să nu fi făcut decât a vă ***amuza***? Un lucru atât de grav - cum este condamnarea de plagiat - poate să amuze pe cel încriminat, sau să-l fi pus pe gânduri şi să vină cu argumente faptice zdrobitoare? Pentru mine, ca cititor neavizat, rămâne sub semnul întrebării dacă aveţi sau nu dreptate, pentrucă în locul argumentelor în jurul faptului, vă lansaţi într'un atac, deloc fericit, asupra publicaţiei care *"a avut curajul"* să pună în discuţie acest caz. Că scopul luării de cuvânt în *"Oglinda"* al Dvs. este denigrarea unei publicaţii, se vede din întrebarea brutală ce o puneţi redactorilor ei: *"cu ce dracu' sunteţi mai buni ca alţii"*? Ca şi adresarea deloc reverenţioasă, prin acel *"Dom'le Director, (după cum observati mă exprim ca în Caragiale)"*. Mie mi-a ţâşnit atunci din creier teribila întrebare: de ce? *"Mă dezgustaţi"*, spuneţi mai departe, pentrucă *"loviţi în munca de aproape de 20 de ani a unui **om care nu face politică**"*... După ce ziceţi directorului acestui ziar că nu este *"mai breaz decât ceilalţi"* (care ceilalţi?) încheiaţi *"Deocamdată fără stimă"*, ceea ce pentru cititor înseamnă *"nici un fel de stimă pentru sine a celui care semnează Andrei Hododi"*. Păcat. Iată o mostră de cum poate un om să se autodiscrediteze făcând, fără pricepere, politică.

Acelaşi lucru zicem şi de Domnul Ion Iliescu care, amestecându-se într'un domeniu atât de *"spinos"* al poeţilor interzişi de domnia sa, pe când era secretar cu propaganda în comitetul central al partidului comunist, cere intelectualităţii ***să nu facă politică*** precum şi să *"ierte"* pe acei *"intelectuali din cultură"* compromişi prin atitudinea lor politică din comunism.

Atitudinea domniei voastre, Domnule Iliescu, faţă de-al doilea mare poet al neamului românesc arată un mod cinic de a vorbi despre cel pe care l-aţi denigrat, l-aţi scuipat, l-aţi trimis în pământ şi încercaţi acum să faceţi ***şi din el*** un capital politic, prin care vreţi să demonstraţi *"înţelegere"*, dorinţă de *"reconciliere"*, *"bunătate"* şi *"înţelepciune"* de *"părinte al statului"*, cum vă străduiţi din răsputeri să arătaţi ţării că aţi fi. Ca şi în cazul Domnului Hododi, demonstraţi (prin această intervenţie nefericită în cazul Blaga) contrariul.

Cine vreţi domnia voastră să facă politică azi în România, la încercarea de ieşire din influenţa comunistă? Activiştii? Securiştii? Uriaşa masă de ignoranţi în cunoaşterea vieţii sociale pe care a creat-o comunismul în rândul ţăranilor şi a pensionarilor foşti muncitori, ţărani, activişti, miliţieni şi securişti ori şefi în aparatul statului comunist? Nu găsiţi firesc ca, tocmai acum, întreaga intelectualitate şi tineretul să facă politică în mod deschis, arătându-şi limpede atitudinea faţă de orice activitate publică ce priveşte viaţa neamului românesc şi a conlocuitorilor noştri?

Aşa cum nu puteţi opri cursul Dunării, nu puteţi opri cu nimic partea inteligentă a neamului să facă acum, mai abitir ca oricând, ca o imensă nevoie naţională, politică!

BAU-BAU IAR SPUNE "NIET"

Daniel CHIRULESCU

Cel de-al Doilea Război Mondial care, după părerile învingătorilor, s'ar fi terminat, a lăsat atâtea încurcături încât nici cei mai teribili politicieni, dacă ar exista aşa ceva, n'ar fi capabili să le descurce. Ceea ce este foarte grav pentru marele număr de popoare sacrificate, este faptul că nu numai incompetenţa, dar mai ales reaua credinţă, a celor care pretind că le apără în numele ONU şi al democraţiei, acceptă şi aşteaptă exterminarea totală a unor populaţii.

Al Doilea Război Mondial a fost dus împotriva Germaniei naziste cu atâta disperare şi mai ales frică, nerecunoscută, însă, dar dovedită de graba cu care acele democraţii s'au aruncat fără nici un fel de rezerve în braţele unui mai perfid Bau-Bau, URSS.

În timp ce naziştii, cu teoria rasială, erau antisemiţi, Ruso-comunismul cu teoria luptei de clasă, urmărea distrugerea tuturor popoarelor. Cei ce au scăpat de sabia nazistă cu ajutorul secerei comuniste, se fac că nu-i înţeleg pe cei ce au suferit de pe urma acestui târg, care nu s'a lichidat încă.

Nici nu se terminaseră bine ostilităţile războiului şi Ivan s'a şi urcat pe divan. Mare păcat că acest proverb a rămas cunoscut, acum, unui număr destul de mic de Români şi complet necunoscut Occidentalilor. Cele aproape trei secole de vecinătate cu o seminţie asiatică, dornică cu orice preţ să năvălească în Europa, i-au făcut pe Români să concentreze în câteva cuvinte caracteristica acestei naţii. Ruşii, chiar dacă n'ar fi fost comunişti, ar fi procedat la fel. Respectul şi morala sunt noţiuni necunoscute conducătorilor şi politicienilor ruşi. Dela o vreme, însă, s'au molipsit şi alte figuri mai simandicoase, care procedează la fel ca *"onorabilii"* lor aliaţi.

Astăzi, la lumina zilei, cu neruşinare, şi bestialitate se distrug popoare, oraşe, şi sate sub privirile şi cu acordul celor care fac atâta caz de democraţie, de drepturile omului şi ale popoarelor. Cum este posibil ca la sfârşitul secolului XX să asistăm la orori ca cele din Ruanda, Burundi, Iugoslavia etc.

Exemplul Iugoslaviei este tot ce poate fi mai murdar şi mai dezgustător. Sârbii bosnieci, în spatele cărora se află acest Ivan, au depăşit orice limită. Occidentul, deşi nu spune, ne convinge prin atitudinea sa, că zonele de influenţă stabilite de Roosevelt, Churchill şi Stalin, în care Iugoslavia cădea în zona celor 50 % sunt încă în vigoare. Acesta este şi motivul pentru care Ivan are tupeul să spună *"niet"*. Cât va mai dura această crimă nu se ştie. Se pare că o întreagă populaţie, Sârbii musulmani, trebue să dispară cu acordul ONU.

Trupele ONU, trimise în Bosnia, au devenit şi ele victime ale unor nemernici din cauza incompetenţei acestui for internaţional şi al conducătorilor militari trimişi acolo. Cum este posibil ca un comandant să-şi piardă subordonaţii de care trebue să răspundă în primul rând.

Ce fel de militari sunt aceştia? Ce-au păzit comandanţii ai căror subalterni au fost luaţi prizonieri de către nişte bandiţi? Situaţia este cu atât mai gravă cu cât aceasta s'a mai petrecut în trecut fără ca cei răspunzători de securitatea trupelor să ia vreo măsură.

Până la intervenţia mai hotărîtă a preşedintelui J. Chirac nici o voce competentă n'a luat o poziţie fermă. Să nu aibă chiar nimeni date suficiente în legătută cu amestecul destabilizator rusesc în această zonă? Este imposibil de crezut aşa ceva. Se cheltuiesc sume imense şi mor oameni nevinovaţi pentru a se apăra nişte interese ruso-americane în Europa? Preşedintele Clinton a afirmat de mai multe ori că America nu are interese în această parte a Europei, dar nu spune de ce.

La proiectata acţiune rapidă preconizată de Europeni, Bau-Bau se opune. De ce se opune? Pentrucă Ruşii doresc prelungirea debandadei pe continent. Nu-şi dă nimeni seama că noua strategie a Ruşilor este continuarea cu alte metode a vechiului expansionism ţarist, apoi comunist, şi acum terorist? Acte teroriste de acest gen se petrec şi în Cecenia şi se vor petrece şi în alte părţi. Transnistria nu este decât un alt nucleu

Continuare pag. 6

Vreme trece, vreme vine !...

..."Toate-s vechi şi nouă toate / Ce e rău şi ce e bine / Tu te'ntreabă şi socoate" (Mihai Eminescu, **Glossa**, 1883).

—— Titus BĂRBULESCU ——

Istoria se desfăşoară ciclic, în timpul vremelnic al omului; şi factual, pe şi în spaţiul teatral al comediei umane: s'au petrecut nişte fapte, evenimente, păţanii ale omului, reale, imaginare, bune, rele, cu folos, sau fără pentru om şi lumea înconjurătoare în sânul căreia - în sânul creaţiunii, în Facere - i-a fost dat omului: făptură minunat plăsmuită din grăuntele care a murit născând viaţă, să facă istorie şi - strecurată ca argintul - memoria trecerii şi petrecerii lui pe pământ. I-a fost dat de Cine?... e o altă problemă. I-a fost *"sortit"* omului să-şi *"sfinţească"* locul lui de baştină, adică firea înconjurătoare, trudind: *"Sapă frate, sapă, sapă / până când vei da de apă /"* (L. Blaga)! Să continue Facerea ştergându-şi fruntea de sudoare, sacralizând-o aici, pe crâmpei de stea, numită pământ; s'o sporească în universalitate şi eternitate.

Cu cuvântul lui de creativitate spirituală, născut şi transmis lui din moşi-strămoşi, iar după el, generaţiilor viitoare. Iar, dacă nu?... să facă *"umbră pământului"*, cum se zice. Să fie, căci undeva este: să fie în anistorie şi anti-memorie, nimic şi nicăeri. Un vâsc parazitar şi frumos totuşi, sclipind lumină mată peste copacul din câmpie, despletit, la sfârşitul iernii. *"Un foutriquet du Cosmos"*, ar spune Cioran, moralist sceptic, rătăcitor ca Zenon, dincolo de locul şi cuvântul natal... S'au petrecut milenar, secular, se petrec azi-mâine, sub ochii noştri, când nişte minuni, adică întâmplări cu substrat mitic, mistic-religios, inexplicabile pentru inteligenţa discursivă, logică; când, reale şi neindurătoare: nişte *"rupturi ale istoriei"* care au sfâşiat spaţiul firii şi fiinţei spirituale româneşti. Cu noroc, sau fără - deşi *"nenorocul"* lui Stan Păţitul devine învăţătură! -, cu folos sau fără, pentru omul şi poporul român, supus, sau nesupus *"fatalităţilor istoriei"*, cum se spune cam pripit, extrapolând sensul cuvântului *"soartă"* care convine şi de care Românul nu se teme! şi confundându-l cu *"forţa destinului"*, fatalitatea lui, cuvânt şi concept împrumutat din alte limbi şi dela alte neamuri. Acestea, ele, se tem de destin, ca de un monstru mitologic. **Cronos**, părintele vitreg şi infanticid al istoriei era un căpcăun: îşi devora progeniturile, de teamă ca una dintre ele, supravieţuind masacrului să nu-l ucidă pentru a-i lua locul! Ceea ce s'a întâmplat, zice mitologia din timpul lui Socrate şi post-socratică... (Între paranteze, este semnificativ şi merită a fi notat că, în dicţionarul limbii române moderne cu privire la frecvenţa cuvintelor, cea mai mare circulaţie o are verbul: ***a fi - fire*** şi derivatele lui: fiinţă, nefiinţă; fireşte, nefireşte...

Al doilea, în ordinea frecvenţei, nu este: a avea - avere... ci: ***a face - facere***, cu derivatele lui: făptură, făcut - nefăcut, desfăcut, refăcut, de făcut... Dumnezeu face şi dracul desface!... De adăugat la aceasta *"cuvintele cheie"*, adică generatoare de tâlc semantic, valorizând prin conotaţia lor subiectivă (***dor*** neîmplinit / împlinit) psihologia poporului român, ca: pâine, ţară, munte-deal-vale, dor, doină, bocet, cunună, nuntă, vin, ţuică, mămăligă... Nume proprii: Împăratul, Făt-Frumos, Spânul, Balaurul-Zmeul, Tinereţe fără Bătrâneţe, Pasărea măiastră, Babele, Moşii, Sfintele, Sfinţii mucenici, Zânele bune, nebune... Adjective: bun-rău, potrivit, nemernic!... Interjecţii, ca: Zău! (adică: Zeu, Dumnezeu), Doamne!... Locuţiuni, locuţiunea defensivă: Doamne fereşte! Maica Domnului!... Blestemul: Du-te dracului!... Îndemnul realist-popular (nu *"socialist"*...) dat omului român în dificultate de a fi, sau a face ce crede şi ştie el că e bine şi frumos, *"cum se cade!"* (nu urât şi strâmb), în lucrarea lui de toate zilele: Fii şi fă ca Păcală!... închidem aici paranteza).

Tu te'ntreabă şi socoate: ce s'a petrecut, ce se petrece de acum mai bine de un secol, cu folos sau fără, pentru firea statornică a pământului românesc? În cele *"10 ţări româneşti"*: *"dela Nistru pân'la Tisa"*, din *"Hotin şi pân'la Mare"*... *"dela Turnu'n Dorohoi..."* *"Din Sătmar până'n Săcele!..."* Şi pentru Fiinţa spirituală a omului-român... *"Numai omu-i schimbător / Pe pământ rătăcitor / Iar noi locului ne ţinem? Cum am fost aşa rămânem: / Marea şi cu râurile / Lumea cu pustiurile / Luna şi cu Soarele / Codrul cu izvoarele."* (**Revedere**, 1879).

Ştiu că repet - şi este necesar a repeta pentru urechea şi conştiinţa memorială a tot Românului, de ieri, de astăzi, de mâine - cuvântul poetului tânăr, rătăcitor cu cugetul şi fiinţa lui spirituală de tinereţe fără bătrâneţe, peste statornicia pământului românesc, de baştină. În ***Firea*** legată şi deslegată de Istorie a celor *"10 Ţări româneşti"*, când împletite în sânul Patriei-mamă, când despletite, iată-le: Ţara românească, cu Oltenia şi Dobrogea; Moldova, cu Bucovina, Basarabia; Ardealul, cu Maramureşul, Crişana, Banatul...

Te întreabă şi socoate - în termeni de Istorie şi Memorie - ce este? Ce nu mai este, ce a rămas, real şi ideal, timp de o sută şi mai bine de ani, din lumea ta înconjurătoare, cuvântare a Firii şi Ethosului românesc? ... Scria Simion Mehedinţi, prin anii 1930: *"...Cu drept cuvânt hotarul între Asia şi Europa propriu zisă, nu trebue pus la Urali - nişte munţi ruinaţi de bătrâneţe, ci pe istmul dintre Marea Neagră şi Baltica. Aici, lângă noi, peninsula europeană se leagă cu marele uscat asiatic; dar, pământul românesc, după felul cum este clădit, după climă, vegetaţie, etnografie şi istorie, e un fel de cetate înaintată a Europei în faţa năvălirilor de Seminţii asiatice"*. (**S. Mehedinţi**, *România*. 1930).

Iar ceva mai la vale, continuând: *"...rar se mai găsesc pe faţa globului teritorii întocmite cu atâta simetrie şi unitate... la mijloc e un podiş (cum ar fi podul unei case); pe marginea podişului stă o cunună de munţi (corona montium); la poalele munţilor stau nişte şesuri largi, ocolite din toate părţile de ape mari: Tisa, Nistru, Dunărea, Marea Neagră... Plăsmuirea geografică a României ocoleşte, apărând-o, graniţa neamului şi a limbii româneşti"* (**id.** p. 22). Acesta este *"contextul referenţial"* de geografie fizică şi umană al omului - român, semănat pe pământul de baştină, dat lui pentru a-l lucra, cu cugetul şi cu fapta care rămâne, memorial, după moartea omului. Se spune: Omul sfinţeşte locul! Cum? Cu puterea lui de creativitate, cu cuvântul şi gândul - scris, oral - înnăscut şi consubstanţial cu organicitatea firii înconjurătoare; în sânul acestei *"simetrii în varietate de peisaj şi habitat uman"*, s'au născut, legănat, închegat neamul românesc şi limba română: expresia culturală a cugetului şi sensibilităţii omului-român în lume, aici, pe un crâmpei de stea... În raport de convivialitate şi de comunicare mutuală cu alţi oameni, cu ai săi: poporul, naţiunea română - şi cu alţi oameni, alte popoare, naţiuni vecine, apropiate, îndepărtate - în timp şi în spaţiul *"logosului universal"*: câmp de interferenţă de tensiuni creatoare ale cuvântului rostit, cântării în toate limbile, încarnat simbolic, imaginativ, în opera de artă; *"util şi dulce"* în arta de a trăi în societate.

Pe de altă parte, desigur că printre naţiunile vecine / îndepărtate, în contact cu românitatea, unele au fost - şi poate încă sunt de tip năvălitor, opresiv -, iar altele, din contră, de tip îndurător în vreme de război, sfătos ca Stan Păţitul, care ne vine din Răsărit, l-a *"românit"* Ion Creangă! sau, în vreme de pace, de tip hazliu, înţelept popular ca Nastratin, care ne vine din turcime, *"din Bizanţul după Bizanţ!"* şi care, din *"hangiul"* musulman l-a făcut, în româneşte şi creştineşte, pa *"hagiul"* călătorit pe la locurile sfinte, la Ierusalim. S'a întors acasă întregit omeneşte, a văzut, ştie unde, cum şi pentru ce a fost răstignit Hristos între doi tâlhari. Pentru *"omenia'* lui: dragostea pentru aproapele lui prigonit, sărac, în marginea vieţii, în afara legii... Şi evident, pentru a fi predicat egalitatea omului în faţa lui Dumnezeu iertător. Astfel: *"a pătimit, s'a îngropat şi a înviat a treia zi după Scripturi"*. El, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul umanităţii întregi, implicit şi al poporului israelit din care s'a născut!...

"Omenia" este, în limba română, un cuvânt vechi, *"din bătrâni"*, de rădăcină romanică, cu sufixaţie slavo-bizantină. Defineşte *"sufletul"* poporului român îndurător, nu războinic, faţă de popoarele înconjurătoare - unele năvălitoare -, toate egal pieritoare în istoria omului supus morţii, nesupus dorului de vis neîmplinit al etenităţii.

Tot prin anii 1930 apărea: ***Spektrum Europas*** (Analiza spectrală a Europei), de Herman KEYSERLING. Autorul e de naştere baron balt-estonian, şi-a făcut studiile universitare în Rusia imperială a Ţarului Nicolae II; apoi, itinerant prin lumea şi toate ţările occidentale, le-a continuat, aprofundat în Elveţia, în Germania Keiserului Wilhelm II, Franţa, Anglia... A scris: ***Das Gefuge der Welt*** (1906), a continuat să viziteze şi să studieze *"Sud-Estul Europei"*, să scrie lucrări de filosofie: Filosofie politica, Filosofie a Culturii (a Culturilor europene) pe teren, în contact de viaţa cotidiană, deci cu poporul şi ţara studiată. Poliglot, vorbeşte şi scrie direct în: rusă, germană, franceză, engleză, maghiară (limbă înrudită cu estoniana); spirit cosmopolit, în sensul generos al cuvântului; curios să cunoască *"sufletul poporului"* la el acasă, viziunea culturală; - în două cuvinte, K. vizitează esenţial liniile *"ideilor-forţă"* care au condus şi conduc un popor, o *"naţiune"*, să-şi construiască o cultură proprie, o limbă şi civilizaţie, convergente, sau divergente, cu Europa multiculturală, multi-linguistică, multi-ethnică. *"Aici este cheia"*, zicea cândva Paul Costin Deleanu - citându-l pe Petre Ţuţea -, *cheia de intrare în livada pluriculturală - cu pomi altoiţi - a Europei luminate de umanism, pentru omul-român, cu trăsăturile lui diferenţiale de caracter, carele, însă, până să ajungă la ea, trebue să se apere de câinii vecinului, învăţaţi, nu "bărbaţi", să-i fure cheia!...*

Va urma

BAU-BAU IAR SPUNE "NIET"

Urmare din pag.5

terorist rusesc care poate fi activat oricând. Lumea occidentală europeană trebue să ia măsuri urgente de apărare împotriva noii expansiuni ruseşti. Ruşii nu au curajul să iasă la luptă deschisă împotriva Occidentului, dar vor face orice ca să-l destabilizeze. În momentul în care se vor tăia cu hotărîre ghiarele teroriste, va reapare şi liniştea. Acest lucru nu-l pot face decât Europenii.

De acum înainte terorismul internaţional va fi preluat de Ruşi la o scară şi intensitate mai mare decât cel arab, pe care tot ei l-au instruit şi ajutat. America nu va scăpa nici ea şi primele semne au început să apară. Dacă Europenii mimează şi de astă dată preţul plătit va fi mai mare în viitor.

Demonstraţiile de forţă, ca acelea din trecut, când în Marea Adriatică nu mai era loc de întors din cauza atâtor portavioane, nave de tot felul etc., etc., nu mai are nici un rost. Circul trebue terminat. Furatul căciulii, de asemenea. Bau-Bau trebue făcut să înţeleagă cu forţa, căci de altceva nu se teme, că trebue să-şi vadă de păcatele lui, şi să nu se mai bată cu pumnii în piept ca gorilele. Trebue făcut să înţeleagă, şi nu mai târziu, că *"niet"*-ul lui nu mai are nici o valoare. Mâna liberă pe care o mai are în Orientul Europei trebue şi ea tăiată căci terorismul latent din această parte a lumii va deborda şi el.

Despre democratizarea Ruşilor nu putem vorbi nici noi, nici nepoţii şi nici strănepoţii noştri. La ei revoluţia franceză n'a ajuns încă. Din punct de vedere istoric şi al dezvoltării politice ei se găsesc încă în secolul XVIII. Poate peste vreo sută de ani vor putea recupera cele două secole de frământări politice pe care ei n'au avut şansa să le parcurgă. Victoria împotriva lui Napoleon n'a fost decât una militară, dar invingându-l, au pierdut şansa civilizării. Acum se pare că Franţa a luat o iniţiativă, şi dacă ea va fi stopată, înseamnă că cei ce vor face acest lucru sunt duşmanii declaraţi ai Europei şi ai popoarelor care vor să scape de împărţirea lumii în zone de influenţă.

Daniel CHIRULESCU

ÎNSEMNĂRI DELA SIMPOZIONUL ORGANIZAT DE FUNDAŢIA MEMORIA ÎN AMFITEATRUL MUZEULUI ŢĂRANULUI ROMÂN

Adrian GRIGOROPOL

Acest simpozion a avut scopul ca, unei asistenţe care a umplut amfiteatrul la refuz, să comemoreze o zi care defineşte existenţa Statului Român împlinită în independenţă şi fruntariile sale istorice prin realizarea unui ideal pentru care s'a străduit şi dus necurmate lupte vreme de două milenii.

Această zi, a cărei efigie a fost implantată de frontispiciul istoriei noastre ca pentru totdeauna în 1877, dela instaurarea regimului dictatorial comunist în 1945, s'a căutat să fie ştearsă din anale şi a fi înlocuită cu 23 August 1944, zi de asemenea însemnată dar distorsionată ca semnificaţie, în sensul de a fi opera unor venetici comunişti şi temei al instalării lor la putere, pentru a aplica poporului român un genocid spiritual şi fizic vreme de 45 de ani. După cum din 1989 o altă clică de aceeaşi substanţă politică, pentru a disimula o schimbare de regim, a găsit de cuviinţă a inventa ca zi naţională a statului nostru, 1 Decembrie, data reîntregirii României Mari, dându-i o coloratură de parcă ei, epigonii, ar fi înfăptuit-o.

Este o naivitate ca cineva să creadă, cum s'a petrecut acum în Mai 1995, că sub pretextul marilor festivităţi a 50 de ani dela victoria din 9 Mai 1945, se poate şterge din istoria noastră şi din inima Românilor ca zi naţională, Ziua de 10 Mai! Ceea ce a însemnat Victoria consemnată la 9 Mai 1945 a forţelor beligerante la care a participat glorios şi Armata Română împotriva Germaniei Naziste, reprezintă altceva pe plan militaro-politic.

Invitarea Preşedintelui Iliescu laolaltă cu alţi 56 şefi de state la festivităţile din mai multe capitale europene la care a luat parte, a fost o chestiune protocolară de natura invitaţiilor la comemorarea debarcării în Normandia. Ziua de 9 Mai a Victoriei din 1945 este ceva contextual şi pluralist, pe când 10 Mai este un lucru propriu de semnificaţie naţională a poporului român şi distorsionarea actualilor guvernanţi fie prin instituirea zilei de 1 Decembrie, fie prin faptul excesiv din 9 Mai pentru a întuneca, a eclipsa adevărata noastră zi naţională din 10 Mai, frizează ridicolul.

După aceste consideraţii preliminare, să trecem la desfăşurarea Simpozionului.

Au fost invitaţi să ia cuvântul Corneliu Coposu, Doina Cornea, Alexandru Paleologu, Alexandru Zub, veterani de război, istorici, studenţi şi, incindental venită din Canada, Laura Riga şi venit din Statele Unite, subsemnatul.

Corneliu Coposu, Doina Cornea şi Alexandru Zub, angrenaţi în afara Capitalei în alte activităţi, au trimis cuvântul lor în scris, şi comunicările le-au fost citite. Am reţinut dela Corneliu Coposu că 10 Mai este zi sfântă a neamului nostru, profund legată de conştiinţa Românilor încă dela actul proclamării, la acea dată în 1877, a independenţei ţării de către Regele Carol I, care tot într'o asemenea zi de 1866 a pus pentru prima oară piciorul pe pământul românesc. Că în referire la această comemorare, în 1947, în Piaţa Victoriei, sub privirile înspăimântate şi furibunde ale guvernului comunist trădător de ţară, studenţii au îngenuncheat în faţa tribunei în care se afla Regele Mihai I şi au intonat imnul *10 Mai*, ale cărui ultime două strofe au fost spontan modificate, exprimând pe lângă ataşamentul faţă de Rege şi hotărîrea de a lupta pentru libertatea ţării, în pofida represaliilor. Este de salutat iniţiativa tinerilor studenţi de a prelua dela studenţii din 1947 (astăzi bătrâni şi chinuiţi de anii puşcăriilor) stindardul acestei nobile lupte.

Doina Cornea l-a evocat pe generalul Macici, un glorios comandant al oştirii române, care pentru eroismul său pe frontul de Est, a fost primul judecat de comunişti şi condamnat la moarte în închisoare. A spus judecătorilor săi: *"O condamnare a mea ar însemna condamnarea biruinţei pe care aţi obţinut-o prin ostaşul pe care îl aveţi în faţa Domniilor Voastre."*

Prof. Dr. Alexandru Zub l-a citat pe istoricul Vlad Georgescu, fost director la *Radio Europa Liberă* şi decedat prematur pentru a se sesiza imensa pătrundere a ideii monarhice în reflexia politică românească şi felul în care în desfăşurarea istoriei noastre s'au cimentat realizarea independenţei cu ideea monarhică.

Alexandru Paleologu a subliniat diferenţa între un Rege şi un Preşedinte, evidenţiată cu ocazia festivităţilor Victoriei ce au avut loc la Londra unde, fără succes, ambasadorul Preşedintelui Iliescu a stăruit pe lângă guvernul englez *"să nu fie invitat fostul Rege Mihai I al României"*. Că Regele Mihai I a fost în fapt de trei ori Rege şi rămâne aşa până ce moare. Dovadă rămâne cum l-a primit poporul român în scurta sa vizită de Sf. Paşti, 1992.

Laura Riga, prezentată de preşedintele Fundaţiei *"Memoria"*, Banu Rădulescu, ca fosta secretară a lui Brătianu şi încă din primile zile ale instaurării comunismului mereu pe baricade, plătind acest lucru cu ani grei de închisoare, fiind singura femeie purtătoare a celei mai înalte distincţii militare *"Mihai Viteazu"*; explicaţia a fost dată de ea însăşi, prin aceea că statutul acestei decoraţii prevede că dreptul se moşteneşte pe linie directă, masculină şi feminină, ori dânsa este fiica generalului Săulescu, decorat în 10 Octombrie 1916 cu *"Mihai Viteazu"* în gradul de cavaler. În continuare, dânsa a arătat că vede în această distincţie în permanenţă actul Unirii din 1601, iar în ziua de 10 Mai, prin independenţă şi monarhie, intrarea României pe făgaşul devenirii unei ţări moderne. Independenţa este esenţială existenţei unei ţări şi de când au venit coloneii cu ochi albaştri, aceştia au încercat să demonstreze că există două adevăruri, nu unul singur ceea ce este imposibil, ori ziua independenţei naţionale pe care o sărbătoresc toate ţările din lume, este una singură. La noi - 10 Mai! S'ar fi bucurat să vadă şi să audă mai mulţi tineri ca purtători de cuvânt ai adevărului istoric. În tunelul frământărilor politice şi istorice, monarhia, în aproape şapte decenii, a dezvoltat şi asigurat ţării cea mai mare prosperitate. În închisoare, servea de oracol. Face şi acum o prezicere că, în doi ani, cei care se tem şi la vederea unei fotografii a Regelui Mihai, vor fi dislocaţi din scaunele lor şi Ţara se va bucura de revenirea Regelui său.

Preşedintele Fundaţiei *Memoria* a relatat că între timp a fost chemat la telefon dela Radio, spre a-l întreba cum s'a ajuns să se ţină Simpozionul în Amfiteatrul respectiv. Dumnealui a răspuns că nu suntem musafiri, ci am închiriat locul şi deci pe durata respectivă, suntem la noi acasă. Totodată a arătat că iniţial acceptase Muzeul Naţional de Istorie să se ţină acolo simpozionul, însă ulterior a revenit pe motiv că se vor ţine discuţii politice, deci au declinat înţelegerea.

Prof. Gheorghe Ceauşescu dela Alianţa Civică, a adus elogii Armatei Române pentru eroismul dela Plevna, Flămânda, Mărăşti şi Mărăşeşti dela Budapesta, unde a izgonit hoardele comuniste ale lui Bella Khun, eliberarea Basarabiei şi pe frontul de Vest unde a contribuit la scurtarea războiului.

Au luat apoi cuvântul un număr de veterani de război, printre care deputatul dr. Horia Pascu, fost şef de clasă al Regelui Mihai la Mânăstirea Dealu, toţi evocând momente eroice din cel de-al Doilea Război Mondial. Studentul la Istorie, Petre Guran, expunând o serie de date istorice şi conjuncţii politice legate de ziua de 10 Mai ca zi naţională, dovedind multă competenţă şi consideraţii interesante, a descreţit solemnitatea audi-

Continuare în pag. 8

"În spatele uşilor închise"

-II-

Mihai GHEORGHIU

Pe măsura trecerii timpului, din nefericire observ că presupunerile mele referitoare la spinoasa *"problemă a Transilvaniei"*, încep puţin câte puţin dar din ce în ce mai vizibil să se adeverească, sporind direct proporţional cu aceasta, obsesivul sentiment de nesiguranţă, pe care atât de mult aş dori să-l alung ca pe un vis urât dar...

A te amăgi, a te îmbăta cu apă, fie ea chiar şi de izvor, nu înseamnă altceva decât o imensă prostie şi deci mai direct fie spus, la scară generală se poate traduce ca o adormire a conştiinţei naţionale, în care România, nu are voie să cadă indiferent de contextul economico-politic nefast în care se zbate în acest moment de vid.

După ce am semnalat, în articolul meu precedent, soarta României se încearcă cu subtilitate, a fi hotărîtă *"în culise"*, prin manipulaţii şi tertipuri extrem de abile pe fondul uni lait motiv fals ce invocă *"democraţia"*.

Căderea lui Ceauşescu nu a fost câtuşi de puţin întâmplătoare şi nici spontană, aşa cum ar dori să se înţeleagă, întreaga desfăşurare a evenimentelor din acea perioadă, prin asta nedorind câtuşi de puţin să minimalizez eroismul acelora care şi-au jertfit viaţa în acel moment în vederea răsturnării celui mai demonic şi despotic sistem, dar a nu realiza faptul că totul a fost premeditat şi regizat cu mult timp înainte, ar însemna o imensă şi lamentabilă eroare cu consecinţe extrem de periculoase.

Privind înapoi şi reînnodând firul destul de firav al evenimentelor din timpul aşa zisei judecăţi, urmată de execuţia propriu zisă, îmi răsună în amintire glasul lui Ceauşescu, care spunea răspicat că nu este vorba de o revoluţie, ci de o lovitură de stat.

Faptul că respectivul era paranoic, este destul de cunoscut şi mai ales dovedit dar oare afirmaţia respectivă poate fi atribuită afecţiunii în cauză sau poate Ceauşescu ştia mai mult decât îi era îngăduit să spună şi deci în această situaţie, trebuia urgent redus la tăcere, fapt care explică în totalitate, mascarada procesului urmată de execuţia în sine, precum şi numeroasele morţi subite ale unor participanţi implicaţi direct la întreaga desfăşurare a respectivelor evenimente.

Faptul că Securitatea şi în cele din urmă chiar armata, l-au abandonat imediat pe cel ale cărui ordine, le executau cu ochii închişi, devine un punct de întrebare extrem de semnificativ întărind ipoteza unei lovituri de stat, ţinând seama că Ceauşescu devenise în ultimul timp, mai mult ca niciodată extrem de nepopular, lezând din ce în ce mai mult interesele capilor celor două ministere pe care le avea în subordine directă printr'o rotire din ce în ce mai agresivă a cadrelor, datorată tocmai nesiguranţei sale cronice din ultima perioadă şi bineînţeles că în pofida tuturor nemulţumirilor în masă şi la nivel superior probabil că Ceauşescu, nu ar fi căzut dacă acţiunile şi luările sale de poziţie nu ar fi lezat în mare măsură interesele unor puteri diriguitoare binecunoscute care conform noilor configuraţii istorice erau obligate, cel puţin de formă, să schimbe într'un fel macazul, mă refer la prestroica lui Gorbaciov, pe care Ceauşescu a criticat-o făţiş prin asta poate semnându-şi însăşi actul de condamnare.

Lipsa de tact diplomatic, vârsta şi poate în cele din urmă paranoismul cronic, l-au făcut să rămână imperceptiv la torsiunile şi întorsăturile politice ale momentului, rămânând practic singur şi mai ales izolat, inconştient de pericolul şi finalul iminent.

Valul de nemulţumire tot mereu crescând al unei populaţii înfometate prin impunerea la imense sacrificii, în vederea achitării datoriilor externe, nemulţumirea şi nesiguranţa forţelor represive, pe care respectivul se baza atât de mult şi care la urmă l-au abandonat tocmai din cauzele sus menţionate, au contribuit în mare măsură la deznodământul binecunoscut, deznodământ plătit atât de scump de poporul român, care prin jertfă supremă şi necondiţionată, a sperat la o eliberare mult visată, nebănuind măcar pentru un moment maşinaţiile de culise pregătite, după câte se pare, cu mult timp înainte.

Şi iarăşi îmi revine în amintire acel moment derulat în timpul aşa-zisului proces, când respectivul afirma că *"forţe din afară"* au conlucrat la desfăşurarea acelei lovituri de stat.

La cine anume oare se referea? Întrebarea mi-a stăruit mult timp în memorie, aproape obsesiv, răspunsul oscilând nesigur, dela o extremă la alta.

Pentru Ruşi, respectivul devenise într'adevăr indezirabil dar nu ştiu în ce măsură, acest mic şi neînsemnat pion devenise atât de incomod încât să fie înlăturat şi totuşi cert este că ei nu-l agreau câtuşi de puţin.

Pentru Occident, ajunsese poate în aceeaşi măsură de incomod sau cel puţin nepopular şi deci o oarecare schimbare în acest sens era binevenită. La momentul respectiv, s'au vehiculat o mulţime de teorii, care mai de care mai verosimile dar probabil că purul adevăr avea să fie sigilat odată cu executarea cuplului, urmată de atâtea decese suspicioase ale unora dintre martorii respectivului eveniment.

Acum, la atâta timp ce s'a scurs dela *"Revoluţie"*, România se află plasată, mai bine zis izolată, într'o zonă incendiară, vecină cu Rusia, hămesită şi zdrenţuită mai mult ca niciodată şi o Iugoslavie în plin război etnic, care poate deveni extrem de periculos întregii zone şi tocmai în acest moment profitând intens de configuraţia împrejurărilor actuale, Budapesta face eforturi disperate, folosind întreaga gamă de influenţă şi presiune politico-economică, împingând România la *"colţul ringului"* apelând la tot ceea ce îi stă în putere, fără scrupule sau menajamente, făţiş ba mai mult prin culise, în vederea atingerii fatidicului ei deziderat şi anume: răpirea Transilvaniei.

Dorinţa României de a deveni membră cu drepturi depline, în Consilul Europei, este pusă în acest moment sub semnul incertitudinii tocmai datorită aranjamentelor şi eforturilor de culise efectuate de mediile ungare, care insistă cu orice preţ la introducerea recomandării 1201 ca fiind condiţionată acceptării României în Consiliul Europei şi incredibil, deşi această *"recomandare"* contravine direct Constituţiei României şi care iniţial şi logic fusese abandonată, redevine în actualitate, printr'un amendament forţat semnat imediat de Adunarea Parlamentară dela Strasbourg.

România, ţară europeană prin aşezare, limbă şi origine, cu mult mai europeană decât cei ce se opun cu atâta înverşunare îndeplinirii unui deziderat mai mult decât logic, este forţată la un compromis mai mult decât murdar, care maschează destul de fragil anumite interese majore menite în final să lezeze însăşi integritatea proprie...

Este inutil şi poate mult prea târziu să nu fim obligaţi să punem punctul pe *"i"* şi să nu afirmăm ceea ce cu toţii ştim şi ştiam din toate timpurile şi anume că Budapesta a dorit şi doreşte mai mult ca niciodată Transilvania românească, recurgând la tot ce-i stă în putere, în vederea îndeplinirii acestei dorinţi, dar ceea ce mă intrigă în acest moment în primul rând este pasivitatea dacă nu chiar complicitatea tacită a unor ţări, surori României, cum ar fi Franţa şi Italia, care trebue să fie în cunoştinţă de cauză asupra adevărului istoric incontestabil şi tocmai din acest motiv, mă întreb dacă nu încă odată spre ironia soartei, destinele Patriei noastre se hotărăsc *"în spatele uşilor închise"*.

Oricum, eu personal consider că atât problema Transilvaniei cât şi de asemenea problema Basarabiei (subiect pe care îl voi aborda într'un articol viitor) sunt două puncte extrem de cruciale care trebue considerate ca atare, cu multă seriozitate de către toţi Românii şi în special de către factorii însărcinaţi direct cu soarta României.

Consider că acceptarea unui compromis, devine în această privinţă, inadmisibil indiferent de interesele şi imperativele actuale, la care România este forţată prin configuraţia împrejurărilor să adere.

Politicienii români actuali nu au voie să greşească, iar eu personal am convingerea că nu o vor face, afirm asta, răsfoind paginile încreţite ale istoriei neamului, pagini care atestă cert valabilitatea credinţei mele.

K.G.B., K.G.B., ILIESCU CINE E ?

— Gh.Ionescu OLBOJAN—

Preocupaţi de imaginea României în lume, Iliescu şi Văcăroiu uită că tocmai ei strică filmul, ca doi scenarişti şi regizori incompetenţi şi dirijaţi de alţii din afara ţării, inşi care acţionează în interesul altor state. Şifonarea imaginii României în lume este cruntă începând cu 9 Mai curent, când cotidianul *"ZIUA"* a început demolarea Iliescului prin inserarea primului episod din serialul ce a urmat, anume *"ILIESCU - K.G.B."*. Dacă primul semnal al serialului s'a intitulat *"UN ASASIN ÎN FRUNTEA ŢĂRII"*, celelalte au luat-o pe scurtătură, apărând sub titlul *"Iliescu - K.G.B."*.

Un rezumat al serialului nu credem că este de prisos pentru cititorii noştri. Redacţia *ZIUA* a trimis la Moscova, cu ocazia aniversării celor 50 de ani dela victoria aliaţilor asupra Germaniei, un reporter special, Tana Ardeleanu, cu misiunea de faţadă - comentarea manifestărilor ruseşti legate de evenimentul menţionat mai sus, dar şi cu o misie secretă, anume aceea de a sta de vorbă cu unii dintre foştii colegi de facultate ai studentului Ion Iliescu, pe vremea când acesta îşi perfecţiona studiile la Institutul de energetică din Moscova (institut pe care Iliescu l-a vizitat cu ocazia prezenţei sale la amintita aniversare dela Cremlin, din 9 Mai a.c.).

Între alţii, printre cei intervievaţi, reportera îl menţionează şi pe un anume IGOR BOTNARICIUC, care nici mai mult nici mai puţin s'a destăinuit a fi fostul instructor K.G.B. al grupului de studenţi străini care au studiat la Moscova în perioada când Iliescu al nostru era student pe acolo. Mai mult, spune acelaşi Igor, el l-a recrutat pe Iliescu şi l-a uns şef al asociaţiei studenţilor străini din institut, calitate în care primea diverse însărcinări din partea KGB-ului, vizavi de activitatea grupului pe care il conducea, plus că Iliescu trebuia să-i supravegheze informativ pe cei din subordine, prezentând periodic note informative cu privire la starea de spirit din rândul studenţilor, fie ei străini sau sovietici. Tot acum, se precizează în declaraţie, Iliescu a cunoscut-o pe viitoarea soţie, Nina Bercovici, pe atunci şi ea studentă la acelaşi institut. În încheierea declaraţiei, Igor a apreciat laudativ activitatea de informator KGB a lui Iliescu şi a precizat că *"România să se bucure că are în fruntea ei un om ca Iliescu"*. Printre rânduri, Igor B. lasă să se înţeleagă că lovitura dată lui Ceauşescu este opera KGB-ului şi a ciracilor săi din ţara noastră, numele lor, precum şi datele biografice, fiind prezentate pe larg în numerele următoare ale ziarului *ZIUA*, după încheierea serialului cu Iliescu-KGB.

Fitilul fiind aprins, explozia a urmat. De fapt, au urmat. Au urmat mai multe explozii. Prima, cum era de aşteptat, a fost cea a presei obediente palatelor Cotroceni şi Victoria, care s'a apucat să latre şi să înjure de mama focului pe cei dela *ZIUA*. A urmat riposta guvernului, care a redus cantitatea de hârtie destinată publicaţiei incendiatoare. Poliţia nu a stat nici ea cu mâinile în sân, obstrucţionând violent redactorii *ZIUA* în amiaza mare. Virgil Măgureanu a intensificat interceptarea convorbirilor telefonice, a contactelor ziariştilor incriminaţi. Mai mult, a trimis iscoade la Moscova pentru a-l contacta pe gospodin Igor şi pe unii dintre foştii colegi sau profesori ai lui Iliescu-studentul. Negăsindu-l pe Igor, băieţii s'au întors acasă cu o adeverinţă din partea Institutului de Energetică, din care reieşea că, în scriptele anilor '50, nu apare nici un Igor sau alte nume pomenite de *ZIUA*. Adeverinţa a fost imediat preluată de televiziunea naţională şi presa obedientă puterii. Parchetul General s'a autosesizat şi a deschis ancheta. Nu împotriva lui Iliescu. Nu. Am fi fost şocaţi să se producă aşa ceva. Şi ca să nu fim şocaţi, parchetul a chemat să dea seamă grupul de redactori dela *ZIUA*, implicaţi în scandal. Prima audiere (8 Iunie a.c.) a fost un fiasco pentru Eugen Vasiliu, coada de topor a puterii în Parchetul General, cel care a măsluit dosarele evenimentelor din Decembrie '89 şi mineriadelor de mai târziu, azi ajuns şeful Direcţiei cercetări penale şi criminalistică din Parchetul General. A doua audiere a fost programată pe 13 Iunie, ea lăudându-se cu puternice ameninţări la adresa redactorilor, fără însă a fi obţinute declaraţii scrise sau înregistrate pe bandă magnetică din partea inculpaţilor, aşa cum ceruse puterea.

Zâmbăreţul preşedinte - nervos că micimanii săi nu le-au astupat gura şi ziarul celor dela *ZIUA* - a ieşit la atac. În seara zilei de 12 Iunie (la cinci ani dela decizia sa de a aduce minerii în Bucureşti, pentru a treia oară) a apărut pe postul naţional TV, împroşcând cu noroi în gazetarii care au descoperit activitatea *"revoluţionară"* dusă de el la Moscova, în tinereţe.

Congestionat la faţă şi dând din mâini mai abitir ca Împuşcatu' din Decembrie, primul bărbat al ţării a coborît pe limbajul de lemn până la cel mai abject vocabular, trădându-şi astfel obârşia, fiu al mahalalei ţigăneşti din Olteniţa. Atacul prezidenţial a fost motivat numai de acea adeverinţă rusească adusă de SRI. Nu tu o altă argumentaţie, mai solidă, mai realistă. Veţi spune, probabil, de unde să aducă săracu' aşa ceva? În primul rând, argumente solide împotriva publicaţiei nu poate prezenta întrucât gazeta nu a prezentat sursele reale din care s'a alimentat, iar - în plan secund - când este furios, şeful statului român îşi pierde cumpătul şi logica discursului, el *"emanând"* un şir de vorbe fără noimă şi importanţă pentru auditori. Aşa au stat lucrurile şi în cazul cătrănelii televizate din 12 Iunie.

Faţă de acest scandal care - în alte părţi - ar fi dus imediat la demisia sau demiterea respectivului demnitar - opinia publică internă s'a divizat în pro, contra şi sceptică. Fruntaşii Opoziţiei s'au situat de partea ziarului, sprijinindu-l moral în demersurile sale de demascare a marionetei din fruntea statului român, mai ales că, între timp, revista *ACADEMIA CAŢAVENCU* a ieşit şi ea pe covertă cu alte date şi informaţii privitoare la calitatea de agent KGB a studentului Ion Iliescu.

Conflictul continuă. Între ziare şi preşedinte. Parchetul General ameninţă că va orchestra un frumos dosar de lez-majestate inculpaţilor, iar inculpaţii ameninţă că vor aruncă pe masa instanţei probele de care înţeleg să se folosească în apărarea lor şi acuzarea preşedintelui. Până atunci, însă, voi încerca să lămuresc unele lucruri care nu s'au spus în legătură cu acest scandal de proporţii.

1. Declanşarea lui putea să aibă loc mai devreme, chiar imediat după abuzeala din Decembnrie '89, când s'au făcut unele remarci la activitatea lui Iliescu în timpul studenţiei şi la legăturile sale nu tocmai ortodoxe cu Gorby. Nu s'a detonat atunci bomba întrucât cei care deţineau datele şi informaţiile despre KGB-iştii din fruntea ţării sperau să prindă şi ei un ciolan gras pe lângă noii potentaţi. Cum ofiţerii fostei unităţi de informaţii externe 0920/A au fost puşi pe liber, ei se răzbună abia acum pe Putere, prin darea spre publicare a dosarelor de urmărire informativă a reţelei KGB din România. Cum de reuşesc acest lucru, când este ştiut că dosarele KGB-iştilor au fost distruse imediat după Decembrie '89, din ordinul lui Militaru şi Stănculescu, după preluarea serviciilor secrete sub aripa Armatei? Nimic mai simplu! Nici Militaru şi nici Stănculescu nu ştiau că respectivele dosare au fost microfilmate în trei exemplare, din care unul era trimis Centrului de Informaţii şi Documentare (C.I.D.) din Departamentul Securităţii, altul era păstrat în cabinetul de documentare a conducerii U.M. 0920/A, iar cel de-al treilea era trimis spre conservare în depozitul-arhivă foto-audio-video situat în munţi, într'o fostă salină. De depozitul din munţi, cei doi generali nu au ştiut şi, neştiind, nu au distrus şi microfilmele de acolo, microfilme care stau azi la baza celor mai spectaculoase dezvăluiri făcute prin presă.

În al doilea rând, detonarea bombei *"Iliescu-KGB"* s'a produs în Mai, după ce Iliescu s'a mămuţărit în vizitele prin lumea întreagă, mimând democraţie şi ataşare de ideile lumii civilizate din Vest, în speranţa că schimbă imaginea despre ţară.

În al treilea rând, bomba vine să-l marcheze pe Iliescu în perspectiva alegerilor generale din '96 şi să-l îndepărteze de lista candidaţilor pentru funcţia supremă, pe care a fost înscris deja de PDSR.

2. În spatele acţiunii ziarului *ZIUA* se găsesc interese ale finanţei germane investită în România, sub acoperirea băncii Ion Ţiriac şi a unor obiective sportive şi de agrement preluate de bancă, imediat după înfiinţarea ei, în 1990. În primăvara acestui an, presa proiliesciană a prezentat cu mâhnire proletară modul în care Ion Ţiriac a pus mâna pe aceste proprietăţi, el fiind ajutat de Petre Roman, adversarul de temut al lui Iliescu în viitoarele alegeri. În baza amiciţiei sale cu Roman, Ţiriac a fraudat statul român de sume fabuloase în favoarea unei societăţi germane care este mascată de fostul tenismen român. În acest fel, conflictul Iliescu-Roman este benefic *"săracilor securişti"*. Vom veni în toamnă cu noi amănunte în scandalul *"Iliescu-KGB"*.

Desen de Florin TIRU

ÎNSEMNĂRI DELA SIMPOZIONUL ORGANIZAT DE FUNDAŢIA "MEMORIA"

Urmare din pag. 7

toriului dezgropând o glumă de pe vremea când Românul făcea haz de necaz. Nu fără consecinţe. Replica la lozinca *"lumina vine dela Răsărit"* era: ne întoarcem cu faţa către Răsărit că *"aşa arătăm Apusului cum e faţa Rusului"*. Iar dacă alţii au bomba atomică, o avem şi noi pe a noastră. Cultura.

În încheierea Simpozionului, am fost invitat să rostesc şi eu câteva cuvinte, ca fost elev în Colegiul Militar Mânăstirea Dealu, veteran şi ziarist. Am făcut precizarea că Nicolae Filipescu, care avea în vedere o şcoală de caractere, nu întâmplător a ales locul de pe dealul din preajma Târgoviştei de unde se vedeau ruinele cetăţii de scaun cu Chindia şi Curtea Domnească a lui Petru Cercel, ci mai ales pentrucă în această mânăstire ctitoria din 1508 a lui Radu cel Mare se află şi capul lui Mihai Viteazu, primul întregitor al Ţării Româneşti. În ce priveşte independenţa, aceasta este un ideal al fiecărei naţiuni şi este firesc să devină zi naţională ziua în care idealul este realizat. 4 Iulie 1877 pentru Statele Unite este ziua naţională de două sute de ani şi nimeni nu se gândeşte că va fi schimbată.

Regatul şi Republica sunt forme politice de organizare statală. Odată cu Monarhia Constituţională, în formă de Stat Regat, aceasta s'a dovedit în ultimele 2-3 secole să garanteze cel mai bine prosperitatea unei ţări mai ales în acelea care au instituţia monarhică înrădăcinată în tradiţia lor cum este cazul la noi. Republica pentru Români este o formă indigestibilă, a fost impusă în 1947 şi este perpetuată prin malversaţiuni care atrag răspundere istorică şi de care se va da socoteală.

Dacă la 30 Decembrie 1947 Regele Mihai I a fost literalmente izgonit de simbriaşii Moscovei în pofida mâniei poporului care l-a ales, acum cu ocazia comemorării la 9 Mai a 50 de ani dela Victoria împotriva Germaniei Naziste, la Londra a avut loc un paradox istoric cel puţin jenant pentru Preşedintele Republicii... noastre.

În ce priveşte proiectarea după Simpozion a filmului *"Mântuieşte, Doamne poporul tău"* după caseta video a Marilenei Rotaru, o deosebită sufletistă sprijinitoare a Fundaţiei *"Memoria"* nu numai membră, n'a avut loc în condiţiile preconizate, fiindcă nu s'a pus la dispoziţie aparatul de proiectare. S'a recurs la un televizor cu diagonală de numai 13 cm! Într'un amfiteatru!

Încă o meschinărie a puterii guvernante, generatoare de dezgust.

ADRIAN GRIGOROPOL

Instantanee

CREDULUL

Radu BADIU

Sunt oameni - Doamne, ce mulţi! - care nu-şi chinuiesc mintea să vadă ***cu ochii lor*** lumea din jur şi adevărul despre ea, nu construiesc în minte, ***cu mintea lor***, ceea ce au de făcut pentru desăvârşirea lor, nu se întreabă, ***cu întrebările lor***, profunde, de unde vin, (de unde venim), ce sunt, (ce suntem) şi unde merg, (unde mergem noi, familia, satul, judeţul, ţara). Ei iau totul ***de-a gata***; ce ***li se dă***. Fie că e vorba de o informaţie sau de un produs material. Şi iau cu **încredere** şi fără sfânta întrebare a **îndoielii** dacă ceea ce i se oferă aşa de uşor este tocmai ce-i trebue (nu ce ne trebue), atunci când datul vine *"oficial"* dela stat. Căci lui - personal - s'ar putea să-i fie ***exact ce vrea***: dar nouă? Lui s'ar putea să-i fie ***deajuns***; dar nouă? El să creadă că altfel nu este posibil; dar noi? ***Nouă***; ***noi***, pentru el nu există. Chiar şi cel care-l aprobă şi ***vede totul ca şi el*** nu-i intră la suflet; nu şi-l face neapărat prieten şi nu pleacă la braţ cu acesta să... ***construiască societatea***, cum zicea un tiz de-al lui, personaj episodic din *"Moromeţii"* lui Marin Preda.

Când cineva încearcă să-i arate unui asemenea personaj că există şi altceva decât i se oferă, devine violent, rău. Este tulburat din suficienţa sa şi sare la bătaie. *"Cine, domnule,* ***ăla****?* ***Aia****?... N'ai văzut ce spunea aseară la televizor despre alde "ăştia"?... Statul se zbate să ne dea pensia la zi şi* ***ăştia*** *pun beţe'n roate. Ce tot mai vor, domnule, ce mai vor?... Război ca'n Iugoslavia? Foamete ca'n Kenia? Dezbinare ca'n Rusia? Că numai Ungurii* ***ăştia*** *au adus în ţară zăpăceala cu revoluţia* ***asta*** *a lor începută cu popa* ***ăla*** *dela Timişoara..."* Pronumele demonstrativ *"ăla"*, *"äia"*, *"ăştia"*, *"asta"* sunt folosite în pronunţie cu dispreţ şi ură. Ura faţă de *"ăştia"* care-o fac *"pă deştepţii"* şi-şi permit să critice ei conducerea, conducătorul, este endemică, a devenit trăsătura de bază a credulului oficial, una din *"însuşirile" "omului nou"* creat de utecişi pecere, printr'un efort personal - ***puternic*** şi ***total*** - al profitorului de *"opinia"* acestuia ce l-a dus în fruntea statului.

Mă aflu de-o viaţă lângă un asemenea om. E mărunţel, bruneţel, puţintel, cu pas mic şi încet (pentru care-i zicem *"Melcu"*). Are mustăcioară à la Charllot, mereu în costum şi pălărie şi permanent o ţigare aprinsă. Dimineaţa e mut şi nemulţumit până îşi ia prima lui *"porţie"* - o sută de grame de *"sora mea din Rusia: Marina Vodca"*. Cu sacoşa în mână se duce pâş-pâş până la cele două locuri unde se mai face coadă: la lapte şi la pâine. Aici stă la rând, fumează tăcut şi înaintează între ceilalţi ca o umbră. La coadă - ca la coadă - nemultumiţi; nemulţumiri. Se critică violent faptul că după cinci ani tot se stă la coadă la lapte, la pâine, la poştă, la administraţia financiară şi mai ales la înscrierea firmei în registrul comerţului. Tace ce tace şi-odată sare, cât e de mic: *"cine, domnule, ar fi făcut altfel? Äia? Ăştia... Care? Că nu e unul de doamne ajută. Să lăsăm oamenii aceştia să lucreze. I-am ales - să-i lăsăm să-şi vadă de treabă!"* Ce urmează? Potop de acuze, ploaie de condamnări la adresa lui. *"Cine eşti, domnule? Pe ce lume trăieşti? Dumitale-ţi convine să stăm aci în ploaie şi'n vânt, în soare şi praf, în gunoaie şi dispreţ la adresa noastră ca oameni, ca indivizi, ca persoane care ne-am chinuit o viaţă şi-acum uite, tremurăm aci de frică de-a nu apuca un kil de lapte?"* Ia pâinea cu mâini tremurătoare şi iese cu remarca ceauşească: *"neam de rozătoare; că nu vă mai săturaţi. Ce-ar fi făcut, domnilor, alţii dacă ar fi fost ei la conducere, ă?!"* Nu i se mai răspunde. Se duce acasă repede (adică ia tramvaiul o staţie) şi deschide ziarul *"Vocea României"* (ziarul guvernului), pe care-l cumpără numai la nevoie. Citeşte titlurile speriat, să vadă dacă nu cumva s'a schimbat ceva. Se linişteşte, fiindcă în ziarul acesta se vorbeşte oficial, ca înainte de 1990, dar liniştirea deplină îi vine seara când deschide televizorul la ora 20, când începe emisiunea *"Actualităţi"*. Atunci se uită şi face *"aha, aha... Ei, ce-am zis eu! Şi tâmpiţii äia, azi la coadă..."* Când să-i spună *"Unguroaicei lui"* ce-au mai zis unii şi alţii - de-alde *"äia - pe la coadă"*, duce mâna la gât, acolo unde-l doare tot mai tare o gâlmă ieşită acolo. Soţia lui - *"Unguroaica"* - femeie care - paradoxal - Unguroaică fiind - dar o viaţă administratoarea creşei ministerului - moare de gât cu Ilie Ionescu, urmându-şi bărbatul ca în *"Conul Leonida"* al lui Caragiale, îi spune c'a auzit ea la radio ce se întâmplă cu infecţiile la gât dacă nu te duci la doctor. *"Mă duc, domnule, ho! Da' stai să vedem cum cade cu legea asta a caselor. Că nenorociţii vor casele înapoi! Şi ştii că tovarăşa ministru Ana Mureşan... Pă ce şi-au făcut "ăştia" atâtea case, ă?"* Ar mai fi vrut să ţipe la ea pe chestia *"autonomiei locale pe criteriu de-ăla etnic"*, dar gâjâirea vocii s'a acutizat, a hârâit şi a doua zi s'a dus la doctor. Avea de-acum la gât o gâlmă cât un ou de gâscă. De cum l-au pipăit medicii s'au uitat unul la altul şi-au zis: *"biopsie"*. Când au avut rezultatele analizelor lui i-au spus *"oficial"* că n'are nimic, e o pungă de-aia de grăsime - un lipom - iar ei, soţiei, i-au spus separat altceva. *"N'am nimic, mi-a spus la telefon. Nu-i... de-****ăla****. Mă duc la operaţie."*

Ieri l-a operat şi azi l-am găsit cu un furtun în nas - pe unde îl hrăneşte - cu o gaură în gât şi fără coarde vocale. Pentru prima dată a recunoscut că, în mod oficial, a fost minţit.

Când mă gândesc la imposibilitatea acestui om puţintel de-a mai vorbi, să poată recunoaşte totuşi - cu glas tare - că toată viaţa s'a minţit şi a crezut în minciuni oficiale, mă apucă plânsul.

Pentrucă omul acesta care o viaţă s'a lăsat minţit - mulţumit că are zilnic vodca şi ţigarea lui - este fratele meu mai mare, de aproape zece ani pensionar. Pe care Radu l-a chemat.

VÂNDUŢII CARE NE VÂND

Încetul cu încetul, crusta care de atâta vreme ocultează manevrele trădării, în vederea menţinerii României în curtea cu dejecţii marxist-leniniste a *"Marii Prietene dela Răsărit"*, începe a se fisura: *"noua"* Românie este condusă de o adunătură de agenţi ai K.G.B.-ului. Civili şi generali (M.Ap.N., M.I.) vânduţi Kremlinului sunt *"eminenţe cenuşii"* ale actualului regim din ţară. Pentru a nu mai pomeni de Virgil Măgureanu şi haidamacii S.R.I.

"Fruncea" acestor scursori comuniste şi pro-C.S.I. (un C.S.I. din ce în ce mai U.R.S.S.) este Emanaţia domiciliată la Palatul Cucuvelei.

Pare-se că incultul, dar vicleanul Nicolae Ceauşescu, deşi era un client al Moscovei (în ciuda lătrăturilor sale *"naţionaliste"* şi *"independente"*) nu suporta kaghebiştizaţii din vremea stalinistă. De aceea i-a marginalizat pe mai toţi, în sinecuri bine remunerate, evident, dar departe de *"loja"* marilor decizii. *"Exilul"* timişorean al lui Iliescu astfel se explică şi nu prin cine ştie ce *"disidenţă"* vis-à-vis de Ceauşescu.

Să ne mai mire astfel reticenţa F.M.I., a Alianţei Nord-Atlantice faţă de România? Suspiciunea întregii Europe occidentale? Fi-vom din nou nişte victime? Vom reînfiinţa cartelele şi sistemul *"pe puncte"*? Nu ne îndoim că Emanake şi ai săi sunt şantajaţi în prezent de Moscova cu dosarele lor de kaghebişti. Pentru a-i determina să stopeze înaintarea României spre Vest.

Dumnezeu le vede pe toate şi se va îndura de Latinii Orientali. Iar clica trădătoare dela Putere va plăti chiar în lumea aceasta, nu doar *"in The Other World"*. Până la ultimul... cartuş.

Dan Emilian ROŞCA

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

•... **SĂNĂTATE... BOLNAVĂ...** Din computerul de date al Direcţiei Sanitare a judeţului Dolj rezultă scăderea alarmantă a potenţialului biologic şi psihic al oamenilor, după Decembrie '89. Indicele mortalităţii infantile a sporit dela 20% în '92 la 25,5% în '94, cauza principală fiind malformaţiile congenitale la noii născuţi.În hepatita virală, dela 631 de cazuri în '93 s'a ajuns în '94 la 989 de cazuri, din care de tip A-822 şi de tip B-167. Oncologic, situaţia e critică: dela 8.700 bolnavi în '93 la 9.000 bolnavi în '94. La fel tuberculoza face ravagii: dela 2.300 bolnavi în '92 la 2.800 bolnavi în '94, cauzele fiind subnutriţia, mizeria socială şi lipsa igienei. În privinţa diabetului, se înregistrează un plus semnificativ: dela 5.000 de bolnavi în '93 la 65.300 de bolnavi în '94. Dintre bolile transmisibile, trichineloza nu iartă. Doar într'unul dintre cartierele craiovene s'au depistat 1.200 suspecţi, din care 32 cazuri confirmate şi un deces. Să mai amintim bolile psihice cauzate de stres, şomaj şi sărăcie. Dela 2.400 internaţi şi luaţi în evidenţa Laboratorului de Sănătate Mintală Craiova în '92, s'a ajuns la peste 3.000 de bolnavi în prezent.

•...**IGNAT...** La scurt timp dela închiderea Complexului de creştere şi îngrăşare a porcilor dela Malu Mare-Dolj şi cel dela Maglavit-Dolj urmează aceeaşi soartă. La capaciatatea de 40.000 de porci a Complexului în Decembrie '89, mai sunt acum aproximativ 4.000 de capete. Efectivele se reduc zilnic din lipsa hranei şi a fondurilor necesare îngrijirii animalelor şi procurării furajelor.

•...**TEMPUS 2...** Pe lângă Facultatea de Ştiinţe Economice din Craiova, a luat fiinţă Institutul de Administrare a Intreprinderilor, filială a Institutului European cu acelaşi profil. În cadrul programului Tempus 2 pentru promovarea învăţământului superior în domeniul gestiunii a început cursul intensiv de 210 ore, vizând dezvoltarea capaciatăţii de utilizare eficientă a tehnicilor cantitative de analiză, metodele de gestiune şi administrare a resurselor disponibile, birotică şi prelucrarea electronică a informaţiilor.

•...**CAPCANE...** Ca'n fiecare an, spre primăvară, arterele de circulaţie rutieră, ca şi trotoarele pentru pietoni din Craiova arată jalnic, generând accidente dintre cele mai grave. În ciuda impozitelor exagerate percepute de stat automobiliştilor, sumele iau altă destinaţie. În afara străzilor-capcane, pline de găuri şi şanţuri, cu capacele de fontă dela canalizare furate de ţigani şi a amenzilor demenţiale, aplicate de miliţionerii zeloşi, puşi pe pricopseală, primăria urbei nu oferă nimic.

• ... **INIŢIATIVĂ PRIVATĂ.** La Craiova, ponderea privatizării o deţin firmele comerciale, miile de întreprinzători ageamii alegând calea cea mai accesibilă obţinerii profitului rapid şi sigur. Vadurile comerciale prezintă însă un paradox: în vreme ce puzderia de *" comersanţi pe picior "* expune direct în stradă sau în dughene improvizate ad-hoc, vastele spaţii comerciale ale magazinelor de stat stau goale sau sărăcăcios dotate, iar tovarăşele vânzătoare ale comerţului ceauşist cască blazate, cu un aer respingător şi arogant. În comerţul cu legume-fructe, au părut ţiganii precupeţi care-l atacă frontal pe ţăran, cumpărând tot şi revânzând apoi la preţ de speculă, sub privirile vinovate, complice, ale bătrânului miliţian-poliţist mai marele pieţii...

La Fondul mutual al oamenilor de afaceri, valoarea certificatului de investitor a urcat la 138.000 lei. Ajutoarele financiare ale Fundaţiei CRIMM, în cadrul Programului PHARE însumează 2,4 mil. ECU pentru România şi sunt nerambursabile, având ca obiectiv dezvoltarea de activităţi cu caracter productiv. Sunt agreate planuri serioase de afaceri în activităţile din industria alimentară, textile, confecţii, încălţaminte, electronică, metalurgie, construcţii.

•...**MINCIUNI LA COMANDĂ...** Inspectoratul General al Poliţiei a aprobat pentru judeţul Dolj încadrarea directă a 40 subofiţeri de poliţie!! Mare nevoie mare!! Pentru ocuparea acestor posturi grase au concurat 428 de tineri cu studii medii, care au fost testaţi medical, psihologic, fizic şi teoretic. Probele fizice au constat în alergarea de viteză 50m. şi rezistenţă 1000m., tracţiune în braţe la bară şi probe de îndemânare pe 50m. Probele teoretice scrise au fost la gramatica limbii române şi istoria României, unde majoritatea absolvenţilor de liceu şchioapătă din toate încheieturile. Comisiile de examinare au cuprins specialişti din poliţie şi inspectoratul şcolar din Dolj. Celor 40 de subofiţeri admişi în urma concursului li s'a făcut instruirea de specialitate a poliţiei şi li s'a dat viza de încadrare.

•...**AJUTOR FRANCEZ...** Oficiul Forţelor de Muncă şi Şomaj Craiova colaborează din Septembrie '93 cu Filiala Toulouse, Regiunea Midi-Pyrenees a Agenţiei Naţionale Franceze pentru forţe de muncă. De curând, doi reputaţi specialişti francezi au fost oaspeţii Craiovei, împărtăşind colegilor români din experinţa lor în ceea ce priveşte programele ce vor fi trecute pe calculatoare. Sprijinul acordat de partea franceză a constat în dotarea cu ordinatoare şi imprimante. Protocolul de cooperare româno-francez are 2 aspecte: - primul operaţional, apropierea de şomeri şi medierea acestora; - al doilea vizând înlocuirea materialelor informatice, pentru a uşura această muncă. Aspectele amintite, informaţional şi metodologic, sunt esenţiale în domeniul medierii muncii, orientării şomerilor în aflarea unui loc de muncă sau participarea lor la cursuri intensive de calificare-recalificare.

•...**MINI REŢEA MAFIOTĂ...** De ani de zile, la Craiova, doi fraţi iranieni s'au detaşat net din fauna bogată a traficanţilor arabi de valută la negru, altminteri *"studenţi"* de meserie!! Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj i-a reţinut sub acuzaţia de bancrută frauduloasă, fals la legea contabilităţii, trafic ilegal şi organizat de valută. La domiciliul celor doi patroni nababi, poliţia a inventariat o mare cantitate de bijuterii, un spray paralizant, un baston cu şoc electric, 16 ducaţi mari de aur, 123.000 dolari americani, 90.000 mărci germane, 6 milioane lire italiene şi 62 milioane lei băştinaşi. În plus, cei doi deţineau 12 autoturisme, în majoritatea lor mărci străine, un mare magazin în centrul Craiovei (adjudecat la licitaţie), o garsonieră pentru relaţii *"interumane"* ş.a. De când s'a închis prospera S.C. PAUL VALUTĂ S.R.L., Arabii *"studenţi"*, traficanţi meseriaşi de valută la negru s'au *"speriat"* atât de tare, că lucrează non-stop, cu un tupeu ieşit din comun!!!

•...**LUMEA CELOR MICI...** În 1991 s'au stabilit relaţii profesionale între Barourile de Avocaţi din Craiova şi Amiens (Franţa). Recent, Baroul judeţean Dolj a invitat în Bănie avocaţi, judecători şi procurori din Amiens la Colocviul despre *"Drepturile minorului"*. Lucrările s'au desfăşurat la Curtea de Apel din Craiova. S'au prezentat referate pe tema legislaţiei privind drepturile minorului, creşterea ratei delincveţei juvenile, particularităţile urmăririi penale în cazurile infractori minori, sistemul sancţiunilor al minorilor în Dreptul Penal Român, funcţiile judecătorului pentru minori în Dreptul Penal Francez. Din 1990 România s'a angajat să respecte Convenţia privind drepturile copilului la viaţă, la păstrarea identităţii, cetăţeniei, numelui şi relaţiilor de familie, de a nu fi separat de părinţi împotriva voinţei lui etc. Fiecare societate are copiii pe care şi-i creşte, iar în lumea celor mici nimic nu este mai fin perceput cu injustiţia.

•...**REBOTEZAŢII...** La sediul Comitetului Judeţean Dolj al P.C.R. (mai nou P.S.M.) tovarăşii au dezbătut *"Reforma economiei şi privatizarea în viziunea socialiştilor"*. Printre ei s'a aflat şi fostul primar ceauşist al Craiovei, tov. Marin Lungu, actual parlamentar roşu şi om de bază al Cvartetului de Coarde: PDSR-PUNR-PRM-PSM.

NE-AU PĂRĂSIT TREI MARI PERSONALITĂȚI CULTURALE ALE EXILULUI ROMÂNESC

Profesorul Dr.George USCĂTESCU, Profesorul Dr.AURELIU RĂUȚĂ și scriitorul Emil CIORAN

Două flăcări ale românismului autentic din Exil, s'au stins la Madrid, în luna Iunie 1995: la data de 11 Iunie 1995 a încetat din viață Profesorul ***Dr.George USCĂTESCU***, și la data de 13 Iunie 1995 a încetat din viață Profesorul ***Dr. Aureliu RĂUȚĂ***. Tot în această lună a decedat la Paris, pe data de 20 Iunie, încă o mare personalitate de primă mărime a Exilului românesc, scriitorul ***Emil CIORAN***.

Dumnezeu să lumineze zborul sufletelor lor prin văzduhuri, spre locurile lor de veci, unde nu este durere, nici întristare nici suspin

AURELIU RĂUȚĂ

AURELIU RĂUȚĂ

Profesor universitar, s'a născut în Câmpul Lung-Muscel, la 10 Februarie 1912. A urmat Institutul Agronomic din București, unde a obținut Diploma de inginer agronom. După obținerea diplomei, a fost angajat ca Șef de Secție la Institutul de cercetări agronomice din București, ca asistent la catedra profesorului Gh.Ionescu-Sisești. În Septembrie 1940 a fost numit directorul Personalului în Ministerul Agriculturii și Domeniilor, apoi Consilier în Institutul Național al Cooperației. În 1941 a plecat la studii la Berlin, unde și-a făcut doctoratul în agronomie la Dahlem-Institut, obținând titlul de Doctor-inginer în Agronomie. În Octombrie 1942 a plecat în Italia, unde a rămas până în 1944, când s'a stabilit la Madrid.

În 1946 a fost angajat ca profesor de limbă română la Universitatea din Salamanca-Spania, unde a continuat până în 1985, când s'a pensionat ca profesor. A fundat Asociația Hispano-Română, care a organizat cicluri de conferințe și săptămâni dedicate României. A editat peste 16 cărți, începând cu poeziile lui Eminescu. A editat în 1948 prima Gramatică română pentru Spanioli, acum e la a doua ediție. La Universitatea din Salamanca a organizat, în 1967, Congresul Societății Academiei Române. În anul 1983 a creat la Madrid, împreună cu Al. Gregorian, Vintilă Horia, Radu Enescu și Părintele Mircea, Fundația Culturală Română. Această Instituție și-a început activitatea organizând reuniunile culturale din 1983 și 1985 la Paris și München, cu care ocazie Tipografia *"Coresi"* dela Freiburg, a tipărit cartea *"Întâlnirea dela Paris"* - 1983, editată de Fundația Culturală Română dela Madrid.

Fundația a editat diferite cărți, printre care *"Cântarea Psalmilor"*, ediție de lux, operă datorită poetei Eugenia Adams-Mureșanu, Acatistele lui Sandu Tudor, prefață de I.P.Sf. Sa. Arhiepiscopul Valerian Trifa, cartea lui Pavel Chihaia din München, despre *"Imortalite et decomposition dans l'art du Moyen-Age"*, 350 pag., *Omul și Opera*, consacrată lui Alexandru Ciorănescu, *Trecute vieți de Doamne și Domnițe*, de Constantin Gane, vol I, reprodusă după ediția din 1932, din România.

Aureliu Răuță a colaborat cu articole și eseuri la ziarele și revistele din Exil. El a fost unul din grupul inițiatorilor și susținătorilor apariției ziarului *"Cuvântul Românesc"* din Canada. A publicat cartea despre *"Modern Romanian Coin" 1867-1966*, în Editura *"Associacion cultural Hispana-Romana de Salamanca"* (1974) și a conferențiat la diferite universități din Spania și străinătate, la Radio Europa Liberă, etc. Este fondator al Centrului de distribuție al cărților românești publicate în Exil.

G. USCĂTESCU

GEORGE USCĂTESCU

Profesor universitar, s'a născut la 5 Mai 1919, în comuna Curteana-Gorj, România. Este Doctor în Litere și Filosofie (1941) și Doctor în Drept (1943), ambele doctorate obținute la Universitatea din Roma. A locuit la Madrid, ca cetățean spaniol din anul 1955. Căsătorit în 1950 la Madrid cu Consuelo Rubio, cântăreață lirică de prestigiu mondial, decedată în 1981. A fost profesor emerit al Universității Complutense din Madrid și director al Departamentului de Estetică și Arte al aceleiași universități, cum și Președintele Societății Ibero-Americane de Filosofie (Madrid), Președintele Institutului de Studii Europene (Bolzano-Italia) și Președinte al Societății de Studii umanistice *"Giovani Gentile"* (Roma).

A fost invitat ca profesor pentru a ține cursuri și conferințe la Universitățile din: Roma, Genova, Toulouse, Strassbourg, Modena, Buenos Aires, Florența, Padova, Sorbona, Coimbra, Atena, München. Este Președinte al Secției de cultură politică al Institutului de Studii politice din Madrid.

Vom selecta câteva din numeroasele instituții culturale din care a făcut parte G.U.: membru al Federației Mondiale al Societăților de Filosofie; profesor la Universitatea internațională *"Menendez din Santander"*; membru al Societății Mediteraniene de Filosofie și al Societății Platonice dela Atena; Președinte al *"Institut d'Etudes Europeennes"* Bolzano; membru al Societății europene de cultură din Veneția; membru al Academiei *"del Nuovo Umanesimo"* din Roma; membru al Academiei Berichonne (Poitiers) etc., etc.

George Uscătescu a colaborat cu articole în zeci de reviste europene și americane în ultimii 40 de ani, în perioada 1944-1987. A fondat și condus Revista și Editura *"Destin"*, cu publicarea aproximativ a 100 de volume de cultură și creație românească în libertate, în perioada 1951-1985.

George Uscătescu este autor a peste 100 de cărți, în limbile spaniolă, română, franceză, italiană, germană, engleză, greacă, portugheză, referitoare la Ontologia culturii românești, Filosofia teoretică, Filosofia Culturii, Estetică, Artă, Critica literară și Filosofia politică.

În 1985, cu împlinirea vârstei de 65 de ani a lui G.U., i s'a publicat la Madrid, în Editura Reus, un volum omagial, *"Cultura y Existencia Humana" Homege a Jorge Uscătescu* (450 pag.), în care au participat 30 de colegi dela diferite universități europene și americane și unde se găsește o parte din bibliografia sa.

Din această bibliografie selectăm câteva din cele peste 100 de ***cărți publicate*** de G.U.: *El problema del Europa*, 1949; *La conception juridica romana*, 1949; *Realaciones culturales hispano-rumanos*, 1951; *La mort de l'Europe?*, 1957; *Tirania y negacion de la historia*, 1958; *Constantin Brâncuși*, 1958; *Aventura de le Libertad*, 1967; *Historia de la Filosofia*, 1978; *Augustin, Nietzsche, Kierkegaard*, 1983, etc. etc.

Poeme. La vârsta de 20 de ani, G.U. a publicat primele sale poezii: *"Hercules" "Primăvara!"*, în revista *"Tinerețea"*. În 1940 a colaborat la *"Cuvântul"*. De atunci și până în 1980, G.U. a publicat 5 cărți cu poezii în Colecția *Destin*.

Articole. George Uscătescu este autor a peste 6.000 de articole și eseuri, în apărarea, în special, a libertății poporului român și a culturii sale. Din marele număr de articole, poate unic la un scriitor român din Exil, vom selecta câteva titluri, spre evidențierea temelor în care autorul și-a spus cuvântul: *"I rapporti russo-romeni durante la storia"* (1943); *"Rumania, pais crucificado"*, 1947; *"El Calvario del Rumania"*, 1947; *"Julio Maniu"*, 1947; *"El comunismo"*, XII, 1947; *"Romania, republica de l'URSS"*, 1948; *"Los Estados Unidos de Europa"*, 1947 etc., etc. Articolele și studiile sale le-a publicat în ziarele: *"La Hora"*, Barcelona; *"Giornale d'Italia"*; *"Arriba"*- Madrid; *"Sur"*- Malaga; *"La Vanguardia Espanola"*; *A.B.C.* - Madrid etc., etc.

G.U. a primit premii speciale pentru 3 cărți mai importante, dintre cele publicate: *Premio della Union Latina de Paris*, 1957, pentrun cartea sa *"La mort de l'Europe"*; *Premio della Unita Europeea din Roma* (1962), pentru cartea sa *"Proetas de Europa"*; Premiul Național de Literatura al Spaniei, *"Menendez Peayo"*, 1970, pentru cartea *"Erasmo"*.

G.U. este Comandor al Ordinului cultural al Spaniei *"Isabel la Catolica"* și al Ordinului cultural *"Cisneros"*.

Sistemul filosofic al lui George Uscătescu ține de filosofia personalistă și umanismul libertății. Alain Guy, faimosul filosof francez, în a sa *"Histoire de la philosophie espagnole"*, în capitolul consacrat peronalismului filosofic contemporan, acordă operei lui Uscătescu un loc de cinste în cadrul acestui curent important, cu un aport original în antologia personalistă a libertății, cu ample rezonanțe speculative în filosofia politicii și a teoriei creativității.

Încă din 1955, G.U. dădea prima replică lucrării faimoase a lui Ortega, *"Revolta maselor"*, cu cartea *"Revolta elitelor"* care s'a bucurat de ediții diferite și constante în Europa și America, ultima la Rio de Janeiro în 1977. Tema destinului românesc s'a îmbinat în lucrările lui Uscătescu cu tema Europei, a umanismului și a libertății.

Dumnezeu să primească sufletul cald și luminos al lui George Uscăteascu, și să-i rânduiască un loc de odihnă în împărăția sa.

EMIL CIORAN

Extragem câteva detalii din studiul D-nei Sanda Stolojan despre viața și opera lui Emil Cioran, publicat în *Antologia Asociațiilor și Personalitățilot culturale românești din Exil*, ediția din 1991, în California.

Emil Cioran s'a născut la Rășinari-Sibiu, la 8 Aprilie 1911. Tatăl său, preot ortodox, a fost protopop la Sibiu, iar mama sa se trăgea dintr'o familie din mica nobilime transilvană. După studii clasice la liceul din Sibiu, a intrat la 17 ani la Universitatea din București, unde a urmat filosofia.

EMIL CIORAN

Emil Cioran a fost coleg cu Constantin Noica și elev al lui Tudor Vianu și Nae Ionescu. Bun cunoscător al limbii germane, el a studiat în text pe Kant, Fichte, Schopenhauer, Hegel și mai ales pe Nietzsche. Atunci a învățat și limba franceză.

Prima sa carte apărută în 1934, *"Pe culmile disperării"*, Editura Fundațiilor Regale, a fost distinsă cu premiul Tinerilor Scriitori Români. Succesiv au apărut: *"Cartea amăgirilor"*, 1935, *"Schimbarea la față a României"*, 1936, *"Lacrimi și Sfinți"*, 1937, *"Amurgul Gândurilolr"*, 1939.

În 1937 Cioran pleacă în Franța cu o bursă a Institutului Francez din București. După o scurtă întoarcere în țară în 1940, el părăsește pentru totdeauna România și se stabilește în Franța.

În 1947 Cioran a prezentat prima sa lucrare scrisă în limba franceză Editurii Gallimard: *"Precis de decomposition"*, publicată în 1949, după ce a fost rescrisă în întregime de autor. În 1950 a primit premiul *Rivarol*. Începând din acel moment, Cioran a refuzat toate distincțiile literare care i-au fost atribuite. Majoritatea cărților sale au ajuns la Gallimard: *"Precis de decomposition"* (1949), *"Syllogismes de l'amertume"* (1952), *"La tentation d'exister"* (1956), *"Histoire et utopie"* (1960). *"La chute dans le temps"* (1964), *"Le mauvais demiurge"* (1969), *"De l'inconvenient d'etre ne"* (1973), *"Ecartelement"* (1979), *"Exercises d'admiration"* (1986).

La Editura l'Herne au apărut *"Valerie face a ses idoles"* (1970) și *"Des larmes et des saints"*, (tradus din românește de Sanda Stolojan) 1896, și *"Aveux et Anathemes"* (1987).

Cioran a locuit la Paris, în cartierul latin, pe care nu l-a părăsit niciodată. A trăit mult timp retras, evitând publicitatea zgomotoasă. În schimb a cultivat întotdeauna darul conversației cu numeroșii săi prieteni, unii scriitori sau artiști celebri (Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Beckett, Michaux, Constantin Noica, etc.). Cioran a întreținut o vastă corespondență care va dezvălui într'o zi un mare autor epistolar.

Să-ți fie țărâna ușoară, stimate Maestre, la locul tău de odihnă veșnică din pământul Franței și să-ți fie plăcute întâlnirile în lumea de dincolo ce le vei avea cu prietenii tăi dragi, Mircea Eliade, Eugen Ionescu etc., etc. și în mod special cu profesorul vostru drag, Nae Ionescu.

Eugen POPESCU

Vintilă Horia

(18/31 DECEMBRIE 1915, SEGARCEA - 4 APRILIE 1992, MADRID)

"DIEU EST NÉ EN EXIL"(1960) "DUMNEZEU S'A NĂSCUT ÎN EXIL"

- II -

Gheorghe RĂDULESCU

Romanul lui Vintilă Horia, *"DIEU EST NÉ EN EXIL" (DUMNEZEU S'A NĂSCUT ÎN EXIL)*, este o frescă a unei lumi trecute, dar şi actuale, o carte scrisă cu inteligenţă şi har, în care se succed fapte şi evenimente, se succede viaţa în plinătatea ei, toate fiind interpretate cu fineţe, cu adâncime şi puritate sufletească, o carte a adevărului, scrisă cu pertinenţă şi curaj, o carte a unui creator cu o largă experienţă şi viziune istorică; scrisă din perspectiva timpului trecut spre infinit, o carte deschisă în care pot fi citite pământeştile întâmplări, pasiuni, patimi, victorii şi dezastre, ca în final drumul să fie luminat de descoperirea ADEVĂRULUI - ABSOLUT de DUMNEZEU. Adevăratul aspect al evenimentelor se desprinde odată cu desfăşurarea acţiunii, a decăderii Imperiului Roman, asemănător tuturor evenimentelor care au avut loc în decursul Istoriei şi până astăzi, fiind cunoscut faptul că, bogăţia şi puterea coboară omul sub valoarea lui etică, de aici şi degradarea morală, socială şi politică, care nu mai poate fi oprită. Dimitrie Cantemir a intuit clar şi a măsurat exact în talgerele timpului său, care sunt cauzele *"Creşterii şi descreşterii curţii Otomane"*. Evenimente întâmplate mai târziu în Franţa, în Imperiul Austro-Ungar, în Germania, în Rusia şi până în prezent.

Vintilă Horia ne înfăţişează ficţiunea creaţiei sale (care are în realitate mult adevăr), oadată cu decăderea unei lumi care a tras după ea suferinţa unora prinşi în capcana inevitabilă a dezastrului.

În urma cuceririlor romane, vistieria Imperiului se măreşte datorită sărăcirii statelor înfrânte. Dar, cât au putut rezista toate acestea?

Până când, treptat, totul s'a transformat într'o decădere urmată de un desfrâu care nu a mai putut fi controlat. Descompunerea morală începe chiar în cadrul familiei imperiale, edificatoare sunt cazurile Iulie Maior şi a Iuliei Minor (fiica şi nepoata Împăratului), a curtezanilor şi a complicilor lor, printre aceştia, fiind inclus şi poetul Ovidiu, fapte care au umplut lumea romană de dezgust. Forumul unde se votau legile (de ex. leges Iuliae de adulteriis) ajunsese un loc de prostituţie pentru propria fiică şi nepoată a Împăratului, iar pe de altă parte absolutismul şi constrângerile brutale, pentru a stăvili imoralitatea au dus la condamnarea unora şi la victoria altora, care din ură şi răzbunare căutau să conducă prin perfidie şi forţă interesele statului (Livia, soţia Împăratului şi Tiberiu, fiul ei). De altfel ruperea echilibrului unei lumi, a unor existenţe, din diferite cauze, consemnează un deznodământ fatal, încă dela începutul lumii şi mai înainte, din momentul Genezei, apoi mai târziu când trăia Cristos, El Însuşi, fiind un exilat, un acuzat şi un condamnat pentru ADEVĂRUL DUMNEZEIESC şi al întregii lumi. Ovidiu este contemporan cu Cristos, iar decăderea Romei, imoralitatea progresivă din Imperiu aveau o similitudine la fel de accentuată, poate mult mai scăzută ca aceea a Ierusalimului, căci oriunde s'ar fi născut Cristos, cu certitudine, n'ar fi fost crucificat şi omorît, dar tocmai din acest motiv, Cristos s'a născut, a pătimit, a fost răstignit şi A ÎNVIAT în această ţară. Cristos a venit să mântuiască lumea, Ovidiu devine impricinatul roman, aşa zis un exponent al desfrâului, dar şi al suferinţei, datorită unui Impeiu înfrânt moral. În ceea ce priveşte afecţiunea şi susţinerea artelor de către Octavian Augustus, în timpul lui Maecena şi Horaţiu, lucrurile şi faptele sunt discutabile.

Octavian Augustus era mult mai tânăr în timpul când era însurat cu Scribonia (mama Iuliei Maior), iar influenţa lui Maecena, care iubea într'adevăr artele era importantă şi cunoscută, fiind prietenul cel mai apropiat şi devotat al lui Horaţiu. Poeţii, prin scrisul lor, i-au mărit gloria lui Augustus, dar odată cu îmbătrânirea Împăratului, atitudinea lui s'a modificat (cât şi datorită influenţei malefice a Liviei), se pune întrebarea dacă a fost cândva vorba de vreo afecţiune faţă de artişti, ori făcea totul numai pentru el, pentru gloria lui.

Stăpânul statului de multe ori îşi condamnă poeţii, un lucru ce nu este ieşit din comun, poetul adevărat este o opinie, o atitudine, el face legătura cu Cosmosul şi pământul pe care vieţuieşte, ruptura însă se poate face, crede despotul, prin moartea creatorului, dar creaţia s'a produs şi ea circulă cu o viteză uimitoare, de aceea despotul devine stigmatizat de creatorul operei. Creaţia lui Ovidiu, scrisă pe teritoriul României, a vechei Daciei-Romane, la Tomis, este nu numai o creaţie de cultură, ea este şi un document istoric, juridic, social politic şi moral. Iată ce afirmă Ovidiu în cartea lui Vintilă Horia: *"Crima mea a fost că am scris ceea ce văzuszeră ochii. Augustus, în furia şi deziluzia sa, a amestecat efectele cu cauza şi eu am fost numai victima care a ispăşit greşeala acestei confuzii. A făcut totul ca să pună capăt viciului, ca să-şi salveze familia, ca să întărească cultul zeilor şi al patriei, dar cine mai crede încă, la Roma, în toate astea, în pofida legilor şi exemplului Împăratului? Şi dacă Augustus este pur, prudent, auster şi patriot, familia sa nu e deloc. Iulia nu e mai castă decât Artemis şi e fără îndoială mai puţin decât Corina. Am văzut-o în atâtea desfrâuri, dar asta nu mă miră prea mult din partea ei, fiindcă atâtea femei din Roma făceau la fel"*. Şi mai departe, Ovidiu continuă. *"Într'o noapte, la Fabius, şi-a muiat degetul într'o cupă cu vin roşu şi a desenat pe masă, cu amănuntele cele mai ascunse, corpul lui Silanus. Râdea ca o nebună şi apropiindu-se de Silanus, îi scoase toga şi celelalte veşminte ca să ne convingă că respectase întocmai canoanele lui Phidias şi că desenul său nu era decât copia cinstită a naturei. I s'a dat bineînţeles dreptate.*

Bărbaţii admirară desenul, femeile modelul." Şi mai departe. *"Pe urmă şi-a făcut propriul portret şi seara s'a terminat cu orgia obişnuită.*

Augustus a fost înştiinţat, se înfurie ca totdeauna când i se părea că un fapt oarecare era o înfruntare împotriva propriei sale persoane, îl exilă pe Silanus şi pe Postumus Agripa, care erau printre invitaţi şi o dădu afară din Roma chiar pe Iulia. Dar cine era vinovat pentru aceste crime împotriva Împăratului? El nu voia să înţeleagă că imperiul însuşi, deci Augustus, provocase această cădere şi că pe măsură ce alte popoare erau supuse, imperiul intra tot mai mult în putreziciune, purtat spre ruină de bogăţiile care se revărsau dinspre toate marginile lumii."

Şi mai jos Ovidiu face următoarea constatare: *"În Roma mai mult de 150.000 de oameni trăiesc din punga imperială, 150.000 de trântori care sunt hrăniţi, de fapt, de popoarele cucerite. Augustus le dă să mănânce şi-i înghesuie în circuri şi teatre ca să strige "Trăiască Augustus", având astfel dovada popularităţii şi puterii sale."* Ce exact a subliniat Vintilă Horia, ovaţiile scandaloase comuniste. Dar cauza reală a prăbuşirii imperiului, a imoralităţii o spune chiar Ovidiu: *"Cauza ruinei e în tine însuţi şi puterea ta va fi pricina grabnicii noastre prăbuşiri". "I-a fost mai uşor să se lase convins că putreziciunea pornea din versuruile mele". "Ovidiu a scris Amores şi Arta de a iubi (uitând de Faste). El a corupt tineretul, a dat sfaturi rele femeilor măritate (adică Iuliei), a pângărit totul: dragostea, familia, zeii. Să distrugem cauza răului şi răul va dispare."* Ruptura produsă prin exilarea poetului, prin dezrădăcinarea lui din Roma (la Tomis - Pontul Euxin) provoacă cum era de aşteptat suferinţa, dar nu o suferinţă numai pentrucă era departe de Roma şi trăia în singurătatea pustiului, suferinţa lui, în cea mai mare parte, e provocată de nedreptatea ce i s'a făcut, însă oricum aici, sufletul lui va descoperi adevărata înălţime a spiritului, aici se va apropia şi va înţelege ce înseamnă DUMNEZEU. Autorul cărţii, Vintilă Horia, de altfel se descoperă pe el însuşi, îşi defineşte fiinţa şi prin ea pe Dumnezeu. Dar, în exil, Ovidiu aude pentru prima dată de *"Zamolxe"* de această zeitate unică, de stăpânul universului, de *"DUMNEZEUL UNIC"* aşa cum îl denumise cu cinci sute de ani înainte Pitagora. Zamolxe, divinitatea Dacilor (a Geţilor), el prin urmare era stăpânul şi Dumnezeul tuturor. Este foarte interesant cum Dacii şi-au descoperit *"DUMNEZEUL UNIC"* lăsând fără înconjur că adevărul este acesta şi nu al Grecilor, Romanilor sau al altor popoare cu întregul lor şir de zei şi zeiţe. Desigur Vintilă Horia, părăsindu-şi ţara natală din cauza dezastrului provocat de comunism, sistem politic care a tras după el tot răul, dela mizeria morală şi materială, la delaţiunea care a ocupat un loc important în nimicirea personalităţii umane, căci frica şi numai friuca stăpânea spiritele oamenilor. Pâra lui Iuda împotriva lui Cristos se simţea prezentă pretutindeni, ameninţarea plutea în aer ca un avertisment, obsesia nu-l părăseşte pe autorul român şi ea devine autentică prin prezentul - istoric de acum aproape două mii de ani, în Imperiul Roman.

Ovidiu devine deci un prizonier al propriei lui psihologii, nu numai al autorităţii imperiale. *"Fără îndoială, poliţia imperială e totdeauna la pândă, pe câmpul lui Marte, unde cetăţenii pălăvrăgesc adunaţi în circuri şi unde se discută despre tot ce se petrece între graniţele imperiului şi chiar dincolo de ele, împăratul şi-a vârît soldaţii îmbrăcaţi în civil, ca să tragă cu urechea la ce se spune şi să facă rapoarte amănunţite despre tot ce-au auzit. Cetăţeni au fost arestaţi pe baza unor asemenea rapoarte.*

Mulţi dintre ei au fost exilaţi sau chiar asasinaţi pentru o singură frază imprudentă. Şi scalvii care trăiesc în mijlocul familiilor noastre şi care pot asculta tot ce se vorbeşte în timpul banchetelor sau chiar la simple adunări de familie, nu sunt oare şi ei spionii poliţiei imperiale? Chiar unul din sclavii noştri a povestit aventura Iuliei cu Silanus şi a pomenit numele meu printre ale celorlalţi invitaţi. Viaţa la Roma a devenit imposibilă, în sensul că trăieşti sub teroarea propriilor tăi sclavi. Le cauţi în coarne, la faci cadouri, nu mai îndrăzneşti să-i cerţi, ba nici nu mai îndrăzneşti să-i liberezi de frică să nu se creadă că vrei să te scapi de un martor periculos. Un sclav dalator are dreptul la o opţiune din bunurile stăpânului său, dacă se stabileşte că pâra îi e întemeiată. E calea cea mai scurtă ca să faci avere, cea mai uşoară. Pâra se practică mai mult decât orice sport."

Va urma

+ GEORGE USCĂTESCU +

5 Mai 1919 - 11 Iunie 1995

Cu trecerea neaşteptată a lui George Uscătescu la Cele Veşnice se stinge, în plină desfăşurare a activităţii şi creativităţii sale literare, una din cele mai fecunde şi de valoare figuri ale intelectualităţii româneşti din exil şi din generaţia căreia aparţinea.

Oltean neaoş din Creţeştii Gorjului, termină liceul la Târgu Jiu în 1935 deja pasionat de marile literaturi mondiale, de care s'a ocupat cu nesaţ, încă din vârsta fragedă, în excepţional de bogata bibliotecă a tatălui său.

La Bucureşti e student la Facultatea de Litere şi Filosofie, îşi termină însă studiile la Roma, obţinând doctoratul în Filosofie în 1941 şi doctoratul în Drept în 1943. În anul următor, se mută în Spania, la Madrid, unde-şi găseşte o stabilitate a vieţii, departe de ţara iubită, pe care însă o va păstra mereu în inima lui. Devine curând profesor titular la univeristăţile din Salamanca, Barcelona şi Madrid, la catedra de teoria culturii şi de estetică. Notorietatea lui face să fie solicitat şi de alte universităţi din emisfera vestică: Roma, Paris, Buenos Aires.

Titluri: *Preşedinte al Societăţii Internaţionale de Studii Umanistice* (Roma)
Preşedinte al Societătii Ibero-Americane de Filosofie (Madrid)

Premii: *Premiul Unităţii Europene* (Roma, 1964);
Premiul Uniunii Latine (Paris, 1957);
Premiul Naţional de Literatură (Madrid, 1970).

Teme româneşti (câteva exemple): *România*: poporul, istoria, cultura (Madrid, 1951);
Basarabia, simbol al destinului românesc (Madrid, 1959);
Brâncuşi şi arta secolului (Bucureşti, 1985);
Luceafărul (Poem dramatic în proză), (Madrid, 1989);
Elţin şi Republica Moldova (Madrid, 1992) şi altele...

În decursul deceniilor de activitate profesorală, în contact cu numeroase personalităţi culturale, el desfăşoară o extraordinară activitate în domeniul literaturii şi poeziei, concretizată în nenumărate articole şi volume, o mare parte din acestea fiind traduse în mai multe limbi. Este într'adevăr uimitoare pentru o viaţă omenească, întinderea unei asemenea activităţi.

Dar acest oltean nu şi-a desminţit niciodată rădăcinile româneşti în scrierile lui, temele consacrate problemelor româneşti ocupă un loc privilegiat. În anii '50 şi '60 Uscătescu redactează şi publică revista Destin, una din cele mai temeinice reviste româneşti din exil. În plus, el a publicat şi numeroase volume de poezii româneşti.

Evident, George Uscătescu nu se putea situa în afara dramaticei epopei a neamului său, a generaţiei sale. El a fost unul dintre cei mai hotărîţi, cei mai afirmaţi adepţi ai Mişcării Legionare, pe linia întemeietorului ei, Corneliu Zelea Codreanu. Şi din acest punct de vedere, George Uscătescu rămâne o figură de prim plan a exilului românesc.

Cei cărora ne-a fost dat să-l cunoaştem îi vom păstra amintirea vie a simplităţii şi căldurii umane cu care îl înzestrase Dumnezeu şi care se manifesta pe măsura însuşirilor lui sufleteşti.

Duiliu SFINŢESCU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

La 1 Mai 1995 a apărut în Danemarca volumul Monicăi Papazu, ***Den ukendte Euène Ionesco*** (Necunoscutul Eugen Ionesco) (209 pag. - editura Thaning & Appel).

Titlul de *"necunoscut"* este mai întâi folosit în sens restrâns, cartea aducând la cunoștința publicului danez scrierile în proză ale marelui scriitor (articole, eseuri, notațiile de jurnal, interviurile), care nefiind traduse în daneză, nu au fost cunoscute de marele public, dar care sunt de mare valoare și se integrează organic operei dramaturgice. Scrierile în proză - reflecții asupra culturii, spiritului, sacrului, politicului, lupta lui Eugen Ionescu împotriva curentului marxist în Occident, dezvăluirea curajoasă a realității din țările comuniste, toate acestea sunt parte integrantă a personalității și universului lui Eugen Ionescu, fără de care totalitatea operei sale nu poate fi sesizată și nici importanța sa în cultura europeană.

Titlul de *"necunoscut"* semnalează în același timp axa interioară a universului ionescian, în mai mică măsură pusă în lumină de critică, și care în mai mică măsură și-a pus amprenta pe imaginea generală vehiculată despre Ionescu, axă constituită de interogația asupra răului, reflecția asupra fenomenului ideologiei și al totalitarismului, interogație și reflecție ale căror fundament este viziunea creștină.

În loc să pornească dela eticheta de *"absurd"*, etichetă față de care Ionescu a avut reticențe și cuvinte destul de critice (o vorbă la modă, spunea el, o modă care va trece, un cuvânt cu ajutorul căruia totul se poate defini cu ușurință, fără ca nimic să se definească în fond), eseul Monicăi Papazu pornește hermeneutic dela opera însăși, citită pe propriile ei premise și susprinsă în totalitatea ei.

• • •

Eseul pune accentul pe valoarea etică și spirituală a operei ionesciene, și pe acea unitate admirabilă care se dezvăluie dela primele scrieri ale lui Ionescu în limba română - volumul ***Nu***, cu pasiune adevărului și curajul protestului, atât de bine înțelese la timpul lor de Mircea Vulcănescu, și volumul ***Elegii pentru ființe mici***, care constituie o poezie a curajului milei - până la ultimele pagini ale bătrânului scriitor. Astfel înțeles, Eugen Ionescu reprezintă un destin împlinit, și un model moral, de o deosebită valoare pentru timpul său și pentru timpul ce vine.

Pentrucă nu trebue uitat că Eugen Ionescu a fost un om de admirabilă integritate, constant în convingerile sale, netemător în expresie, egal cu sine însuși, un intelectual de mare luciditate și de mare demnitate, care nici o dată nu s'a adaptat *"spiritului acestei lumi"*. A fost apărătorul victimelor comunismului, cel care a vorbit Occidentului despre suferința în care au fost aruncați milioane de oameni, și cel care a contribuit ca vocile lui Soljenițân, Zinoviev, Havel să fie auzite în Franța.

"Necunoscutul Eugen Ionescu" analizeză gândirea antitotalitară a lui Ionescu, pe linie cu cea a lui Dostoievski, Orwell și Soljenițân, așa cum se exprimă ea în dramaturgia cât și în reflecțiile autorului, și schițează în același timp realitatea concentraționară, care, fără să epuizeze sensul operei ionesciene, constituie o referință primă a textului, fără de care opera nu poate fi interpretată corect.

Împotrivirea la totalitarism și reflecția asupra fenomenului totalitar apar în carte ca urmarea și expresia firească a înțelegerii spirituale a vieții și a fundamentului creștin, care susțin opera și personalitatea lui Eugen Ionescu. Căci Eugen Ionescu este o personalitate la cumpăna majoră a culturii și vieții europene, poziția lui este o poziție de excepție prin împotrivirea sa profundă la întregul curent despiritualizant care din Renaștere, trecând prin ideile Secolului Luminilor și ale revoluției franceze constituie curentul major al civilizației occidentale, și prin curajul mărturisitor, care sub diferite forme străbate întreaga sa operă.

"Necunoscutul Eugen Ionescu" este în primul rând o carte despre Eugen Ionescu - scriitor creștin.

Cartea urmărește, printr'o lectură telogică jalonată de repere patristice și de poezia Sfântului Simeon Noul Teolog, calea spirituală a lui Eugen Ionescu, dela viziunea luminii necreate care i-a fost dată în prima tinerețe, prin adâncurile întrebării și strigătului adresat Dumnezeului apofatic, ale uimirii, neliniștii și milei cu aproapele în suferință, până la opera testamentară a scriitorului, ***La quête intermittente***, care este o invocare a numelui lui Iisus (Dumnezeu care pentru noi *"și-a luat nume de Iisus"*), și care reprezintă o tulburătoare mărturie de credință exprimată cu putere înainte de marea trecere.

În această ultimă operă ***(La quête intermittente)***, și ea străbătută de suferința căderii, a ruperii de absolut și de căutare, operă pe care scriitorul a voit-o dincolo de literatură, își găsește limba adevăratul înțeles: cuvântul care ne este dat pentru a asculta și înțelege Cuvântul și pentru a ne ruga.

Întreaga operă a lui Ionescu - dela ***Cântăreața cheală*** la ***Căutarea intermitentă*** - poate fi înțeleasă ca o reflecție asupra cuvântului. Cuvântul care pierdut, mutilat de ideologii sau distrus prin automatism ne aruncă în gol, și Cuvântul lui Dumnezeu care ne păstrează în ființă și ne poartă spre ființă.

Eseul Monicăi Papazu realizează o citire teologică a operei lui Eugen Ionescu, restituidu-l ca valoare în universul cultural creștin, și se plasează astfel într'o tradiție interpretativă bine definită în teologia ortodoxă, dela Berdiaev cu ***Spiritul lui Dostoievski*** la Evdokimov cu meditația asupra lui ***Gogol și Dostoievski*** și la Oliver Clément cu ***Spiritul lui Soljenițân.***

CRONICAR

NICOLAE GOGA

TRIUNGHIUL MORȚII

editura Marineasa, Timișoara 1995

"A spune că Neamul meu cel românesc, menționează Nicolae Goga în cuvântul introductiv, *are, spre deosebire de neamurile care-l înconjoară, o mai mare râvnă către desăvârșire, mi se pare o afirmație infatuată, mai greu de dovedit. Dar a spune că istoria acestui Neam demonstrează că suntem "îndelung răbdători", este la îndemâna tuturor care, ca și mine, au trecut și au supraviețuit suferințelor, acceptate sau neacceptate, impuse de un regim fără Dumnezeu".*

Nicolae Goga este tipul clasic al intelectualului român care își declară neamul ca *"îndelung răbdător"* și prin suferințele lui identificându-se cu Neamul pe care îl scrie cu majusculă. Este poate cea mai frumoasă caracterizare pe care putea să i-o aducă cineva pentrucă este o creangă cu flori de cireș înrourate din Joia Patimilor, când după fiecare din cele 12 Evanghelii se cântă: ***"Mărire îndelung răbdării Tale Doamne, mărire Ție!"***

Volumul lui Nicolae Goga, apărut în simbolica Timișoară, anul acesta, în editura *"Marineasa"*, este un document însemnat pentru viitoarea Istorie a Românilor, prezentând amintiri din Baia Sprie (1950-1952), amintiri de coșmar, suferințe prin închisorile comuniste impuse *"de un regim fără Dumnezeu"*.

Nicolae Goga, un caracter de piatră carpatină, nu a făcut nici un compromis în fața nomazilor dela Răsărit. De aici, o salbă de suferințe și diamante de lacrimi în numele Neamului *"îndelung răbdător"* care este vecin cu *"Îndelung Răbdătorul"* despre care scria Rilke: *"Vecine Dumnezeu, de uneori / te tulbur, în nopți lungi, cu-a mea bătaie- / e că-ți aud suflarea rareori / și știu că tu ești singur în odaie. / Și când îți trebue ceva, nu-i nimeni, / când dibuiești, nu îți dă nimenea să bei: / ascult mereu. Fă un mic semn de vrei. / Sunt lângă Tine."*

Nicolae Goga s'a născut la Tg. Ocna în 1913. Studiază la Academia de Arhitectură din București. E perioada de renaștere românească, dintre cele două războaie mondiale, care a culminat cu România Mare. Și la propriu și la figurat. Ca student cunoaște întreaga pleiadă a intelectualității renascentiste românești aderând la idealurile intelectualilor naționaliști. În acest sens este cel care înființează cenaclul *"Luchian"* împreună cu pictorul Alex. Basarab, cu arhitectul Joja, cu sculptorul Anastase, cu poetul Stamatu, cu filosoful Costin Deleanu. În 1940 se bucură de onoarea Sălii Dalles care îi găzduiește una dintre expoziții.

Spuneam, mai sus, că Nicolae Goga e tipul clasic al intelectualului român. Ce soartă va avea sub comuniști? În 1948 e arestat și condamnat la 15 ani de muncă silnică pentru crimă de uneltire împotriva ordinii sociale. Își urmează Sfintele Patimi ale Neamului *"îndelung răbdător"* prin închisorile Jilava și Aiud și coloniile penitenciare din Baia Sprie și Cavnic. În 1964 este eliberat din închisoare și revine în curtea închisorii care era țara - o închisoare mai mare.

Învățat cu *"scrisul pe săpun"* Nicolae Goga este de o conciziune lapidară. Personajul principal al cărții lui este Neamul ca *"îndelung răbdător"*. Cartea face parte din neamul voievodal al pisaniilor, hrisoavelor și slovelor de cronicar. Ca o sugestie făcută autorului ar fi să continue un al doilea volum. Din 1964-1995. Soarta de *"eliberat"*. Condei are și aceste documente ce ni le-ar putea aduce ar fi de mare ajutor pentru istoricii viitori despre România *"eliberată"* în 1944, 1964 și 1989. Ce iese din pisică șoarece prinde. Noi o știm, dar nu istoricii. Voita ignorare a actualei tragedii românești, prin perseverare, devine ***ignoranță.*** Și avea dreptate Socrate să o considere cel mai mare păcat al omului.

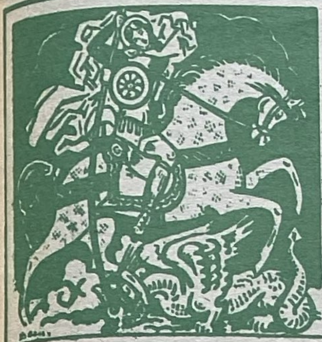
Dumitru ICHIM

FOSTUL DEȚINUT POLITIC EMINESCU

——Tudor OCTAVIAN——

Conversațiile fără nici o rânduială produc adeseori întrebări tulburătoare. Dacă oamenii nu insistă asupra lor, e pentrucă aceasta e chiar regula jocului: să treci pe deasupra a o sumedenie de probleme și să nu te oprești la nici una. Însăși nevoia de a te întâlni, ca să discuți despre toate și despre nimic, pune multe întrebări. De ce o facem? Răspunsul e unul singur: pentru socializare. Artă pură. Pentru starea de prietenie. Ca să dai la iveală nedumeririle adunate în tine. Să te lepezi de tine, ca să te mai cauți o dată. Într'o astfel de întâlnire, cu atât mai plăcută cu cât se vădea mai lipsită de direcție, un prieten a pus următoarea întrebare: *Ce s'ar fi întâmplat cu Eminescu, dacă trăia prin anii '45-'60?* Și tot el a răspuns: *precis ar fi făcut vreo zece ani la Canal!* De câteva zile, mă gândesc la înterbarea amicului. Dar Caragiale? Nenea Iancu, cu gura lui spurcată, intra pensionar la Sighet pentru toată viața. În definitiv, Iorga a fost norocos, c'a sfârșit-o apocaliptic înainte de război. S'ar fi târît prin toate temnițele comuniste. Cum să se schimbe el, om bătrân, și să spună ca româna e limbă slavă, iar Românii se trag din răzeșii lui Snegur? Nici azi Eminescu n'ar fi un personaj agreat de putere. Cu versuri ca *"Dela Nistru pân'la Tisa / Tot Românul plânsu-mi-s'a / Că nu mai poate străbate / De-atâta străinătate"*, bunul poet ne-ar pune rău cu Arabii, Ungurii, homosexualii, Americanii, Ucrainenii, găgăuții, cu *"grecotei cu nas subțire și bulgăroi cu ceafa groasă."* Nu-i așa că tresăriți citind aceste versuri și că vă uitați în jur, dacă le mai citesc și alții? Ce editorial i-ar trage Domnul Sălcudeanu - Șliț în *"Vocea României"*! Acum, când organizăm simpozioane ale toleranței, vine un poet minor, un oarecare Eminescu, și tulbură apele! Omul ăsta a stat degeaba la închisoare. Până și Coposu e mai cooperant! Goga și Coșbuc ar fi avut pensie suplimentară de foști deținuți politici, Dobrogeanu-Gherea ar fi devenit vicepreședinte la PSM., Rebreanu - director la *"Fundația Română"*, unde ar fi republicat memoriile disidentului Ov. S. Crohmălniceanu, Sadoveanu primea casa dela Maurer, Arghezi ar fi ținut-o numai în procese cu Mițura, iar Creangă ar fi ajuns la mâna lui popa Tatu și ar fi scos un ban de coșniță vânzând la tarabă romanele Sandrei Brown.

(România Liberă)

BISERICA CREȘTINĂ

Maica Domnului

Pr.Nic. CĂNĂNĂU

În lucrarea de răscumpărare a lumii prin întruparea Fiului lui Dumnezeu, Sf. Fecioară Maria iese în întâmpinarea planului dumnezeiesc prin puritate și vrednicie morală deosebită. Ea se ridică deasupra planului creat deși mereu în solidaritate de natură cu el și răspunde la chemarea înaltei misiuni de Născătoare de Dumnezeu. *"Ea a acoperit toată răutatea oamenilor și i-a arătat pe aceștia vrednici de unirea cu Dumnezeu și pe pământul vrednic de petrecerea lui Dumnezeu cu el".*

Prin vrednicia ei morală s'a predispus chemării lui Dumnezeu în lucrarea de mântuire a lumii și răspunde în smerenie la planul hotărîrii dumnezeiești: *"Iată roaba Domnului"* **(Luc. I. 37).** *"Ea s'a deschis deplin lui Dumnezeu și prin aceasta era unit cu El, încă înainte ca El să desăvârșească unirea cu ea prin formarea firii Sale din firea ei".*

Fiul lui Dumnezeu nu se întrupează violentând natura omenească în mod mecanic, ci pregătește istoric neamul omenesc, angajând voința ființei create - acest criteriu de evaluare morală - care răspunde prin Sf. Fecioară: *"Fie mie după cuvântul tău"* **(Luc. I. 37).**

Lucrarea Duhului, care a supus-o unei curății morale pentru înata vrednicie la care a fost chemată, este în raport direct cu puritatea și disponibilitatea angajării integrale pentru înalta sa misiune. De aceea, un gânditor creștin spune: *"Numai Născătoarea de Dumnezeu este în particular cea care a avut pe Duhul însuși, umbrind-o și sălășluit în ea, și L-a născut pe Cel conceput ca ipostas al trupului luat din ea".* Iată pentru care motive Sf. Grigorie Palama concentra o convingere pe care o mărturisește lumea creștină, că Maica Domnului este hotarul dintre lumea zidită și Ființa nezidită, Dumnezeu. *"Maica Domnului nu este numai instrumentul, ci condițiunea directă și pozitivă a întrupării, aspectul ei omenesc".*

Forma cea mai apropiată prin care Dumnezeu intră în lume și lucrează cu ea, în scopul desăvârșirii ei, este venirea Fiului Său, prin nașterea din Sf. Fecioară Maria. Pregătirea istorică pe care Dumnezeu o face neamului omenesc, în defășurarea, ei dela făgăduința făcută protopărinților în Eden până la Buna Vestire, este chemare dumnezeiască, în întâmpinarea căreia iese neamul omenesc prin Sf. Fecioară, aceea care prin vrednicia ei se ridică în fruntea planului creat.

Sf. Fecioară Maria este copilul dorit și așteptat al dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana, care duceau în Nazaret o viață de muncă, de cinste și rugăciune. Viața lor era însă umbrită de amărăciunea că nu aveau copii. Într'o familie, atunci ca și astăzi, copiii sunt considerați o binecuvântare dela Dumnezeu, o revărsare de motive și stări care o întregesc și care o fac fericită pe linia aspirațiunilor și îndatoririlor imediate firești și sociale. Dar lumea era atunci mai aproape, ca raportare în timp, de originea ei, de porunca și binecuvântarea dată de Dumnezeu, în sporirea și creșterea neamului omenesc. **(Fac. I, 28).**

În mod deosebit se urmărea la Evrei, pe linia acestei binecuvântări, ramura genealogică și familia prin care Mesia Cel făgăduit va veni în lume **(Fac. III, 15).**

Dar viața de rugăciune și nădejde le-a adus dumnezeieștilor părinți, Ioachim și Ana, la o vârstă mai înaintată, pe singurul lor copil, pe Sf. Fecioară Maria, aceea care prin vrednicia ei va fi chemată să nască pe Mântuitorul lumii. *"Când Dumnezeu întârzie cu răspunsul Său, spune Sf. Ioan Gură de Aur, la rugăciunea noastră, însemnează că ne pregătește ceva mai bun".* Venind pe lume ca orice om, pe linia descendenței naturale, Sf. Fecioară se naște cu păcatul strămoșesc, dar este supusă unei curățiri pnevmatice, pregătită în mod special de Dumnezeu, pentru înalta misiune de Născătoare de Dumnezeu. Afierosită lui Dumnezeu, este adusă și încredințată templului, în atmosferă de rugăciune și ascultare, ocrotită și ajutată să sporească moral în realizarea acelui desăvârșit chip, din planul creat văzut și nevăzut, mai sus de heruvimi și serafimi. S'a născut în mod firesc, ca orice om, cu păcatul strămoșesc *"dar a fost curățită de acest păcat în clipa în care Logosul omenesc și-a format sieși fire omenească; iar dela naștere până atunci acest păcat a fost amorțit, adormit, a rămas în stare de potență, neactualizat prin păcate personale, printr'un har special, comun profeților și drepților din toate timpurile* **(Luc. I, 15)** *și mai mare decât acela".*

Vrednicia morală a Sf. Fecioare o predispune lucrării Duhului *"pentrucă eficiența Duhului asupra cuiva e în proporție cu puritatea sau disponibilitatea celui asupra căruia Duhul lucrează".* Biserica noastră învață că *"la eforturile personale ale Sf. Fecioare se adăugă încă dela naștere și ajutorul harului lui Dumnezeu de care ea s'a învrednicit prin eforturile personale, după cum, la vremea lor, s'au învrednicit și drepții."* **(V.Testament)**

Punctul culminant al acestei pregătiri este Buna Vestire, când arhanghelul Gavriel o vestește pe Sf. Fecioară că va naște pe Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii: *"Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei"... "Duhul Sfânt se va pogorî peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri"* **(Luc. I, 28-35).** Deschisă deplin lui Dumnezeu și prin aceasta unită cu El, Sf. Fecioară era pregătită pentru desăvârșirea acestei uniri *"prin formarea firii Sale din firea ei".*

Despre puritatea morală și despre vrednicia Sf. Fecioare, *"Învățătura de credință a Bisericii noastre"* scrie: *"Zămislind în pântecele ei pe Mesia din Sf. Duh, ea a fost curățită de păcate, ca nici un alt om, oricât de sfânt ar fi fost acesta".* În această ordine de idei, Sf. Ioan Damaschin spune: *"După consimțământul Sf. Fecioare, Duhul Sfânt s'a pogorît peste ea, potrivit Cuvântului Domnului pe care l-a spus îngerul, curățind-o și dându-i în același timp și puterea de a primi dumnezeirea Cuvântului și puterea de a naște".* Prin ea neamul omenesc a ieșit în întâmpinarea lui Dumnezeu, în lucrarea de mântuire a lumii, *"acoperind toată răutatea oamenilor și arătându-i vrednici de unirea cu Dumnezeu".*

În ziua Bunei Vestiri, Sf. Fecioară este întâmpinată de arhanghelul Gavriel cu cuvintele: *"Bucură-te ceea ce ești plină de dar", "Domnul este cu tine", "Binecuvântată ești tu între femei"* **(Luc. I,28).** După ce îi arată poziția ei în fața lui Dumnezeu *"plină de dar", "binecuvântată"*, o conduce în înțelegerea înaltei sale misiuni: *"Nu te teme Maria căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus"* **(Luc. I, 30-31).** *"Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău"* **(Luc. I, 38).** În hotărîrea ei de împlinire a planului dumnezeiesc este restabilit în ordinea ascultării ceva din înstrăinarea neamului omenesc care se dorea adus în comuniunea de viață și har cu Dumnezeu; pentrucă *"Cel ce se va naște din ea "Fiul lui Dumnezeu se va chema"*, și va realiza făgăduința de răscumpărare a lumii.

Continuare în numărul viitor

INTERVIU CU PĂRINTELE TERTULIAN LANGA DESPRE

EPISCOPUL MARTIR IOAN SUCIU - IOAN GURĂ DE RAI

Reporter: Părinte-Profesor Tertulian Langa, v'am auzit vorbind, prin 1990, în București, la un simpozion, cu tema *"Martirii Bisericii Catolice din România"...*

T.L.: O, da, simpozion care s'a vrut a fi o bună-vestire, o veste de lumină adusă din prigoană, cea despre care Episcopul Ioan Suciu al Blajului spunea, când Rușii au intrat în țară: *"A început Vinerea Mare pentru poporul român!"* Dar cine să-l audă, când oamenii își căutau o gaură de șarpe, sau 30, ori 20 sau măcar un argint, simbrie pentru lepădare și pentru trambulină.

R.: Dar tocmai despre dânsul voiam să vă solicit. Poate aveți jurnalul atâtor ani de închisoare, poate portrete sau momente semnificative cu personalități ilustre sau oameni simpli măreți prin modestie. Sunt sigur că l-ați creionat și pe Episcopul martir...

T.L.: Îmi e rușine să vă spun că nu am scris nimic din tot ce-ați fi dorit să scriu. Viața mi-e atât de plină, nu am răgaz să mă așez la scris.

R.: Iată că vă provoc. Eu vă întreb și voi înregistra pe bandă. E ca și cum ați scrie. Să'ncepem deci cu Preasfințitul Suciu. În ce împrejurări l-ați cunoscut?

T.L.: Eram copil de treișpe' - paișpe' ani... Era'ntr'o primăvară, cu soare proaspăt, cu seve aromind prin aer, când, ca să ne pregătească pentru Paști, Părintele Nelucu Suciu, păstorul adolescentin, veni la Târgu-Mureș să-și caute miorii și mioarele. Căci el era al nostru și noi eram ai lui. Ce tânăr ne părea a fi! Ce glas de fluier fin de orgă'nfiorată își revărsa argintul și crezul pentru setea-ne duhovnicească, preafigura gura de rai. Așa mi-a și rămas în minte cu supranumele - pe care i l-am dat pe când eram copil, când reciteam, cu gândul dus, Balada Mioriței: ***Ioan Gură de Rai.***

Când după prima meditație, uitând de mine, n'am mai ieșit din Catedrală, din noua noastră catedrală (astăzi ea nu mai e a noastră), ci am rămas, nu știu: cu îngerii, cu Sfântul Sacrament ori numai cu uimirea sau cu fiorul Rănilor de care ne vorbise făcându-ni-le vii, apropiate, ca de Ioan sau Maica'ndurerată; apropiate, nu fizic, ci oarecum în timp. Eram contemporan cu ele. Copilul să fi urcat cu Domnul pe Golgota? N'aș crede, n'aveam percepția Golgotei, încă nu suferisem. Poate c'o presimțeam sau o simțeam ca pe un dor nedeslușit, de prunc.

Nu știu cât oi fi stat în spațiul acela vast, în care stăruiau reverberații și fâlfâit de aripi, când m'am simțit privit, când mâna sau cuvântul m'au mângâiat pe creștet: *"Să știi că pentru tine a venit..."* Eu însă am înțeles că el, Gură de Rai, venise pentru mine. Cine, de fapt, venise? Iisus sau Ioan Gură de Rai? Desigur amândoi. Oricum, eu mă simțeam în Rai. Și am plâns. A fost întâiul lăcrimat de fericire. Cu dosul palmei drepte mi-a șters șiroiul de pe față. Și lacrima i-a fost rămas pe deget. Apoi, peste vreo douăzeci de ani, când mi-a fost dat să îi sărut inelul de Episcop, mi se părea că ametistul e lacrima de odinioară.

Acesta a fost începutul; un început ce re'ncepea în fiecare an, de Paști sau de Crăciun.

R.: Față de emoția cu care îmi vorbiți, nu-mi pot reține o altă întrebare. Cum ați explica neobișnuitul său succes oratoric?

T.L.: Folosiți niște termeni uzuali - *"succes oratoric"* - dar nu foarte adecvați. Părintele Ioan Gură de Rai, ce-i drept, avea succes, sau mai precis, te cucerea cucernic cu chiar uneltele oratoriei: talentul unic, vocea, dicțiunea, intonația, gestica (extrem de redusă), privirea (foarte discretă) și prestanța. Dar toate acestea aveau însă o pondere secundară. Explicația trebue căutată în altă parte. În primul rând în sinceritatea și fervoarea cu care își trăia mesajul de herald în har. Iar această fervoare se adăpa din vastitatea unei culturi asimilate, din profunzimea meditației, din studiu fără preget, din nopți nenumărate albe (numi-le-aș de lumină), trăite'n rugăciune și'n ascetice-adorații. Nu a'mbrăcat haina dominicană, era oriental catolic, ci le-a trăit deviza: *"Contemplata predicata".* Toată această agoniseală, fuzionată în incandescență, se revărsa'n torente bine temperate. Uneltele, banale în mâna altora, împrumutau din el și din ascetice osârdii potențe de Rusalii noi. Strădania pe care o'nvestea'n cuvânt se consuma undeva'n adâncimi; rostirea auzită era doar un ecou, cum strălucirea unui briliant ne pare a fi spontană, deși ea n'ar fi apărut fără migala șlefuirii. Relația asceză-cuvânt rostit i-a devenit firească, a devenit virtute. Oratoria pe care o practica nu îi era profesiune, nici mod circumstanțial, ocazional de a se manifesta, ci devenise rugăciune îngenunchiată în fața Adevărului, a lui Cristos prezent în sine și'n cel căruia îi vorbea. Nu se putea ca această năvalnică și totodată smerită sinceritate să nu se facă percepută, nu se putea să nu te cucerească, să te convingă și să te fecundeze.

M'a uluit Micescu, m'a cucerit Nae Ionescu, m'a încântat Nichifor Crainic, l-am admirat pe Petrovici în studențimea mea bucureșteană, dar au rămas acolo, departe, în tinerețe. Însă Ioan Gură de Rai, m'a fecundat, mi-a devenit merinde, prin ceea ce mi-a dat din el, ca dar primit de sus.

Spunea cândva Flaubert: *"Cine privește mereu spre cer riscă să-i crească aripi".* Aceste aripi ni le-au pus, mie și generației mele, Ioan Gură de Rai.

Succesul lui, oratoria lui? Se vede bine, e cea a Spiritului Sfânt.

R.: Dar spuneți-mi, scrisul său e mai prejos decât conferințele sale cu public?

T.L.: Cuvântul scris și cel rostit erau ale aceluiași. În ambele modalități cuvântul se rostea dintru același creuzet al contemplației și al ascezei. Stilul exprima o identitate inconfundabilă. N'aș îndrăzni să folosesc vreun adjectiv ca *"mai prejos"* sau *"mai presus".* Probabil însă că ascultătorii beneficiind de imaginea sa vie, de fluidul și de harisma sa directă, îl percepeau cu un plus de intensitate.

R.: Dacă știți ceva despre programul său de viață...

T.L.: În mare și indirect, deja am răspuns la această întrebare. Nu am trăit sub același acoperiș ca să-i cunosc programul intim. Deși era extrem de apropiat, de tandru și de comunicativ când ne împărtășea cuvântul, intimitatea sa mi-era de nepătruns. Era discret, era timid, era modest sau era rezervat, nu aș putea să spun. Odată, ca proaspăt preot, aveam nevoie, pentru un bolnav, de Sfântul Sacrament. Parohul mi-a încredințat cheița dela Tabernacol. Dar când a fost ca eu să îmi deschid ușița, am șovăit. Era un sanctuar care mă înfiora. Păstrând proporțiile, la fel n'am îndrăznit să-i scormonesc în suflet, iar el nu mi s'a destăinuit. Dețin însă un amănunt, ce-i drept exterior, dar care ne introduce'n taină. Blăjenii știau că Prea-sfințitul este sau nu acasă după un semn nocturn: când noaptea, la geamul cămăruței lui ardea lumina, înțelegeau că este'n rugăciune scriind sau meditând. Și i se alăturau smeriți din locuința lor.

Continuare în pag. 14

În duh şi adevăr

VÂNTUL CEL POTRIVNIC

—Sergiu GROSSU—

Sper să nu contrariez pe nimeni dacă, în expunerea mea, voi lua ca punct de plecare episodul cutremurător al *"umblării pe mare"*, din Evanghelia Sfântului Matei, din care aflăm că, în plină noapte, corabia cu ucenici *"era învăluită de valuri în mijlocul mării, căci vântul era împotrivă"*.

Deşi acest eveniment a avut loc undeva, în Galileia, acum două mii de ani, totuşi el rămâne veşnic ***actual*** şi cu o semnificaţie profundă, deoarece ne descoperă dimensiunile metafizice ale Istoriei, trăită de popoarele Europei răsăritene timp de o jumătate de veac şi scoate, şi mai mult, în evidenţă, ***cauza pătimirii neamului nostru***, sub dictatura Secerii şi Ciocanului marxist-leninist.

Omul, şi ca atare umanitatea (această corabie clătinată de valurile unei mări tenebroase), se găseşte faţă în faţă - astăzi, ca şi ieri - cu doi factori de o importanţă capitală: ***Iisus Hristos***, în calitatea de mântuitor al lumii şi ***Vântul cel potrivnic***, ca duşman al lui Dumnezeu şi adversar înverşunat al creştinătăţii, vânt năprasnic, ţâşnit din beznele Urii şi din văgăunile îndepărtării de Dumnezeu.

Există, bineînţeles, în noi înşine, în adâncimile întinate ale *"cărnii şi duhului"*, vânturi antagoniste care urmăresc, fără încetare, pierzarea mântuirii noastre. Exzistă vântul cel potrivnic al păcatului, al fărădelegilor, al apostaziei, care ne împinge la renunţări şi trădări ruşinoase. Însă evanghelistul Matei ne vorbeşte de un *"Vânt potrivnic"* ***exterior fiinţei omeneşti***, un vânt *"tare"*, care l-a înspăimântat pe apostotul Petru, gata-gata să se afunde şi strigând: *"Doamne, scapă-mă!"*

Acest *"Vânt"* satanic, care dela revoluţia din Octombrie s'a năpustit asupra întregii omeniri, încercând să răstoarne corabia spiritualităţii creştine, da acest *"vânt potrivnic"* a luat chipul ***comunismului*** impus României la 6 Martie 1945, prin armata sovietică de ocupaţie.

Regretatul filosof francez Gabriel Marcel, marele apărător al victimelor universului penitenciar patronat de Uniunea Sovietică, pe care l-am intervievat cu mulţi ani în urmă despre posibilitatea libertăţii politice şi religioase în ţările comuniste, afirma cu tărie nu numai că ea nu există sub puterea dictaturii proletariatului, dar că nici ***nu poate exista***. Citez: *"Vreau să spun că chiar dacă sunt, cum se poate de altfel, oameni de bunăvoinţă pe care anumite excese îi scandalizează în mod sincer, ei nu-şi dau seama că există o "logică", o* ***logică dialectică*** *mult mai puternică decât voinţa individuală"*. În virtutea acestei *"logici dialectice"*, invocată de filosoful francez, a acţionat Stalin şi clica lui de asasini, conformându-se doctrinei leniniste a violenţei *"ineluctabile"*, şi anume: *"fără baie de sânge"*, nu poate exista revoluţia, şi *"fără cea mai nemiloasă teroare"*, nu se poate ajunge la victorie, în lupta cu *"reprezentanţii burgheziei şi-ai clerului reacţionar"*.

În virtutea aceleiaşi *"logici dialectice"* a nebuniei luptei de clasă, ca o consecinţă *"logică"* a instaurării regimului comunist acum 50 de ani, au fost prigoniţi şi decimaţi, cu zecile de mii, în România comunistă, cei mai nobili fii ai poporului: conducători politici şi generali, savanţi şi profesori universitari, mitropoliţi şi episcopi, preoţi şi călugări. Sub stindardul mincinos al revoluţiei proletare, cu sângeroase apetituri de dominaţie politică, au suferit şi-au murit, dela 6 Martie 1945 - fie în perioada tiraniei lui Gheorghiu-Dej, despre care actuala conducere neo-comunistă nici nu-şi mai aduce aminte, fie în cei 25 de ani de genocid spiritual şi naţional, comis de Nicolae Ceauşescu în văzul unui Occident ignorant sau indiferent -, repet, au suferit şi-au murit tineri şi bătrâni, ţărani şi intelectuali, suflete credincioase de toate nuanţele confesionale, pentrucă se opuneau, aprinşi de dorul eliberării patriei lor asuprite, la asalturile turbate ale propagandei marxist-leniniste, iar prin credinţa lor contagioasă contracarau eforturile Partidului de păgânizare a unei naţiuni lipsită de cele mai elementare drepturi: *"drepturile omului"* la libertatea religioasă şi politică.

Să nu uităm niciodată, îndeosebi noi, cei care am trecut prin *"cuptorul de foc"* al prigonirii comuniste şi-am cunoscut întemniţări şi lanţuri umilitoare, să nu uităm că orice regim comunist - cum a fost şi cel din ţara noastră - reprezintă lucrarea lui Satan în istoria lumii, fiindcă în cartea Apocalipsei citim că *"diavolul are să arunce în temniţă pe unii din voi, ca sa vă încerce"*. ***Să nu uităm***, mai ales în clipa de faţă, când incertitudinea, manipulările şi demagogia perversiunii comuniste continuă să desfigureze obrazul pătimit al României, de parcă n'a avut loc revolta populară din Decembrie 1989 şi răsturnarea ideologică a defunctei orânduiri, ***să nu uităm de datoria slujirii Neamului şi de lupta pe care trebue s'o ducem pentru izbăvirea lui definitivă.***

Ca România să reînvie din cenuşa strivirii actuale, ea are nevoie de o adevărată transformare, de o reformă spirituală, de o a doua ***revoluţie***. De cea mai frumoasă, mai constructivă şi mai util[z] evoluţie, care, prin forţa sa înnoitoare, să măture ca pe o pleavă pe saltimbancii puterii neocomuniste, urmaşi fideli ai sinistrului 6 Martie 1945. Este vorba de ***revoluţia interioară*** a schimbării omului, a învierii lui, preconizată de Evanghelia lui Hristos, ca o arvună a inevitabilei emancipări colective. Ca să se iasă din impasul actual, ca să se asigure viaţa şi viitorul poporului dela poalele Carpaţilor, luptătorii Crucii şi ai Libertăţii, depistând *"nevoile grabnice"* ale societăţii în descompunere morală şi conştienţi de ***cauzele răului social şi politic*** care macină fiinţa naţiunii căreia aparţin, cu antenele sufletului şi ale minţii răsfirate spre toate punctele cardinale ale nevoilor materiale şi spirituale din România post-ceauşistă, aceşti luptători neînfricaţi trebue să se angajeze la un program de reconstrucţie şi regenerare morală, năvălind pe *"porţi"* - cum ne îndeamnă Domnul, prin pana proorocului Isaia -, năvălind în toate cetăţile, în toate clasele sociale, în toate compartimentele vieţii publice: *"Treceţi, treceţi pe porţi! Pregătiţi o cale poporului! Croiţi, croiţi drum, daţi pietrele la o parte!"*

Numai pregătind *"o cale poporului"*, vom pune capăt dezmăţului politic care s'a lăfăit şi s'a perpetuat la noi, dela 6 Martie 1945 încoace, cu concursul atâtor intelectuali (scriitori, ziarişti, academicieni şi oameni de ştiinţă, ierarhi ai Bisericii şi conducători de culte neo-protestante), ***servind regimul comunist*** fie de teamă, fie din oportunism sau, pur şi simplu, din slugărnicie. Despre această *"cale"* minunată, unică, indispensabilă, vorbea preotul ortodox Iosif Trifa, fondatorul mişcării spirituale *"Oastea Domnului"*, gândindu-se cu grijă la felul în care să-şi slujească ţara şi semenii. *"La temelia noii rânduieli din sat şi din ţară - scria el în gazeta* ***Lumina Satelor***, *pe care o redacta la Sibiu, în 1923 - trebue pusă teama de Dumnezeu şi ascultarea de Cuvântul Lui. Numai o singură doctorie poate da lumii şi ţării noastre sănătatea morală şi mântuirea:* ***să se întoarcă oamenii şi popoarele la Iisus***, *la învăţătura şi porunca lui de iubire"*.

Iată ce înseamnă a fi în slujba Neamului tău! Iată ***calea*** pe care ar trebui s'o urmeze, în primul rând, oamenii politici care se opun stăpânirii neocomuniste de azi, fostele victime ale tragediei care a durat o jumătate de secol şi care, din nefericire, mai durează încă.

În lupta cea bună pentru refacerea patriei, dezamăgiţi de felul în care este guvernată România, dar pătrunşi de necesitatea prezenţei lui Iisus în viaţa poporului şi'n viziunea politică a Opoziţiei clocotind de entuziasmul unor nădejdi ce se vor imperios împlinite, tinerii români, care-au rămas puri sufleteşte şi nevătămaţi de otrava sloganelor oficiale, aceşti tineri întrezăresc şi aşteaptă, totodată, cu înfrigurare, în conformitate cu promisiunea Evangheliei, *"ceruri noi şi un nou pământ"* - ***un nou şi sfânt pământ românesc***, pe care să se poată clădi o ţară nouă, cu adevărat liberă şi împăcată cu Dumnezeu.

• Textul acestui mesaj spiritual a fost citit - în lipsa autorului - la Simpozionul organizat în zilele de 6-7 Martie 1995, de Fundaţia Culturală MEMORIA, în sala de festivităţi a Muzeului Ţăranului Român din Bucureşti, pe tema: 6 Martie 1945 - *ZIUA GÂNDIRII ARESTATE LA ROMÂNI*.

INTERVIU CU PĂRINTELE TERTULIAN LANGA

Urmare din pag.13

R.: Ni l-aţi putea descrie?

T.L.: Portretul fizic dacă i l-aş face n'ar fi prea sugestiv. Portretul său se recunoaşte'n cărţi şi se conturează pe amvoane, se intuieşte în scaunele de mărturisire. Dar totuşi...

Era un om de talie puţin sub-mijlocie. Îi bănuiai o sănătate nu prea înfloritoare. Sub tenul smead şi sub pleoape puteai ghici şirag de nopţi în veghe. Avea păr negru, tuns scurt, sprâncene puternic conturate de pe sub care strălucea un antracit pe cale să se aprindă. Vorbim de perle albe, roz sau albăstrii. Am întâlnit însă şi perle negre. Doar două: ochii lui. Avea o voce sclipitoare, o voce de lumină, redusă ca volum, dar cu o dicţiune şi o emisie care i-o transportau în orice colţ de sală, pătrunzătoare cum numai un ţipăt de copil mai e. Registru de tenor care, în marile-i elanuri avea urcuşuri progresive, cum au diaconii orientali. În perioada pre-episcopală, n'avea nici barbă, nici mustaţă. Dar după consacrarea întru episcopat, o barbă neagră limitată îi exprima poate pe Inocenţiu Micu sau pe Atanasie Anghel, al căror scaun era chemat să-l ilustreze. Poate că moartea de martir, la Sighet, l-a întâlnit fără însemnul bărbii. Dar nu i-a răpit însemnele inaniţiei, ale torturilor şi ale bolilor sfidate de *"cea mai dreaptă dintre orânduiri"*.

R.: Ar fi prea mult să relataţi momente mai semnificative, cuvinte, întâmplări, evenimente, care l-ar defini, l-ar individualiza în şirul de martiri şi personalităţi ale Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică?

T.L.: Prea mult? Dar tot ce spun e trist de prea puţin. Aceasta pentrucă, deliberat, nu relatez decât cele trăite, culese personal, direct, nimic din auzite sau din citit. În mare parte acestea îmi sunt exclusive şi reprezintă o contribuţie pe care, poate, adevăraţii biografi vor vrea s'o folosească.

Dar iată şi răspunsul la întrebarea pusă.

În vara anului 1940, fiind în trecere prin Blaj, neapărat voiam să-l văd pe făurarul adolescenţei mele. L-am căutat la locuinţă, la Seminarul teologic, prin cancelarii, dar nu era. Ca într'o doară, mi-a spus un teolog: *"Poate o fi pe Câmpul Libertăţii cu copiii"*. Din curtea Seminarului am coborît pe Câmp. Văzui un meci aprins de fotbal. Două echipe de copii mortificau amarnic gazonul şi balonul. Încerc să mă fac auzit de un portar, neapărat celebru, ce încordat şi important păzea mijlocul porţii, marcată prin două grămezi de haine. Zic: *"Măi zmeule, nu ştii pe unde e Părintele Suciu?" - "Ba da, uite-l, tocmai acuma bagă gol. Gool!!"* Şi'ntr'adevăr, zării un tânăr, îmbrăţişat şi smuls de coechipieri dar şi de adversari, pentru isprava pe care o făcuse... Mă îndrept spre el: *"Ce se petrece aici, Părinte?" -"Păi, ce să fie, fac apostolat. Se pare că acuma mi-e mai elocvent piciorul. Aşa-i că i-am convins?"* Predicatorul făcuse din stadion amvon şi din îmbrăţişări şi joaca cu copiii climat de spovedanii.

Spunea cândva Flaubert: *"Dacă priveşti prea mult spre cer, rişti să îţi crească aripi"*. Avea Părintele Ioan Gură de Rai acest har de a ne prinde aripi şi ne'nvăţa la zbor.

Veni apoi o vreme să nu ne mai vedem. Intervenise ocuparea Ardealului de Nord. Când alţii, ca şi mine de altfel, abandonau Ardealul refugiindu-se în Ţară, el, firavul, lipsit de atributul fizic - forţa - al luptătorului, mergea în gura lupului, să nu rămână turma fără păstor. Episcopul nostru de Oradea fusese izgonit, iar Sfântul Scaun n'a îndrăznit să suplinească lipsa, numindu-l ca Episcop auxiliar pe Preotul Dr. Ioan Suciu. Nu am să zăbovesc asupra celor patru ani deosebit de productivi prin prisma editorială şi cu o prodigioasă şi ne'nfricată activitate pastorală. Această epocă va fi investigată de cei cu care a colaborat acolo. Voi face deci un salt de şapte ani, oprindu-mă într'un Decembrie rece din '947.

Armata Roşie era în Bucureşti. Vreme de două zile blindatele spărgeau asfaltul şi timpanul, scurmând cu spaime, în linişti şi'n speranţe. Ce urmăreau? Ce pregăteau? Un zvon lugubru va să ne dumirească: Vâşinski, procurorul roşu era în Capitală, cel care cu condeiul rece şi cu zâmbet vânăt rostogolise'n moarte sute de mii de Ruşi ce nu apreciaseră suficient iubirea de Tătuc a *"genialului"* Stalin. Strigoiul abatoarelor umane era la Bucureşti! Bătea cu pumnul în masa Regelui forţându-i abdicarea.

Aceasta era atmosfera când Preasfinţitul nostru venise'n Bucureşti să-şi pregătească turma, nu numai de Sărbatoarea Iubirii întrupate la Bethleem în iesle ci, totodată şi pentru Joia Mare a bicelor şi a defăimării, ca astfel să intrăm cuminecaţi cu sânge în Marea Vinere a răstignirii noastre, pe care-o prevestise.

Ştiam că mersese la parohia noastră din str. Polonă (şi ea, astăzi, luată). L-am căutat acolo. Era împresurat de lume şi nu-l puteam atinge. El însă m'a zărit şi, printre capete, mi-a spus: *"Cu tine voi vorbi pe drum, căci mergem împreună"*. Şi am mers alături, în maşină, până la Catedrala Sf. Iosif, bisericuţa noastră fiind cu totul neîncăpătoare.

Un dialog fierbinte s'a'nfiripat abrupt, intempestiv: *"Părinte, nu ţi-e frică?"* Nu era numai o întrebare, era şi un reproş. *"Nu ştii că Ruşii sunt în Bucureşti, şi că sunt gata de represiune sângeroasă, dacă ar fi vreo opoziţie? Vâşinski e necruţător, casap venit să facă legea!" - "Lasă acum. Îţi voi răspunde altădată. Mai bine povesteşte-mi ce-ai făcut de când nu ne-am văzut"*. Minutele-au trecut şi iată-ne la Sf. Iosif. Lumea ce nu'ncăpuse'n catedrală se înghesuia pe trotuar şi carosabil. Tramvaiele erau oprite. În curtea Arhiepiscopiei erau plantate megafoane. Erau vreo zece mii de credincioşi: greco-catolici, ortodocşi, romano-catolici, protestanţi. Prin cele două conferinţe ţinute înainte, Ioan Gură de Rai însămânţase un freamăt nou în sufletele însetate mai mult ca orişicând de har şi de lumină. Veneau, veneau... Apropiindu-ne de catedrală, în faţă ni s'a despicat cărare. Singur, nicicum n'aş fi putut răzbate. A mers direct înspre altar. Păşind, părea că se cufundă'n sine. Şi mersul i se transforma în rugăciune. Ajuns în faţa tabernacolului, s'a închinat adânc, în rit oriental, sporind, şi prin aceasta, ineditul prezenţei sale într'un cadru îndătinat latin. Il văd şi acum sus la amvon, cu care se făcuse una strângându-i marginile ferm. Văzui pe buze o vibraţie. O labiolectură nu ar fi desluşit nimic. Eu însă am înţeles că zice: *"Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta."* Apoi a început:

"Cineva m'a întrebat: Părinte, nu-ţi este frică?" Şi întrebarea din maşină primea acum răspuns. *"Dar poate, oare, să-i fie frică unui slujitor al lui Cristos de slujitorii Satanei?"* Poporul şi spaimele stârnite de tancuri au priceput că slugile Satanei sunt cei aduşi de steagul roşu. Cu tonul mereu ridicat, mereu ofensiv, Episcopul continuă: *"Se va înspăimânta un slujitor al lui Cristos de seceră şi de baros? Va da înapoi Biserica din faţa valului de sânge ce se revarsă asupra Europei din oficinile Moscovei? O, nu Cristoase! Niciodată, nu!"*

Cuvintele aveau sclipiri de spadă şi sfârtecau tăcerea înfiorată. Apoi, din nou, cu mâinile spre cer, Episcopul de pară a strigat: *"Ai Tăi suntem Iisuse! Şi rămânem cu Tine biruitori pe cruce!"*

Ce a mai spus după aceea, nu mai reţin. Poate că nici n'am auzit. Se'nvălmăşea în mine asurzitor ecoul cuvintelor în care se prefigura martiriul. De-atunci am înţeles menirea răstignirii unite cu Cristos şi rolul ei eshatologic în neam pe care-l are Biserica Unită, menire pe care nu au lepădat-o nici unul din Vlădicii ei.

Cuvintele clamate de Ioan Gură de Rai au cunoscut ecouri diferite. Pe cei capitularzi i-au înrăit şi i-au umplut de pizmă. Pentru cei înfrăţiţi cu Crucea, ele au fost lumină, balsam şi vin întăritor. Vâşinski, prearoşu de mânie, a spus vitriolat: *"Aceasta e o gură ce trebue închisă!"* El însă n'a ştiut că cenuşa martirilor este o dinamită care aruncă în aer orice zidire asasină; ea stinge în iertare orice vulcan de ură şi-asigură triumful luminii şi-al iubirii.

În vara anului 1986, pe 27 Iunie, în plină strălucire a *"iepocii de aur"*, de ziua trecerii în veşnicie a celui ce nu şi-a lăsat lumina pusă sub obroc, am fost la Sighet, oraş căruia i s'ar cuveni drept nume *"Martireu"*, în cinstea martirilor ce şi-au făcut din el altar de jertfă închinată. M'am socotit dator cu acest pelerinaj la muntele de suferinţă de unde şi-a trimis spre cer sufletul-flacăra Ioan Gură de Rai.

Nimeni nu-i mai ştia mormântul. Frica - unealta predilectă a stirpei comuniste - instituise deasupra şi în jurul cimitirului un ritual de beznă şi uitare. Am sărutat smerit o urmă nevăzută a paşilor spre cer. În iarba care generos îşi învelea martirii nu era nici un semn văzut: să nu se vadă învierea. Regizorii terorii, fără să vrea, le-au dat să semene cu Domnul, a Cărui Înviere nimeni nu a văzut-o, dar a rămas, de-a pururi, semn al biruinţei.

A consemnat
Preot-Profesor Aurel HANCU

FARA ARMÂNEASCĂ

Acum nouăzeci de ani

FRAŢII MANAKIA, PIONERII CINEMATOGRAFIEI ÎN BALCANI

Vasile TEGA

O fotografie istorică: scenă caracteristică din filmul *"Ţesătoarele"*, primul documentar etnografic din lume şi primul film balcanic realizat de fraţii Manakia în 1905. Jos, la dreapta, torcând din cioric, Despa alu Manakia, bunica realizatorilor lor, în vârstă de 117 ani.

Prima *"stea"* a cinematografiei balcanice avea 117 ani când şi-a făcut debutul în cea de-a şaptea artă! Şi era Aromâncă. Se chema Despa al Manakia şi era originară din comuna curat aromânească din Pind, Avdela.

A debutat împreună cu fiică-sa şi cu două nepoate într'un documentar intitulat *"Ţesătoarele"*, primul film turnat în Balcani în 1905 şi, demn de subliniat, primul documentar etnografic din lume.

Scenarist, operator şi producător ai documentarului au fost nepoţii aceştia Ion şi Milton Manakia. Acest film familial marca deci, acum nouăzeci de ani, naşterea cinematografiei balcanice, într'un sat aromân din Pind.

Dar pentru ca cititorul să poată sesiza mai bine contextul în care s'au născut, au crescut, au învăţat şi au creat aceşti celebri fotografi şi cineaşti aromâni, considerăm util să dăm în prealabil câteva informaţii atât asupra comunei lor natale, cât şi asupra atmosferei care predomina acolo la sfârşitul secolului trecut si începutul celui prezent.

Avdela, focarul vieţii cultural-naţionale aromâneşti din munţii Pindului, este unul dintre cele mai mari şi mai curate centre aromâneşti din Balcani, situată în creierii munţilor, la o altitudine de 1.200 m. A constituit o adevărată pepinieră de mari personalităţi: patria savantului Ion Caragiani, fost profesor la Univeristatea din Iaşi şi membru al Academiei Române; a părintelui Averchie, iniţiatorul fondării şcolilor române în Macedonia; a celor patru Papahagi: Pericle şi nepotul Tache, Nicolae şi fiul Valeriu; a marilor poeţi Nuşi Tuliu şi Tache Caciona; a fostului inspector general al şcolilor române din Imperiul Otoman Nicolae Tacit şi, în sfârşit, patria celebrului Apostol Margarit.

Avdela, aşa cum sublinia recent geograful francez Michel Sivignon, s'a manifestat din totdeauna ca fruntaşă în afirmarea cultural-naţională aromână, ceea ce a avut drept urmare ca în 1905 Antarţii greci s'o incendieze, masacrând în acelaşi timp pe fruntaşii aromâni din localitate.

Iată, deci, pe scurt, condiţiile şi atmosfera care prevalau în Macedonia când tinerii Manakia îşi făceau studiile primare şi secundare. Şi e cazul să insistăm asupra faptului - omis de altfel cu multă grijă de biografii greci - că şcoala primară din Avdela urmată de ei a fost cea românească şi nu cea grecească şi că după absolvirea acesteia şi-au continuat studiile la Gimnaziul Român din Ianina şi apoi la renumitul Liceu Român din Bitolia, care dela înfiinţarea sa în 1880, devenise o reală pepinieră şi un crescând focar cultural naţional pentru redeşteptarea etnică a Aromânilor.

Timbrul emis de guvernul iugoslav în onoarea lui Milton Manakia.

Şi acum câteva cuvinte despre conţinutul şi valoarea operei moştenite dela fraţii Manakia, care consistă din 67 de file şi peste o mie o sută de fotografii.

Buni cunoscători ai unor realităţi patriarhale, al căror amurg ei îl apucaseră în copilăria lor în însăşi renumita lor comună natală, ei lasă în urma lor un tezaur etnografic unic în felul lui.

În întreaga lor operă, care pe drept cuvânt ar putea fi considerată ca *"marea enciclopedie ilustrată a Aromânilor"*, pulsează numai viaţă aromânească: cărvănari, păstori, celnici, costume naţionale, aspecte din viaţa casnică, sărbători şi hore, nunţi, comune, case, interioare şi bineînţeles numeroase fotografii înfăţişând aspecte din viaţa de încordări şi lupte naţionale grele şi continui, uneori - din păcate - cu deznodăminte tragice.

Ion Manakia, abia numit profesor la Gimnaziul Român din Ianina cu prietenul familiei Adamlu alu Vaşioti din Băiasa (1900). (Document inedit, originalul în colecţia V. Tega).

Deşi, în calitatea lor de fotografi şi cineaşti, instrumentul de care s'au servit ca să ne transmită mesajul a fost *"imaginea"*, totuşi, uneori aceasta este însoţită de scurte explicaţii care, în contextul discuţiei actuale, capătă o semnificaţie deosebită.

Când afirmăm acest lucru ne gândim mai ales la folosirea aproape constantă în aceste texte a termenului ROMÂN(I) pentru a desemna pe AROMÂN(I). De fapt, fraţii Manakia nu se încurcau în subtilităţi de ordin lingvistic. Pentru ei, AROMÂNII şi ROMÂNII sunt fraţi, membri ai aceleiaşi mari familii care se întinde din Carpaţi până în Pind. *"NOI HIMU UNĂ"*, adică noi suntem una şi aceeaşi naţie, ne spunea deseori profesorul Ion Manakia la orele de desen, care de cele mai multe ori se transformau în adevărate cursuri de istorie naţională.

Ianaki Manakia a murit în 1954 la Salonic, iar cu zece ani mai târziu Milton se stinge din viaţă la Bitolia. Ca să onoreze memoria acestuia, guvernul iugoslav a emis un timbru poştal.

Avdela, 15 August 1901, ziua de Sfânta Marie. Milton Manakia trage capul horei (tradzi caplu di coru).

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

-IX-

Prof. Nicolae CIACHIR

Franţa şi Rusia, au fost şi ele de acord, ca pacea să se încheie la Bucureşti - este vorba de-al doilea război balcanic din 1913 -. Ministrul României la Petersburg arăta că *"guvernul imperial împărtăşeşte cu totul punctul de vedere român, de a lua parte la încheierea armistiţiului şi după aceea la semnarea păcii la Bucureşti"* (*Cartea Verde*, p.237). Imperiul Otoman a fost refuzat politicos să participe la tratativele de pace dela Bucureşti, Primul ministru Titu Maiorescu argumentând că ele *"vor privi numai schimbările teritoriale intre statele creştine"* (*Arh.St., Buc., fond Casa Regală*, dos.16 (1912), f.34).

În această conjunctură, statele balcanice învingătoare - Serbia, Grecia, Muntenegru, România - impun Bulgariei pacea dela Bucureşti. Tratatul s'a iscălit la 10 August 1913, între Serbia, Grecia, Muntenegru, România, pe de o parte, şi Bulgaria pe de alta, iar la 29 Septembrie, la Constantinopol, intre Bulgaria şi Imperiul Otoman (**N. Ciachir**, *Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei în epoca modernă (1789-1923)*, Bucureşti, 1987, p.335).

"Dacă lăsăm marilor puteri dreptul să se amestece în treburile noastre - declara George al Greciei, în ajunul păcii dela Bucureşti - *suntem pierduţi."* Venizelos aprecia că în 1913 *"Grecia a realizat aproape complet programul său naţional"* (*Cinq'ans d'histoire grecque, 1912-1917*, p.8), iar Driault afirma că pacea dela Bucureşti *"a fost atât de bine făcută şi atât de solid, încât chiar Primul Război Mondial n'a schimbat nimic din esenţialul său, dimpotrivă, i-a accentual trăsăturile: echilibrul balcanic între România, Serbia, Grecia şi România"*.

Deoarece Macedonia a fost punctul de dispută principal între Serbia, Bulgaria şi Grecia, merită de reţinut ideea istoricului Petar Stojanov din Skopje, în lucrarea sa *"Macedonia în timpul războaielor balcanice şi a Primului Război Mondial (1912-1918)"*, apărută în 1969. Autorul afirmă că acordul sârbo-bulgar din 13 Martie 1912 privind împărţirea Macedoniei, avea un caracter de anexiune, deoarece Slavii macedoneni nu se considerá nici Bulgari, nici Sârbi. Macedonia, provincia cea mai avansată economic dintre posesiunile otomane din Peninsula Balcanică, a avut mult de suferit, iar circa 12.000 de persoane s'au răsculat împotriva regimului instaurat de Serbia. Autorul conchide că pacea dela Bucureşti a micşorat mult stăpânirea bulgară din Macedonia în folosul Serbiei. Pe baza unui acord bulgaro-grec din 1914, Bulgaria a primit 112.000 de refugiaţi, dintre care numai 50.000 din Macedonia, care revenise Eladei (*Bălgarskata Enciclopedia*, Sofia, 1936, p.907).

Participarea României la cel de-al doilea război balcanic şi rolul jucat în această perioadă de diplomaţia românească, deosebit de activ, a pus un serios semn de întrebare Puterilor Centrale (Germania, Austro-Ungaria), în legătură cu poziţia Bucureştiului într'un eventual conflict mondial. De asemenea, se cuvine să revelăm faptul că atât diplomaţia românească, cât şi cea sârbă şi greacă, au reuşit să profite de divergenţele existente chiar şi în cadrul Triplei Alianţe. Totodată, victoriile României şi Serbiei au insuflat un nou avânt mişcărilor de eliberare a popoarelor din cadrul monarhiei austro-ungare. În plus, Serbia, afară de faptul că şi-a mărit considerabil teritoriul şi şi-a dublat populaţia, obţinea frontieră comună cu Muntenegru, putând în viitor să-şi coordoneze acţiunile.

Al doilea război balcanic a dus şi la o nouă regrupare a forţelor, faţă de 1912, Bulgaria, care avusese în cele două războaie balcanice, 55.000 morţi, 105.000 răniţi şi pagube în valoare de 2 miliarde leva, se orientează acum spre Puterile Centrale. De asemenea şi Imperiul Otoman, începe să se apropie tot mai mult de Berlin, scăzând influenţa Marii Britanii. Dacă Lordul Palmerston, într'un discurs în Parlamentul Britanic, în Decembrie 1850, făcea afirmaţia că *"un supus britanic devenea civis romanus şi chiar dacă era numai un Evreu maltez care făcea excrocherii la Atena avea toată flota britanică în spatele lui"*, acuma Germania umbrea tot mai mult Anglia în diferite puncte ale lumii, iar practic în 1914, Imperiul Otoman va părăsi tradiţionala politică filoengleză şi va intra în războiul mondial alături de Puterile Centrale.

În orice caz, drumul afirmării statelor balcanice pe arena internaţională este tot mai simţit, în ciuda iritării Marilor Puteri, obişnuite cu docilitatea statelor mici. Sunt elocvente în acest sens cuvintele Împăratului Franz Joseph: *"Puterile Centrale nu pot primi tratatul dela Bucureşti ca un aranjament definitiv al chestiunii balcanice, numai un război general ne va putea duce la o soluţie convenabilă"* (**Emil Diaconescu**, *România şi marile puteri după Congresul dela Berlin şi până la 1914*, Iaşi, 1937, p.39). Totuşi, Împăratul Germaniei a felicitat guvernul român cu ocazia iscălirii tratatului de pace, faptul că ţării noastre îi revenise Sudul Dobrogei (Cadrilaterul), considerând declaraţia Austro-Ungariei de revizuire ca fiind menită *"să consolideze Bulgaria"* (**Al. Marghiloman**, *Note politice, II*, p.191-192). Chiar şi Ministrul de Externe britanic Edward Gray, este nevoit să declare că *"Tratatul dela Bucureşti este actul politic cel mai important din ultimul timp. Tratatul de pace dela Bucureşti a pus capăt unui conflict ce era un scandal european"*.

Se cuvine să facem precizarea că, dacă delegaţii balcanici au fost ţinuţi în anticamera tratativelor de pace la Paris (1856), San Ştefano (1878), Berlin (1878) de către Marile Puteri, acum în timpul păcii dela Bucureşti (1913), ele să privească chiar neputincioase la noile reglementări ce se efectuau.

De altfel, o serie de istorici, ca M. Bourgeois, Driault, Lhéritier, au ironizat faptul că micile state balcanice au avut îndrăzneala, cutezanţa să pretindă ca ele însele să rezolve *"problema Orientală"*, după ce, mai mult de un secol, Marile Puteri au fost cele care au reglat problemele controversate din această zonă. Oare Congresul dela Bucureşti (1913), este în stare să înlocuiască ceea ce altădată hotărau congresele europene dela Paris, Londra ori Berlin? Iar colonelul Lamouche, într'una din lucrările sale (*Quinze ans d'histoire balkanique (1904-1918)*, sprijinindu-se pe mărturiile lui Sir Edward Gray şi Winston Churchill, făcea păcii dela Bucureşti o critică severă şi reproşa Marilor Puteri că n'au fost destul de energice să se facă ascultate (Paris, 1928, p.168-171).

Ar fi naiv să credem că potenţialul militar balcanic a ţinut în loc Marile Puteri, şi nu în primul rând, raportul de forţe care apăruse în Europa, prin crearea celui de-al doilea bloc în 1907: Tripla Înţelegere. În plus existau contradicţii chiar în cadrul blocurilor (rivalitatea dintre Italia şi Austro-Ungaria în problemele balcanice (**Leopold von Chlumecky**, *Osterreich-Ungarn und Italian*, Leipzig-Wien, 1907, p.155), cât şi contradicţiile ruso-engleze privind strâmtorile Bosfor şi Dardanele (**N. Daşcovici**, *La question du Bosphore et des Dardanelles*, Genève, 1915, p.257).

Atitudinea Austro-Ungariei în cel de-al doilea război balcanic a nemulţumit profund cercurile conducătoare române, încât după pacea dela Bucureşti, o răceală de gheaţă a intervenit în raporturile dintre cele două state, semnala un diplomat. Nici schimbarea ministrului monarhiei habsburgice acreditat la Bucureşti, prinţul Fürstenberg, cu abilul diplomat Ottokar Czernin, n'a adus vreo îmbunătăţire a situaţiei. De altfel, România atribuindu-şi un rol de arbitru în timpul tratativelor dela Bucureşti din 1913, s'a îndepărtat de Puterile Centrale.

Nicolae Iorga, în *"Istoria statelor balcanice în epoca modernă"*, apărută chiar în anul încheierii păcii (1913), evidenţiază faptul că această pace consacra hegemonia românească în Balcani, dar autorul conchide: *"Totuşi, chestia macedoneană şi albaneză sunt primejdia viitorului"*. În sensul că cele trei state balcanice, Serbia, Grecia şi Bulgaria, continuau să-şi dispute Macedonia, iar teritoriile albaneze rămâneau să fie disputate mai ales între Austria şi Italia.

La banchetul dat în cinstea încheierii păcii dela Bucureşti, Carol I declara că dorea ca pacea să fie durabilă şi relaţiile cele mai cordiale să se statornicească între România şi celelalte state balcanice (*Arh. St. Buc., fond Casa Regală*, dos.93 (1913), f.2-3). Desigur, diplomaţia românească era mulţumită de rezultat şi căuta să aibă relaţii cât mai bune cu Serbia, Grecia, Muntenegru şi cu noul stat albanez. România era interesată să îmbunătăţească relaţiile cu Bulgaria, noul ministru acreditat la Bucureşti, Simeon Radev, în alocuţiunea sa îşi exprima dorinţa de *"a fi uitate zilele dureroase dintre cele două naţiuni, pentru ca relaţiile să devină cordiale şi fecunde"* (*Arh. St. Buc., fond Casa Regală*, dos.56 (1913), f.3). Însă practic, guvernul dela Sofia căuta febril prilejul de a revizui tratatul de pace, după expresia ţarului Ferdinand, armata strângându-şi steagurile pentru vremuri mai favorabile.

De fapt, simultan cu încheierea tratatului de pace dela Bucureşti, s'a încheiat şi un tratat secret între statele învingătoare, care se angajau să-şi garanteze reciproc teritoriile alipite, până când Sobrania bulgară (Parlamentul), va ratifica tratatul. Ideea şi redactarea acestui document aparţine lui Take Ionescu şi diplomaţiei greci (**C. Xeni**, *Take Ionescu (1859-1922)*, Bucureşti, 1932, p.246).

Profitând de prezenţa delegaţiilor la tratatul de pace dela Bucureşti, guvernul român a iscălit cu Bulgaria, Serbia şi Grecia, învoieli privind autonomia şcolilor şi bisericilor Aromânilor aflaţi pe teritoriul celor trei state (Monitorul Oficial din 5/18 August 1913). Ar trebui guvernele de astăzi ale României, să ia exemplu din anul 1913 şi să intervină în sprijinul Aromânilor, mai ales pe lângă Grecia, unde situaţia este cea mai grea.

Dacă analizăm situaţia cu luciditate, toate statele balcanice au fost mulţumite de prevederile păcii dela Bucureşti, cu excepţia Bulgariei. Dar chiar şi aşa, războaiele balcanice luate în ansamblu le-au adus Bulgarilor un surplus de populaţie de 1.200.000 de locuitori. Tabelele Francezului J. Bardoux sunt elocvente în acest sens (*La marche à guerre. Deux Devoirs-Deux Tranchés*, Paris, 1920, p. 262). Grecii au fost cei mai câştigaţi pe urma războaielor balcanice: teritoriul le-a crescut cu 513.000 km. patraţi, iar populaţia cu 1.600.000 locuitori. Desigur, Imperiul Otoman era marele învins, luând în considerație, în ansamblu cele două războaie balcanice, dar a fost mulţumit că în cel de-al doilea a recuperat o parte din Tracia, asigurând securitatea Istanbulului şi a Strâmtorilor prin fixarea frontierei cu Bulgaria la circa 220 kilometri de aceste obiective strategice de prim rang. *"La Bosfor nu pot fi decât Turcii sau noi"* - declara categoric Sazonov, Ministrul Franţei, George Louis (Doc. dipl. français, 3, Sèrie; vol.V, Paris, 1933, doc.105).

Spre sfârşitul anului 1913, situaţia se complică din nou în Balcani, în urma ocupării de către trupele sârbeşti a unei părţi din Albania, încercând peste capul Marilor Puteri, să obţină ieşire la Marea Adriatică. Austro-Ungaria în urma unui ultimatum cerea evacuarea trupelor sârbe. România, fără să înrăutăţească relaţiile cu Serbia, a cerut respectarea integrităţii teritoriale a statului albanez. De asemenea, în cursul anului 1914, a sosit în Albania un detaşament militar român, pentru organizare şi ordine (**N. Ciachir**, *Istoria modernă a Albaniei (1839-1920)*, Buc., 1974; vezi şi Arh. St. Buc., fondul Poliţiei şi Siguranţei Statului, dos.6 (1914), f.343).

Continuare în numărul viitor

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

"ACTRIŢĂ ROMÂNCĂ"

Mihai STERE DERDENA

Această sintagmă agramată a apărut în cotidianul "Evenimentul Zilei", nr.888/ Sâmbătă 27, Duminică 28 Mai 1995, în pagina 6. Iată propoziţia în care dăm de sintagma ce titrează articolul nostru:

"Actriţa româncă Maia Morgenstern este una dintre principalele favorite, la concurenţă cu celebrele..."

Acelaşi număr de ziar ne oferă, chiar pe prima pagină o hartă geopolitică surprinzătoare: la graniţa sudică a Serbiei apare Grecia în locul Macedoniei, ceea ce înseamnă că gazetarii dela acest mare cotidian se prezintă cu grave carenţe şi la geografie, nu numai la morfologie.

Auzim şi citim frecvent alăturări lexicale, care sunt ilogice şi negramaticale, precum cea din titlul acestor rânduri. Chiar cel mai apreciat şi îndrăgit comentator sportiv al Televiziunii Române, Cristian Ţopescu, a rostit de multe ori imperecheri ca acestea: *"gimnastele românce"*, *"atletele rusoaice"*, *"sportiva bulgăroaică"*, *"reprezentanta englezoaică"*, *"fetele franţuzoaice"*, *"tânăra canadiancă"*, *"frumoasa italiancă"* etc.

Asemenea substantive feminine, derivate prin moţiune din formele masculine există în limba română. Iar tendinţa ce se manifestă ne îndreptăţeşte să opinăm că ele se vor înmulţi făr'încetare. Dintre toate acestea doar substantivul *"canadiancă"* n'a fost încă recunoscut prin consacrare oficială. Dicţionarul, de care ne servim neîncetat (DOOM), încă nu l-a înregistrat, dar credem că, într'o nouă ediţie a sa, îi va face şi lui loc deoarece nu poate fi ignorat la infinit adevărul că acest substantiv circulă intens în limba română. Numai că, atât acesta cât şi toate cele menţionate în şirul de sintagme citate, sunt greşit folosite în astfel de construcţii.

Se ştie că unul dintre mijloacele interne de îmbogăţire a vocabularului limbii române este aşa-zisa schimbare a valorii gramaticale. Conform acestui procedeu, cuvintele *"român-română"*, bunăoară, pot fi întrebuinţate ca adjective (*"sportivul român, atleta română"*) cât şi ca substantive (*"Românul are multă milă. Româna se vorbeşte şi în Basarabia"*).

Tot aşa se petrec lucrurile şi cu perechile: *englez-engleză, rus-rusă, bulgar-bulgară, francez-franceză, italian-italiană, canadian-canadiană* etc. Însă termenii *"româncă, englezoaică, rusoaică, bulgăroaică, franţuzoaică, italiancă, canadiancă"* etc. se comportă exclusiv ca substantive, neputând fi folosite ca adjective. Iată spre ilustrare, doar trei exemple:

"Românca este neîntrecută în arta culinară. Româncele au cele mai frumoase costume naţionale. Rusoaicele sunt mai toate blonde."

Prin urmare, nefiind permisă alăturarea sintagmatică a două substantive, înseamnă că expresia din titlul acestui articol trebuie să arate astfel: *"Actriţa română"*.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

CUVÂNT DE DESCHIDERE

la Colocviul "De ce nu se face Reîntregirea ?" ţinut în zilele de 10 şi 11 Iunie 1995

Doamnelor şi Domnilor,

E cazul, cred, ca mai întâi şi înainte de toate, să aducem un gând creştinesc unor aşa întregitori de Ţară ca: Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza, Ferdinand I, Alexandru Marghiloman, cei 106 deputaţi ai Sfatului Ţării dela Chişinău, Iuliu Maniu, Iancu Flondor, Ion Nistor, Onisifor Ghibu, Ion Antonescu şi atâţia alţii care trebuesc aduşi printre noi turnaţi în bronz şi cioplişi în piatră!...

Un gând tot aşa de creştinesc şi pentru unii membri ai *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* pe care i-am cunoscut personal şi care au trecut în rândul celor drepţi: Ion Păscăluţă-Canada, Anton Crihan-SUA, Gheorghe Loghiade-Canada, Mihai Fotin Enescu-Germania, Ion Nicolau-Canada, Mircea Petru-Germania, Alexandru Gregorian-Spania, Vintilă Horia-Spania, Constantin Cernăianu-Germania, Dumitru Nimigeanu-Australia, George Ciorănescu-Germania, Petre Vălimăreanu-Germania, Igor Jechiu-Galaţi, Eugen Drăghişteanu-Bucureşti, Gheorghe Cibotaru-Râmnicu Vâlcea şi, în sfârşit, Generalul Marin Popescu-Bucureşti.

Cu acesta mă împrietenise devotamentul nostru comun faţă de Mareşalul Ion Antonescu. Şi ori de câte ori m'am aflat la Bucureşti dela 1989 încoace ţinea neapărat să mă vadă. Iar bineţea noastră era una şi aceeaşi:

- Am onoarea să vă salut, Domnule General!...

- Să trăieşti, bătrâne!...

Şi-mi plăcea acest fel al lui de a-mi zice.

Vestea plecării dintre cei vii, ca un trăsnet din senin, mă găsi la Paris. Şi n'am putut să-l conduc pe drumul din urmă. L-am rugat pe domnul Gellu Caraza s'o facă. A făcut-o şi mi-a scris: *"L-am sărutat pe frunte şi pentru Dvs. I-am netezit părul care era... moale-moale!..."*

- Am onoarea să vă salut, Domnule General!...

Să ne plecăm dar frunţile în memoria celor evocaţi de mine aici, şi, ridicându-ne, să păstrăm un minut de reculegere creştinească!...

Doamnelor şi Domnilor,

Cu îngăduinţa Dvs. îmi permit o scurtă retrospectivă a activităţii de 20 de ani a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* Mondiale. Asociaţie, ce dela primii paşi de existenţă îşi punea ca prim scop *"menţinerea la suprafaţă, în lumea întreagă, a problemei problemelor româneşti: Reîntregirea Neamului"*.

Ca după vreo doi ani de rodnică activitate să ne pomenim cu sute de aderenţi pe toate continentele. De unde şi necesitatea unui Comitet de Coordonare al Asociaţiei: Tudor Bompa (Canada), Radu Câmpeanu (Franţa), George Gregor (Australia), Nicolae Lupan (Franţa), Ion Raţiu (Anglia), Petre Vălimăreanu (Germania) şi Dinu Zamfirescu (Franţa). Era primul Comitet de Conducere al *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"*.

În paralelă a fost instituită Editura *Nistru* din Bruxelles, ce-mi aparţine, şi la care am reuşit să scoatem zeci de titluri de cărţi privind Basarabia şi Bucovina cu un volum total de cam 5.000 de pagini şi cu un tiraj de circa 15.000 de exemplare. Titluri, cu înşirarea cărora nu e cazul să vă obosesc dela această tribună.

Pe parcursul acestor 20 de ani de activitate unionistă a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"*, interpelările, memoriile şi audienţele privind reîntregirea României au fost cu sutele: la Comisia Europeană din Bruxelles, la Parlamentul European, la Conferinţele pentru Europa dela Berna şi Viena, la Vatican, în faţa guvernelor semnatare ale Tratatului de pace dela Versailles, la Departamentul de Stat American, la Comisiile din New York şi Washington pentru respectarea acordurilor dela Helsinki, la Organizaţia Naţiunilor Unite, la Senatul American, la Vocea Americii, la Europa Liberă etc!

Peste tot am divulgat şi divulgăm Pactul Ribbentro-Molotov, ca nul şi neavenit, precum şi Actul Final dela Helsinki, cu zisa lui inviolabilitate a frontierelor europene de după cel de-al Doilea Război Mondial, ca un eşec al diplomaţiei americane şi ca o victorie a Moscovei. Şi peste tot eram privit ca un extraterestru!...

Mă opresc aci cu retrospectiva, întrucât nu suntem la o conferinţă sau congres, ci la un Colocviu. Voi mai spune doar atât că guvernanţii bucureşteni au privit şi privesc apariţia în ţară a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* glacial şi ostentativ!... Eu personal fiind doar tolerat, nu şi agreat.

La rându-mi, după o lipsă de 45 de ani, constatam, şi mai constat, după alţi 5 ani, aşa monstruozităţi ale spiritului românesc, ca impostură şi mistificare, ipocrizie şi fariseism. Metehne pe care le-aşi putea numi depravare naţională:

- încercarea nesăbuită de a încheia un nou tratat de bună vecinătate cu Uniunea Sovietică, tratat ce nu stipula nici un fel de pretenţii teritoriale faţă de Moscova;
- recunoaşterea fără scrupule a unui al doilea stat românesc cu capitala la Chişinău;
- tămâierea lui Snegur ca *"bun Român"*, deşi toată lumea îl ştia ca aprig duşman al unităţii naţionale româneşti;
- ridicarea în slăvi a *"podurilor de flori"* de pe Prut care, în fond, erau acţiuni prosovietice ce omagiau fetişismul şi anacronismul aberantei Republici Moldova;
- reluarea nesăbuită a telemesagerului dela Chişinău care intoxică zi de zi opinia publică de pe tot cuprinsul Ţării cu starea de lucruri pretins excelentă din Republica Moldova, evidenţiind, tot zi de zi, doar aspecte negative ale vieţii româneşti de pe malul drept al Prutului.

În problema Reîntregirii noastre naţionale am stat de vorbă cu cinci dintre personalităţile sus-puse dela Bucureşti. Şi de fiecare dată mă întrebam, dacă aveam în faţă conaţionali sau... şmecheri kominternişti?!

Iată de ce Asociaţia *"Pro Basarabia şi Bucovina"* protestează cu vehemenţă şi dela această tribună contra politicii antiunioniste a Bucureştiului şi cere transparenţă totală în pretinsa lui diplomaţie de recuperare a teritoriilor româneşti furate de Moscova prin Pactul Ribbentrop-Molotov.

Şi mai este în atitudinea Bucureştiului un moment revoltător care ar trebui să ne preocupe cugetele de-a lungul acestui Colocviu: cazul Ilaşcu! Acest martir al neamului se află acolo unde se află, la închisoare adică, pentrucă nici Chişinăul, nici Bucureştiul, nu-l vor în libertate!

După cum ştiţi, *"Pro Basarabia şi Bucovina"* Mondială l-a propus în Decembrie trecut pe Ilie Ilaşcu la Premiul European pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei pe anul 1995.

5.600.000 de Români din 25 de ţări au răspuns prezent! Inclusiv filiala Galaţi 550.000, Bacău-400.000, Sibiu-273.186, Timişoara-250.000, urmate de Bihor, Sighişoara, Roman, Buzău, Satu Mare, Buhuşi, Alexandria, Râmnicu-Vâlcea, Teleorman, Tg.Neamţ, Câmpulung Moldovenesc, Arad, Tecuci, Reghin, Iaşi, Huşi etc. etc.!

Ei bine, oameni buni, aflaţi că nici o instituţie de stat de pe tot cuprinsul Ţării, inclusiv Basarabia, n'a răspuns la invitaţia noastră!...

Basarabia noastră, deci, care-şi trage numele dela Ban Basarab, prin Tihomir, Dan, Mircea, Laiotă, şi tot aşa până în secolul XVI.

Ca apoi, prin ironia soartei, să devină stindard al românismului în faţa năvălitorilor din Răsărit. De unde nu ne-a prea venit *"lucoare"*, cum avusese odată Cronicarul imprudenţa să ne-o spună, ci mai mult lovituri de harapnic rusesc!

"Civilizatorii" dela 1812 până la 1918 şi apoi cei dela 1944 până în zilele noastre i-au călcat în picioare libertatea, limba şi datinele străbune.

Prin datul sorţii, deci, acest ţinut al Basarabilor, rar când a avut parte de linişte şi pace.

Şi toate calamităţile de veacuri şi milenii au venit şi mai vin de peste Nistru.

Neamuri fără lege şi Dumnezeu, străini de civilizaţia noastră străbună şi de cea a Europei în general, au atentat şi atentează la tot ce poate avea un popor mai scump pe lume: trecut şi viitor.

Imperiul Roman din care am făcut parte şi noi, trăitorii Daciei, încă dela începutul erei noastre, se destramă în faţa năvălitorilor de tot soiul.

Popoarele şi neamurile lui însă de pe tot cuprinsul Bătrânului Continent, şi dincolo de hotarele lui, n'au putut fi stârpite.

Din trupul Romei dădură mlădiţe *"de verde plai"* care cu timpul au format ceea ce numim popoarele romanice: poporul italian, poporul francez, cel spaniol, cel portughez, cel argentinian, brazilian, poporul român etc.

Acesta din urmă, plămadă din plămadă dacoromană, asemenea unui grăuncior dus de vânt, a prins rădăcini indefrişabile într'un meleag împrejmuit mai apoi de ţarini slave şi de cea a lui Atila, Biciul lui Dumnezeu.

În timpul nesfârşitelor năvăliri din Nord şi Est, noi, sedentarii dintotdeauna, ne retrăgeam prin văi şi munţi de netrecut ca să ne împrospătăm puterile.

Iar când urgia păgână se ogoia, străbunii noştri puneau din nou stăpânire pe câmpiile şi luncile ce le aparţineau din tată în fiu. Să nu fi venit oare timpul ca să repunem stăpânire pe ceea ce ne aparţine încă dela Hristos încoace?!..

Doamnelor şi Domnilor,

Sunt de părere că în tot ce vom spune la acest Colocviu, fără invective şi fără insulte, nu trebue să confundăm valori de însemnătate naţională cu fleacuri de conjunctură personală sau de grup. Un Colocviu ştiinţific, care, după mine, nu trebue să derapeze în miting şi populism. Totuşi, având în vedere barierele ridicate în calea Reîntregirii, nu-l putem lipsi, Colocviul adică, de tenta politică. Şi ce politică românească mai mare poate exista decât politica Reîntregirii?

Un Colocviu, deci, în cadrul căruia ar fi mult prea simplist ca la întrebarea *"De ce nu se face Reîntregirea?"* să răspundem: din cauza comuniştilor dela Bucureşti şi Chişinău!... Trebue să deschidem nişte paranteze cât mai documentate privind dreptul nostru istoric la teritoriile ocupate de Moscova la 1940 şi 1944.

"Pro Basarabia şi Bucovina" nu revendică o paternitate absolută în lupta de Reîntregire a României. Sunt însă nespus de bucuros că acest deziderat naţional a devenit un crez şi al partidelor politice, a sute de formaţiuni asociative din ţară, un deziderat al marii majorităţi a poporului român. Vreau să cred că, în ciuda atmosferei confuze dela Bucureşti şi Chişinău, Roata Istoriei regăsirii noastre străbune n'o mai poate opri nimeni! Oricât de aprige ar fi românofobia şi antiunionismul lui Mircea Snegur!

Aşadar, Colocviul *"De ce nu se face Reîntregirea?"* este deschis!

Nicolae LUPAN

APEL

adresat Secretarului General al Organizaţiei Naţiunilor Unite BOUTROS BOUTROS GHALI

Excelenţă,

După cum ştiţi, în urma pactului Ribbentrop-Molotov, Rusia Sovietică a ocupat în Iunie 1940 teritoriile româneşti ale Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Herţei. Ocupaţie barbară ce a rupt de ţara mamă-România circa 4 milioane de Români!

Cum vine asta, Domnule secretar General, Germania, vinovată de raptul sovietic dela 1940, se reîntregeşte, Ţările Baltice, ocupate prin acelaşi pact Ribbentrop-Molotov, devin libere şi independente, iar România rămâne ruptă în bucăţi?

Organizaţia Naţiunilor Unite, *ignorând* aşa documente de drept internaţional ca Actul Unirii dela Chişinău din 27 Martie 1918; Tratatul dela Paris din 28 Octombrie 1920; Convenţia româno-sovietică din 3 Iulie 1933 prin care se recunoaşte explicit apartenenţa Basarabiei la România; Garanţiile din Aprilie 1939 date de Anglia şi Franţa privind frontierele României; Documentul R2836 din Februarie 1944 prin care Departamentul de Stat al SUA se opune anexării de către Uniunea Sovietică a Basarabiei, Bucovinei de Nord şi ţinutului Herţei; Rezoluţia senatorilor americani Larry Presler şi Jesse Helms din Iunie 1991 prin care se sprijină reunirea Basarabiei şi Bucovinei de Nord cu România, *recunoaşte(!)* avortarea de către Moscova a zisei Republici Moldova ca un al doilea stat românesc!.. Or, Ţara Românească este una singură - cea dintre Nistru, Tisa, Dunăre şi Marea Neagră - cu capitala la Bucureşti.

Cu ocazia vizitei de anul trecut a Excelenţei Voastre la Bucureşti i-aţi promis lui Nicolae Lupan, preşedintele Asiociaţiei *"Pro Basarabia şi Bucovina"*, că nu vă veţi duce la Chişinău. Totuşi v'aţi dus, recunoscând astfel existenţa unui stat fantomă pe nume Republica Moldova, care este Basarabia, trup din trupul României rupt.

Noi, participanţii la Colocviul *"De ce nu se face Reîntregirea României?"* protestăm contra recunoaşterii de către ONU a aberantei Republici Moldova şi cerem restabilirea pe cale paşnică a frontierelor româneşti dela 1939!

Drept care, ne înscriem cu mâna proprie numele, prenumele, profesia şi semnăm:

Nicolae LUPAN, Emil CONSTANTINESCU, Doina CORNEA, Gellu CARAZA, Dinu ZAMFIRESCU, Nicolae BĂNICĂ-OLOGU, etc. (în total circa 1000 de semnături)

APEL

CĂTRE AMBASADELE DELA BUCUREŞTI

Doamnelor şi Domnilor,

După cum probabil ştiţi, în ziua de 2 Iunie 1992, la Tiraspol, a fost arestat Românul *Ilie Ilaşcu*. Arestat şi apoi condamnat la moarte pentru *"crime"* pe care nu le-a săvârşit.

O fărădelege strigătoare la cer, contra căreia au protestat vehement oameni şi instituţii din lumea întreagă. Mai mult: 5.600.000 de Români din 25 de ţări l-au propus pe Ilaşcu la Premiul European pentru Drepturile Omului pe anul 1995. Premiu ce n'ar fi exclus să i se confere în a doua jumătate a acestei luni.

In urma acestor proteste, inchizitorii ruşi dela Tiraspol şi Chişinău nu mai îndrăznesc să-i aducă sentinţa de moarte la îndeplinire. Haini însă cum sunt, ei au ales o formă de exterminare mult mai penibilă: torturi fizice şi psihice, simulări de execuţie, înfometare, lipsă de căldură şi lumină, lipsă de asistenţă medicală şi alte forme medievale de mortificare lentă.

Ca rezultat, forţele fizice îl părăsesc zi de zi: se ridică cu greu, se deplasează tot mai anevoie prin celulă, nu vede, are dureri permanente de cap, de ochi, îi tremură obrazul drept etc.

Doamnelor şi Domnilor,

Vă implorăm, până nu e târziu, să interveniţi pe lângă guvernele ţărilor Dumneavoastră, rugându-le din partea noastră, să facă tot ce le stă în puteri pentru a se pune capăt acestei injustiţii anacronice civilizaţiei umane prin eliberarea imediată din închisoare a martirului *Ilie Ilaşu*.

Participanţi (în număr de circa 1.000 de persoane) la Colocviul *"De ce nu se face Reîntregirea României?"*,

Aula Facultaţii de Drept

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

MAREA REALIZARE ORTODOXĂ ROMÂNEASCĂ A FRAȚILOR ROMÂNI BĂNĂȚENI DIN KITCHENER, ONTARIO, CANADA

În zilele de 17 și 18 Iunie, 1995, a avut loc în sânul comunității românești bănățene, strânsă în jurul parohiei ortodoxe-române *"Sfântul Ioan Botezătorul"*, din orașul Kitchener, Ontario, Canada, o mare sărbătoare, care ridică prestigiul nostru românesc la niveluri înalte, în mijlocul societății canadiene. A avut loc sfințirea Bisericii noi, ridicată cu multă credință, trudă, răbdare și sacrificii de frații noștri români-bănățeni, care veacuri de-a rândul, au fost sortiți să viețuiască sub ocupații străine și, ca întotdeauna, și de data aceasta s'au dovedit a fi *"fruncea"*.

Prin această măreață realizare și-au câștigat merite deosebite și se așează în rândul și la înălțimea celor mai prospere comunități românești din Canada.

Sâmbătă 17 Iunie, bucuria a fost mare în rândurile credincioșilor, prin sosirea Prea Sfinției Sale Natanael, în mijlocul comunității, împreună cu preoți oaspeți, veniți anume, să ia parte la această sărbătorire.

După oficierea Vecerniei, Prea Sfinția Sa s'a întreținut cu lumea, care l-a înconjurat cu multă dragoste și stimă, ce se cuvin unui ierarh.

Duminică dimineața, 18 Iunie, în acord cu rânduiala sfințirii de Biserică, lume multă s'a adunat în fața Bisericii ale cărei uși erau închise. La ora anunțată, Prea Sfinția Sa a dat binecuvântarea de începere a serviciului religios de sfințire și rugăciunile rostite, cât și melodiile ce se cântau, umpleau natura înconjurătoare, care, parcă și ea, lua parte la această mare bucurie de naștere a unei noi Biserici.

La timpul potrivit, deschizându-se ușile Bisericii, ierarhul împreună cu preoții, au intrat în Biserică, unde, după ce au fost depuse sfintele moaște pe masa altarului nou și au fost aprinse luminile în toată Biserica, Prea Sfinția Sa a dat binecuvântarea de începere a Sfintei Liturghii, de către Părintele Protopop pe Canada, Nicolae Marionțu. Biserica arhiplină de lume venită și din alte centre românești ca: Florida, Detroit și din alte părți din Statele Unite, cât și din orașele învecinate cu Kitchener, ca Hamilton, Toronto, London, Guelph și din unele mai îndepărtate, ca Ottawa și Montreal, au ascultat cu multă evlavie și bucurie la rugăciunile preoților din altar, cât și la răspunsurile date de corul Bisericii, care, ca întotdeauna, a fost la înălțime și apreciat.

Odată Sfânta Liturghie sfârșită și după ce au fost săvârșite ultimele rânduri în legătură cu serviciul de sfințire, toată lumea, în frunte cu Prea Sfinția Sa Ierarhul și preoții, au intrat în pavilionul românesc, ce se află pe același teren cu Biserica, unde a avut loc banchetul pregătit cu dragoste și conștiinciozitate, la care au luat parte cam cinci sute de persoane.

După ce au fost servite mâncările alese în timpul banchetului, tineretul din parohie, împărțit în trei grupe: micuții, juniorii și seniorii, au prezentat un admirabil program de dansuri naționale, care a atras calde și bine meritate aplauze din partea numeroasei audiențe.

De asemenea, corul Bisericii a executat o cântare închinată evenimentului sfințirii Bisericii, care a arătat însuflețirea și entuziasmul bănățenilor, cărora nimic nu le stă în cale, când este vorba să-și arate credința în Dumnezeu și adâncimea sentimentelor lor românești.

Maestrul de ceremonii, domnul Toșa Mohan, după ce a prezentat masa de onoare, a invitat să vorbească o serie de persoane, care, prin cuvinte calde și pline de laude pentru evenimentul sărbătorit, adică sfințirea Bisericii, au mai scos în evidență și faptul că frații români bănățeni, din Banatul iugoslav, nu sunt Sârbi, cum susțin unii, ci ADEVĂRAȚI ROMÂNI.

Dintre acei invitați să vorbească au fost: Dl. Andrei Cârnician, ca unul dintre primii fondatori ai parohiei, Avram Sârbu, care a vorbit în numele Domnului Ion Călvărășan, fost primul președinte al parohiei, când aceasta a luat ființă la 30 Iulie 1967.

A urmat preotul Nicolae Zelea, care a luat parte la înființarea parohiei, la care a servit primii doi ani, după care a urmat preotul Nicolae Tănase, care, din nefericire, a murit într'un accident de automobil, împreună cu preoteasa Anita, în ziua de 5 Noembrie 1983.

Luând cuvântul actualul paroh al Bisericii, părintele Dumitru Ichim, a vorbit cu multă căldură și pasiune, revelând fapte din viața parohienilor, care cu dragoste și spirit de sacrificiu, au ajutat ca Biserica nouă să fie ridicată și astăzi să stea ca o frumoasă realizare de care el, ca și frații bănățeni, este foarte mândru.

Aici, se cuvine a se aduce în mod special, laude binemeritate părintelui Dumitru Ichim, pe lângă cele ce se aduc fraților bănățeni, care a avut răbdarea de adevărat duhovnic și a știut întotdeauna să fie cu sufletul, cu inima și cu înțelegerea, alături de enoriașii lui, să încurajeze, să muncească și să sacrifice alături de toți.

La cuvânt a urmat Domnul Ion Popescu, președintele consiliului parohial, care după ce a făcut o scurtă recapitulare de toate cele prin care s'a trecut ca Biserica să fie ridicată, a mulțumit în mod special Domnului Ion Banda, care în mod voluntar, a sacrificat timpul, aproape doi ani, conducând și supraveghind lucrările de construcție și totul ca un dar pentru Biserică.

Așa după cum se obișnuiește peste tot, a fost invitat să vorbească Prea Sfinția Sa Episcopul Natanael, care și-a exprimat marea bucurie că a avut prilejul să fie în mijlocul fraților români bănățeni și a descris ce înseamnă Biserica și cum trebue să fie atașamentul credincioșilor față de ea.

Prin cuvintele exprimate din inimă, Prea Sfinția Sa a adus calde salutări credincioșilor parohiei, din partea consiliului episcopesc, dându-și seama de toate dificultățile ce stau în cale, când este vorba de construirea unei Biserici.

Tot în acest moment a fost citită scrisoarea trimisă de președinta Reuniunii doamnelor din Episcopie (ARFORA), D-ra Dr. Bujea.

Cuvintele Prea Sfinției Sale au fost ascultate cu mult interes și, sunt sigur, au încălzit inimile tuturor.

Spre încheiere au fost adresate calde mulțumiri următorilor cucernici preoți, care au venit, unii dela distanțe mari cum au fost: Nicolae Marionțu, protopop pe Canada, Prot. Richard Grabovschi, din Cleveland, Prot. Constantin Tofan, din Ohio, apoi preotul paroh al Bisericii din Hollywood, Florida, cât și preotul venit dela Vancouver, Canada, ale căror nume nu-mi sunt cunoscute și le cer iertare pentru acest fapt.

Din localitățile mai apropiate au fost următorii preoți împreună slujitori: Prot. Nicolae Ciurea, dela parohia *"Învierea Domnului"*, din Hamilton, Ion Bunea, dela parohia *"Sfântul Gheorghe"*, din Toronto, Florin Craioveanu, dela parohia *"Sfântul Nicolae"* din Ottawa și prot. Nicolae Zelea, dela Misiunea *"Sfânta Cruce"* din London, Ontario.

Au mai fost anunțați de maestrul de ceremonii următorii președinți din comunitățile românești înconjurătoare aflați în sală: Dl. și D-na Dan Chirtu, Biserica Sf. Gheorghe din Toronto, Dl. și D-na George Donison, Asociația Culturală Română din Hamilton, Dl. Nicolae Pora, Biserica Sf. Nicolae din Ottawa.

Cu aceasta, sfințirea Bisericii din Kitchener, se mai înscrie o pagină frumoasă în viața noastră ortodoxă românească pe aceste meleaguri și inimile noastre sunt pline de mare bucurie, că încă o sfântă Biserică Românească își ridică Crucea, care o împodobește, spre Cer, spre bucuria Tatălui Ceresc, cât și a noastră a tuturor.

Pr.Prot.Nicolae ZELEA

Nicăpetre

Juriul celei de a cincea TRIENALĂ DE SCULPTURĂ CONTEMPORANĂ OSAKA 1995 și-a încheiat lucrările. Din cele 3.895 sculpturi propuse de către 1.554 de sculptori din 89 de țări au fost selecționați 74, 23 fiind japonezi dintre cei 436 ce au intenționat a face parte dintre expozanții acestui important eveniment aristic. NICĂPETRE cu sculptura sa intitulată INNATENESS (Devenire), lemn de pin alb, 250 x 90 x 93 cm, a fost printre cei apreciați de juriu. Dintre cei 32 de sculptori canadieni, Nicăpetre este singurul învingător. Este pentru a doua oară când sculptura lui Nicăpetre este apreciată de lumea artelor în Japonia. În 1991 lui Nicăpetre i se conferă unul din premiile oferite de Muzeul Hakone pentru lucrarea Adam și Eva, marmoră, două piese, 210 cm. înălțime.

Anca GHIȚESCU

Devenire, sculptura lui Nicăpetre învingătoare în OSAKA TRIENNALE 1995- SCULPTURĂ 5th Internațional Contemporary Art Competition

PELERINAJ LA MORMINTELE EROILOR ROMÂNI DIN NORDUL FRANȚEI

Sâmbătă 3 Iunie 1995 (la două zile după înălțarea Domnului și *"Ziua Eroilor"*), un autocar cu refugiați români a pornit din Paris, spre localitatea Maubeuge, lângă frontiera cu Belgia. În cimitirul central al orașului se află un minunat careu, unde dorm 80 de tineri români, căzuți în Primul Război Mondial, ca aliați ai Franței.

La ora 12, a început ceremonia la Maubeuge. Reprezentanții primăriei și ai presei (Ziarul *"VOIX DU NORD"*) s'au întreținut cordial cu pelerinii români, eleogiind jertfa tinerilor ce dorm în acest cimitir. În acest an, trandafiri roșii au fost plantați pe morminte. S'au aprins lumânări și s'au rostit rugăciuni, apoi s'a intonat *Imnul Eroilor*. Deoarece pelerinajul a fost organizat de către Asociația Foștilor Deținuți Politici din România, Filiala Franța, un fost deținut politic a recitat poezia *Imn Morților*, de Radu Gyr, din care citez o strofă: *Ascunse'n lut ca o comoară, / Morminte vechi, morminte noi, / De vi se pierde urma'n țară, / Vă regăsim mereu în noi!*

În mijlocul careului străjuiește un monument, pe care a fost fixată stema regală, în metal. Deasupra ei scrie *"Nihil sine Deo"*, iar sub stemă scrie *"Patria recunoscătoare"*. Pe stâlpul din spatele monumentului au fost arborate drapelele românesc și francez.

Ne-am despărțit de autoritățile franceze, mulțumindu-le călduros pentru grija ce o poartă mormintelor românești și promițându-le că vom comemora în fiecare an Ziua Eroilor în cimitirele din Nordul Franței.

Cinste poporului francez pentru generozitatea lui!

Am plecat apoi la Assevent, unde dorm 12 Români.

La Effry, ne-am recules la groapa comună unde dorm 23 de Români.

La Hirson, unde dorm 275 de Români, s'au aprins lumânări, s'au depus flori și s'au rostit rugăciuni, cum s'a făcut în fiecare cimitir.

De asemenea, la Signy-l'Abbaye, unde dorm 12 Români.

La Rethel, în necropola națională unde dorm 3.455 de militari, se află și 12 Români. Printre aceștia, un erou român, caporalul aviator Jean Romanescu, mort pentru Franța la 1 Noembrie 1918.

În drum spre Paris, am vizitat celebra catedrală din Reims, locul de botez al lui Clovis, unde mulți regi s'au încoronat.

Pelerinii s'au întors la Paris, cu gândul la strămoșii lor și la meleagurile românești, unde domnește încă mizeria și teama instaurate de cei fără neam și Dumnezeu. Dar până când?

Remus RADINA

Retrospectiva Brâncuşi la Paris

Paul STOENESCU

"N'am căutat în toată viața mea decât esența sborului, sborul ce fericire!..."

Această gândire plastică și poetică a lui Brâncuși, gândire care l-a urmărit de-a lungul vieții sale, nu este decât aspirația sa de a desprinde din coaja lor, esența lucrurilor și de a-i da zbor.

Zborul care l-a înălțat pe el însuși așezându-l pe culmi înalte așa cum el a înălțat *"Coloana fără sfârșit"*.

Am putea numi *"Aspi-*

ATELIERUL ARTISTULUI DIN PARIS
cu "Coloana fără sfârșit" și "Domnișoara Pogany"

rație verticală" frumoasa expoziție retrospectivă ce i se consacră acum la Centrul Pompidou din capitala Franței.

Atașat acestei expoziții din galeria cea mare a Centrului, într'o altă sală, a fost creat pe durata expoziției un *"atelier"* (să-i spunem, pedagogic) cu machete din sculpturile lui Brâncuși și cursuri pentru inițierea și sensibilizarea tinerilor la *"Universul lui Brâncuși"*. Un colocviu și conferințe sunt programate pe durata expoziției. De asemenea, o librărie cu publicații exclusive asupra lui Brâncuși a fost pusă la dispoziția publicului.

Presa franceză, radio, televiziunea și mai cu seamă revistele de specialitate dedică acestei retrospective pagini elogioase în care găsim titluri ca: *"Evenimentul anului"*, *"Cea mai însemnată expoziție din ultimii 10 ani"* etc., iar la adresa lui Brâncuși, atribute ca: *"Geniul secolului 20"*, *"Întemeietorul sculpturii moderne"*, *"Geniu al țăranilor din Carpați"* etc. - Revistele: *"Connaissance des Arts"*, *"l'Oeil"*, *"Beaux-Arts"*, îi consacră numere speciale.

Această frumoasă expoziție, considerată eveniment internațional, trasează opera și *"omul"* Brâncuși. Este pentru noi toți, Românii, o bucurie, mai ales că ea vine într'un moment când poporul român, datorită vicisitudinilor și relelor ce s'au abătut asupra lui, este peste tot defăimat.

Despre Brâncuși s'a vorbit și se va vorbi încă mult. Bibliografia sa e considerabilă. Numeroși cercetători străini și români au analizat și comentat în abundență opera acestui mare sculptor, care a rupt cu tradiția și a pus bazele sculpturii moderne.

Profund legat de natură, Brâncuși a știut, cum puțini alții, să imprime în piatră, lemn sau bronz, forța caracterului său, spiritul său clar într'o operă monumentală, chintesența unei vieți pure și admirabile.

Sculptura populară redusă la elementul simplu plastic, tradițiile și spiritualitatea poporului în care a trăit, fără îndoială, au influențat pe Brâncuși care spunea: *"Cei ce nu sunt departe de Dumnezeu înțeleg..."*

A fi aproape de Dumnezeu înseamnă a vedea esența lucrurilor și a privi absolutul. Scriitorul francez, Jean Cassou, vorbind de Brâncuși, a spus: *"...Urmând procedeele artei românești el a pornit dela o imagine figurativă spre a ajunge, prin stilizare, decantare și sacralizare, la forma pură, cu un significat mitic, care-și află rădăcinile în arhietipurile păstrate în subconștientul colectiv al poporului său"*.

O adevărată legendă s'a creat în jurul acestui om care a dus o viață izolată, dezinteresat de confort, de publicitate, cât și, în a expune operele sale.

Acest fiu de cioban, adolescent încă, împins de instinct, părăsește satul său natal, Hobița, dela poalele Carpaților, unde s'a născut în 1876 și ajunge la Craiova unde face școala de Arte și Meserii. Apoi urmează cursurile Școlii de Belle-Arte din București, unde se face repede cunoscut și capătă o bursă.

Câțiva ani mai târziu, sărac, întreprinde o lungă călătorie, pe jos, la Paris unde ajunge în 1904. La Paris se înscrie la Școala de Belle-Arte și se instalează într'o magazie pe Străduța Ronsin, No. 11, pe care cu timpul o mărește. Aceasta va fi pentru restul vieții sale atelierul și locuința sa, cu mobilă făcută de el - ca la țară... Își crează, astfel, lumea sa.

Pentru a-și asigura existența lucrează ca spălător de vase sau servește de cântăreț la Biserica Română din Paris.

După doi ani, în care timp Brâncuși frecventează cercurile curentului modern din Paris, expune pentru prima dată o lucrare, - *"Somnul"* -, un bloc de marmoră albă din care se detașează o duioasă figură.

Această sculptură academică determină pe Rodin să-l ia ca ajutor în atelierul său. Curând însă, Brâncuși îl părăsește, își ia *"zborul"* - drumul său -, nu fără a aduce marelui sculptor francez un frumos omagiu zicând: *"La umbra marilor arbori nimic nu crește"*...

De-acum, Brâncuși începe să producă mari opere. Execută un monument funerar, *"Sărutul"*, pentru mormântul a doi nefericiți îndrăgostiți, *"...care au cunoscut dragostea înainte de a părăsi viața"*..., monument ce se află în Cimitirul Montparnasse din Paris, cimitir, unde el însuși e înmormântat.

În 1908, Brâncuși sculptează și toarnă în bronz *"Rugăciunea"*, sculptură stilizată, reprezentată printr'o femeie îngenuncheată, a cărei atitudine pioasă exprimă o profundă tensiune interioară.

Tot prin 1908 Brâncuși taie în piatră *"Cuminţenia pământului"*. Această sculptură lipsită de linii clasice, aparent primitivă, înfățișează o femeie a cărei figură ar semăna cu a oricărei femei din lume sau a nici uneia, amintește prin atitudinea sa o bătrână liniștită, așa cum se poate vedea la țară, așezată pe o buturugă în fața casei, cu brațele pe piept, cu privirea și gândul departe.

Sentimentele de îngrijorare ce se desprind din această sculptură au inspirat pe Constantin Noica să povestească într'una din lucrările sale: *"Scriitorul francez Paul Morand prin anii 1920 spunea: "Către anul 2000 operele lui Brâncuși vor împodobi piețele lumii"*, la care, Constantin Noica adaugă zicând c'ar fi de dorit ca cel puțin una din operele sculptorului să figureze pe piețele lumii: *"Cuminţenia Pământului"*.

Iar mai departe Noica imaginează: *"Dacă un intendent cosmic ar veni pe pământ și-ar întreba dacă oamenii sunt cuminți sau dacă "pământul e cuminte", s'ar găsi mulți oameni politici ce se vor grăbi a se ascunde, câțiva mari fizicieni ar lăsa capul în jos, dar s'ar găsi un copil care, arătând soclul sculpturii, ar răspunde: "Dar suntem cuminți, iată Cuminţenia pământului"*.

"Atunci, continuă Noica, *ar fi sorți ca pământenii să scape cu viață dacă acel intendent ar înțelege cât de cât ce vrea să spună sculptura"*.

Refuzat la Salonul din 1920, la New York, cu *"Prințesa X"*, aceasta fiind prea *"îndrăzneață"*, neînțeles de unii, necunoscut de alții, mult timp Brâncuși nu mai expune.

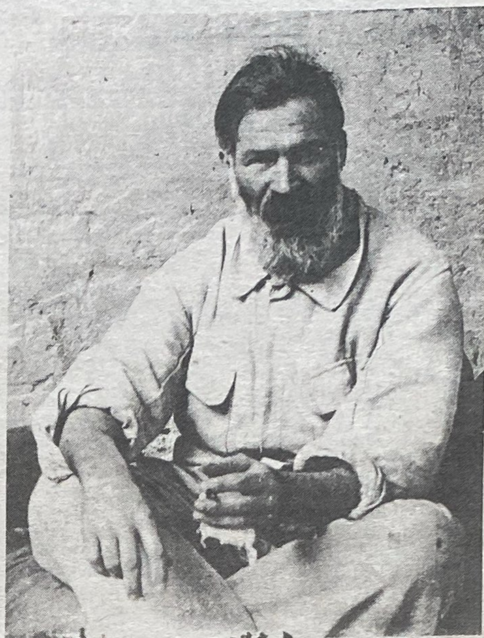
În această perioadă însă, produce multe opere în lemn, bronz sau marmoră - *"lemnul din care se face leagănul, bronzul din care se fac clopotele și marmora ce se așează pe mormânt"*...

Se nasc astfel: *"Socrate"*, *"Foca"*, *"Peștele, "Platon"*, *"Cocoșul"*, *"Pasărea măiastră"* ș.a. Cu acestea, începe marea transformare a lui Brâncuși.

În 1927, cu ocazia unei expoziții la New York, sculptura *"Pasărea în spațiu"* provoacă faimosul proces juridic cu vama americană care pretindea că aceasta nu e un obiect de artă și deci, trebue taxat cu 40% din valoarea ei. Acest proces în care acuzatorul spunea că nu poate fi vorba de o pasăre căci dacă ar vedea-o într'un copac n'ar trage cu pușca în ea, s'a terminat în favoarea lui Brâncuși când judecătorul a spus: *"Într'adevăr, această pasăre nu are picioare, nici cap, nici aripi, însă reprezintă o idee abstractă, e simetrică și frumoasă, deci e operă de artă"*.

După expoziția dela New York și alte câteva în Franța, Anglia sau Germania, Brâncuși apare rareori în public. Atelierul său însă, devine expoziție permanentă. Numeroși artiști și scriitori o frecventează.

Cu ocazia unei vizite ce i-am făcut prin 1942 cu câțiva prieteni studenți, întrebându-l ce reprezintă o sculptură ovală așezată pe un mare disc de piatră de culoarea nisipului, Brâncuși, care ca orice înțelept vorbea puțin, îmi răspunde: *"uită-te la ea"*... Era *"Foca"*

care, cu capul spre fereastră, părea a scruta marea.

În 1937, după o vizită în India unde proiectează Templul Indor, rămas neterminat, Brâncuși face un drum în România unde execută *"poarta sărutului"*, sau cum el o mai numea, *"Poarta prin care trece dragostea"*.

Apoi crează sculpturile ce împodobesc Parcul din Tg. Jiu, grădina copilăriei sale și înalță *"Coloana fără sfârșit"*, simbol al aspirației către infinit.

În decursul vieții sale Brâncuși a creat aproape 400 de opere printre care majoritatea în diferite versiuni, Brâncuși, revenind în continuu asupra anumitor teme.

Printre sculpturile prezentate la această retrospectivă vedem *"Muza adormită"*, operă cu care începe epoca ovalului, unul din ciclurile brâncușiene, cât și *"Pasărea măiastră"*. Prin forma ovală - *"oul"* - și prin ascensiunea - *"Pasărea în văzduh"* - Brâncuși ajunge să facă din materie forma spiritualizată; grija sau misiunea ce și-a însușit de a repune în natura răvășită intențiile Creatorului.

Într'unul din studiile sale, Mircea Eliade spunea: *"Este semnificativ că Brâncuși a fost toată viața obsedat de ceea ce el numea "esența sborului"*. Dar este extraordinar că el a reușit să exprime elanul ascensional utilizând *"materia"*, *in special piatra"*.

"Ceea ce surprinde" - scrie Petre Comarnescu, *"e că în viața sa, ca și în opera sa (Brâncuși) a fost tocmai cā a conservat ce e mai bun în tradițiile culturale din lumea în care a trăit, le-a utilizat și developat proiectându-le în ansamblul culturii universale"*.

Misiunea ce Brâncuși și-a însușit se termină odată cu moartea sa la 16 Martie 1957.

Printre omagiile ce i s'au adus la acea vreme, citeam în revista de arte *"Aujourd'hui"* din Aprilie 1957: *"Brâncuși va rămâne nu numai ca un sculptor genial care va exercita o mare influență asupra epocii sale, dar și ca un adevărat erou în căutarea absolutului."*

Cincizeci și trei de ani după sosirea sa la Paris, Brâncuși, întreprinde ultimul său drum, în timp ce sculpturile ce-l înconjurau plecau - ele - pe un alt drum: Muzeul de Artă Modernă din Paris.

SOMNUL

RUGĂCIUNEA

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

DL. ILIESCU N'A FOST SPION KGB-IST !

Prin port-vocea Cotrocenilor, Dl. Iliescu a dezmințit c'ar fi fost agent KGB-ist și-și reneagă titlul de trădător; noi îl credem dar vom defila, pe sub balconul dela Palatul Cotroceni, parte din activitățile președinției post revoluționare:

Prima săritură peste graniță a fost o vizită la Moscova ca să ne *"bucure"* că hotarele țării vor rămâne neschimbate! Adio Basarabie, Nordul Bucovinei și Ținutul Herța... Au fost chemați minerii ca să învețe libertatea pe cei care se opuneau noului tătuc cu zâmbet în loc de mustăți... Sub pretextul că au guturai ori sforăie, vechii tovi au fost puși în libertate și-și mențin vilele naționalizate. Anchetatorii care pritocesc carnetele de bancă ale împușcaților, și-au pus fermoar la gură... Șase generali: Vasile Milea, Gică Popa, Ștefan Gușe, Emil Macri, Nuță și Mihalea precum și colonelul Gheorghe Ardeleanu au fost deochiați și-au murit în grabă. Ultimul deochiat Căpitanul Vasile Maluțan (Pilotul elicopterului ce-a oferit Ceaușeștilor, inclusiv carnetelor de bancă, ultimul zbor, N.R.) a murit într'un *"accident"* chiar a doua zi după ce-a dat declarații în fața unei Comisii parlamentare, o *"Comisie"*, ce de teamă ca să nu fie deochiată dorește să nu știe nimic despre dolari, crime etc. Adăugăm *"sinuciderea"* la Viena a *"Iubitului Fiu"* frate, însărcinat cu afacerile de stat și cele de familie.

Ca și carnetele de bancă au dispărut toți criminalii, inclusiv cei vinovați de uciderea *"en gros"* a sutelor de oameni aruncați în gropile comune. (Unul din cimitirele *"anonime"* era vecin cu gardul Securității, N.R.).

Am defilat câteva mărgele din lungul șirag al *"originalităților"* și, revenind la acuza că Dl. Iliescu ar fi fost agent al KGB-ului, ajungem la concluzia:

Gospodin Ilici, harașo președinte în Cotroceni, fiu de comunist ce ți-ai terminat studiile la Universitatea din Moscova: Chiar dacă n'ai fost agent KGB-ist și trădător, faptele tale te-au făcut !

•••

PERSEVERARE

Sunt în război cu tipografia ! În notița că Dl. Petre Lucaci a fost premiat de *"Fundația Culturală Română"* două cuvinte, din ultimul paragraf, *"se decerne"* au fost înlocuite cu *"să accepte"* e cum ai înlocui pe Mircea cel Bătrân cu Dl. Iliescu. Pentru clarificare și încheierea unui armistițiu repetăm ultimul paragraf:

"Acum, pentru a mulțumi cu ocaua plină, sugerăm ca Dl. Petru Lucaci - Președintele Național al U&L, S.R.A. Inc., Editor al ziarului "America" și calendarului "America"- SĂ DECERNE (nu să accepte, cum a fost greșit tipărit, N.R.) în numele membrilor Uniunii și Ligii ce și-au păstrat limba, clădit Biserici și au luptat contra regimurilor de dictatură ateistă, distinsului omolog Augustin Buzura, "Președintele Fundației Culturale Române" sub a cărui egidă apare "Curierul Românesc" (Publicațiile "Glasul Patriei" și "Tribuna României" nu mai apar, N.R.) premiul de "Remarcabil Erou Anticomunist".

•••

LANȚUL LUNG AL MULȚUMIRILOR

Sârbii din Bosnia mulțumesc Sârbilor din Belgrad pentru rachetele SAM 6 cu care a fost doborît avionul american pilotat de căpitanul Scott O'Grady; iar Sârbii din Belgrad mulțumesc Moscovei pentru ajutorul umanitar - rachete, tunuri, tancuri etc. - trimis Sârbilor din Belgrad pentru Sârbii din Bosnia.

Lanțul *"mulțumirilor"* nu se oprește aci: liderii din Moscova au mulțumit liderilor din Washington care le-au acordat împrumuturi ca să aibă banii necesari pentru construirea rachetelor SAM 6 oferite Sârbilor din Belgrad pentru Sârbii din Bosnia ca să doboare avioanele americane.

•••

AU FOST DAR S'AU ISPRĂVIT

Dl. Ioan Baboș este Secretarul de stat ce administrează fondurile dedicate pentru ajutorarea celor care au înfăptuit revoluția. Dar puțini revoluționari s'au bucurat de acest ajutor, deoarece răspunsul oficial era *"nu sunt bani"*.

Dl. Ioan Baboș este om cinstit, el a returnat 3,5 miliarde lei necheltuiți la bugetul de stat.

Cum banii destinați pentru ajutorul revoluționarilor se bucură de simpatia alegătorilor și cum acești bani se reîntorc la bugetul statului, noi propunem ca în bugetul din 1995, care-i în ajun de alegeri, D-nii Iliescu și Văcăroiu să fie galanți și să includă câte un ajutor de 50 miliarde pentru revoluționari, cultură, turism, stârpirea corupției, a țânțarilor din Deltă etc., dar să-l mențină în postul de administrator tot pe Dl. Ioan Baboș.

•••

"O FLOARE E TOT O FLOARE"

Țiganii, pentru a-și șlefui imaginea, au cerut să fie recunoscuți oficial sub numele de Romi, dar parafrazând pe Shakespeare:

Un țigan e un țigan,
Și sub ori care alt nume
El miroase tot... țigan !

•••

AUZITE

Comuniștii n'au furat revoluția, actualul guvern e o continuare a comuniștilor.

•••

Strigături:
Frunză verde de arțar,
Bine-i să fii parlamentar!

•••

DECADA ȚINUTULUI HERȚA

Ediția a III-a (15 Iunie - 25 Iunie 1995)

—Prof.Dr. Ion GHERMAN—

După cum bucovinenii și basarabenii dedică în fiecare an, câte o lună, Bucovinei și respectiv Basarabiei, tot așa și cei din ținutul Herța, în jurul, *"Societății lor culturale, ținutul Herța"*, închină anual câte o decadă, ținutului Herța.

Teritoriul răpit odată cu ocuparea prin violență a ținutului Herța, este mai mic, mult mai mic decât cel al Basarabiei, sau chiar decât Nordul Bucovinei, dar se poate considera că nedreptatea făcută Herțenilor, în 1940, este și mai mare, întrucât acest teritoriu n'a fost prevăzut în pactul Ribbentrop-Molotov și întrucât Herța reprezintă un pământ dintotdeauna românesc, ***care n'a cunoscut nici nedreptatea ocupației de care a avut parte Bucovina, sub Austrieci și nici aceea, la fel de nedreaptă, de care a avut parte și Basarabia, sub Ruși.***

Pe de altă parte, Românii herțeni, înțeleg să-l asculte cu convingere și cu acest prilej, pe poetul național ***Mihai Eminescu***, care, în 1880 (deci acum 115 ani) afirma că: *"a lupta și a muri pentru cele sfinte inimii noastre este tot atât de important și frumos, atât pentru cel mare cât și pentru cel mic"*.

Pe lângă faptul că ținutul Herța reprezintă un teritoriu autentic românesc, o problemă particulară este și faptul că, în aproape toate localitățile din acest ținut, o populație curat românească este aici într'o proporție de aproape o sută de procente. Or, acest lucru îi face pe herțeni să susțină că până la o rezolvare prin tratative și pe cale pașnică a problemelor teritoriale litigioase cu Ucraina, trebue să se aplice grabnic în această zonă respectarea cu grijă a drepturilor omului pentru Românii care formează aici o majoritate și o majoritate absolută și nu o minoritate.

Unele progrese făcute în acest domeniu de Ucraina independentă, sunt încă departe de drepturile firești de care trebue să se bucure aici Românii.

Respectarea drepturilor omului pentru Românii din ținutul Herța nu trebue să se facă cu zgârcenie și sub forma unor concesii sau favoruri.

În mod deosebit se impune să se asigure Herțenilor posibilități largi de cultivare a limbii și culturii române, sprijinirea funcționării la Herța a ***fundației culturale române*** și prin înființarea la Cernăuți a unei ***Universități românești și a unei case de carte românească cu o editură proprie***.

Urmările perioadei staliniste, de care au avut din plin parte și Herțenii, vor fi cu grijă îndepărtate, iar tendințele de inveninare a atmosferei locale, pe care le mai manifestă unii indivizi grupați, trebuesc prevenite și combătute.

O încercare de spiritualizare a graniței din dreptul ținutului Herța, s'ar putea face, printre altele, prin înființarea unui punct vamal, pe unde Herțenii să treacă când vor numai pe bază de buletin de identitate.

Cu prilejul acestei decade, cei plecați dela casele lor, forțați de ocuparea nedreaptă a ținutului Herța și în prezent aflători în București, onorează această a treia ediție a decadei ținutului Herța, prin ridicarea unei Cruci-Monument, închinată *"Memoriei victimelor stalinismului și bolșevismului din ținutul Herța, Nordul Bucovinei și Basarabia"*.

Sfințirea acestei Cruci-Monument, ridicată la inițiativa și prin efortul material al Prof.Dr.doc. Ion Gherman, a avut loc de curând.

Cu prilejul acestui eveniment, Herțenii, Bucovinenii, Basarabenii și credincioșii prezenți au ascultat cu atenție un cuvânt cald și din inimă, adresat tuturor, de Preotul Prot. Nicolae Zelea, originar din Boian, Cernăuți, cetățean canadian (Toronto-Hamilton) care ne-a vizitat de curând Țara.

NE-A PĂRĂSIT ÎN FLOAREA VÂRSTEI

Fiind prieten încă din copilărie cu tatăl său originar din Craiova, l-am cunoscut pe viitorul Dr. Radu Dunăreanu încă dela nașterea sa în Deva, la 1 Ianuarie 1952, și i-am rămas prieten: *"prietenul său cel mare"*, până când recent ne-a părăsit, pe 29 Ianuarie 1995, în urma unui accident cerebral la vârsta de 43 de ani, în plină activitate. Rămas orfan de tată la 16 ani și de mamă la 18 ani, a călcat pe urmele părinților săi, ambii medici, dela care și-a însușit o deosebită conștiință profesională studiind medicina ca bursier în Timișoara, după care în 1974 a plecat în Germania și s'a stabilit în orașul Essen, unde a deschis un cabinet O.R.L și chirurgie estetică, care s'a bucurat de un foarte bun renume profesional.

Educat din copilărie de părinții săi în spiritul dragostei pentru valorile noastre naționale, nu se putea să rămână indiferent la suferințele compatrioților săi, astfel că, după ce în 17 Decembrie 1989 în orașul copilăriei sale Timișoara, elemente criminale au tras în manifestanți pe treptele catedralei, l-am văzut la cabinet și l-am anunțat că pe 19 Decembrie va avea loc în Frankfurt o mare manifestație anti-Ceaușescu.

- Trebue să facem repede ceva și să le venim în ajutor, mi-a spus zguduit de emoție.

- Bine, dar ce?

- Eu nu mă pot duce mâine la Frankfurt, dar voi organiza aici, colectarea de ajutoare pentru "orașul nostru"!

Așa s'a născut ideea organizației: *"Hilfe fur Rumanien"* (Ajutor pentru România), care ulterior a trimis în Banat multe mii de tone de ajutoare. Mai întâi, a închiriat pe banii săi o magazie în Botrop, pe care ulterior a mutat-o în Essen, apoi prin afișe și anunțuri în ziare, a apelat la mărinimia populației, iar oamenii au donat! I s'au alăturat imediat și alții, în special femei, române și germane, încât după aceea, până în 1994, în fiecare săptămână, a plecat câte un camion TIR cu remorcă încărcat cu tot felul de bunuri, spre patrie. Mii de lăzi cu alimente conservate donate de firme, îmbrăcăminte de iarnă și de vară, încălțăminte, veselă, lenjerie, cărucioare pentru copii, jucării, aparate de radio și T.V., mobilă, plapume, saltele, pături etc., toate în perfectă stare, foarte multe noi, provenite dela diferite firme, tot ce donatorii au considerat că ar putea face bucurie unor bătuți de soartă, a fost triat cu grijă, impachetat în saci de plastic și-au luat drumul Timișoarei, unde erau distribuite solicitanților, unii nevoiți iar alții mai puțin... fiindcă hiene profitoare și canalii, sunt destule. Au venit la acel depozit medici și farmaciști germani, după programul de lucru, pentru a sorta medicamentele și aparatele medicale, și tot după orele lor de muncă, pentru a da o mână de ajutor, multe femei germane, unele cu copii, solidare cu un popor îndepărtat, trezit la viață. În mașini mici ori de lux, săraci și bogați, populația și-a adus ambalat în saci mari din plastic, obolul pe care ulterior ajutoarele voluntare îl triau și îl ambalau pentru expediere.

Cu donații în bani primite dela Landul N.R.W. (3 mil. DM) și dela nenumărați particulari români dar mai ales germani, Dr. Radu Dunăreanu a construit și organizat în orașul erou Timișoara, un laborator SIDA, un centru de diagnostic și recuperare, un centru de învățământ pentru asistență medicală de pediatrie și recuperare neuromotorie, a adus pentru școlarizare în Essen, câteva zeci de surori medicale din Banat, a construit o creșă, a dotat cămine și case de copii în Lugoj, Gavojdia, Oravița etc., a construit o aripă nouă la spitalul de pediatrie din Timișoara etc., în total 160 de proiecte umanitare, după afirmația Ministrului N.R.W. Wolfgang Clement care a colaborat cu el și i-a elogiat activitatea, după slujba religioasă dela catafalcul său, pe 30 Ianuarie în Essen. Ambasada română neocomunistă s'a remarcat prin absență.

Transportat cu avionul la Timișoara, Dr. Dunăreanu a fost îngropat lângă părinții săi, în cimitirul din calea Sagului, omagiat și la mormânt, de Dr. Albert Hans venit special din Essen, în prezența câtorva sute de participanți. Din partea *"Hilfe fur Rumanien"* din Timișoara a vorbit Dr. Opriș, iar din partea orașului, un consilier comunal! Atâta! Din partea organelor sanitare: Ministerul sănătății, Serv. Sanitar din Banat, cel din Timișoara... NIMENI!

Mormântul i-a fost acoperit de flori și coroane, foarte multe coroane!

În urma lui au rămas părăsite, o soție și două fetițe.

Au apărut 2-3 articole modeste în presa locală și câteva anunțuri mortuare. Despre crima unui țigan beat, s'ar fi scris mai mult... probabil și în cea bucureșteană, ca marfă de senzație, pentru plebe, dar binefăcătorii decedați nu mai merită atenția foștilor beneficiari, fiindcă au încetat să le mai fie utili, iar recunoștința este o floare scumpă și rară, care nu poate crește, pe murdăria rămasă de pe urma unui regim comunist!

Dragă Radule, odihnește-te cu sufletul împăcat, în lumea în care drepții se odihnesc, dacă această lume există, fiindcă aici, pe pământul ăsta plin de ticăloșie și durere, ți-ai făcut cu prisosință datoria de medic, de Român și mai ales pe cea de OM, alinând suferințe și ștergând lacrimi foarte multe lacrimi, care ți-au consumat ființa, arzând ca o lumânare.

Soarta a vrut ca în loc să plângi tu la catafalcul meu, să plâng eu, *"bătrânul tău prieten"*, la al tău!

"Sit tibi tera levis!"

Mihai DELCESCU

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

"MICROBUL POLITICII CONTAMINEAZĂ SFÂNTUL SINOD?"

"Gurile rele spun că Sfântul Sinod pregăteşte mai mult sau mai puţin în secret, o "recomandare". Recomandarea se va materializa, susţin aceleaşi glasuri bârfitoare, în rugăciuni pentru conducătorii ţării, inclusiv (şi mai ales) pentru alesul dela Cotroceni. La ce vor folosi rugăciunile pentu un "liber cugetător" convins aşa cum este Dl. Iliescu rămâne de văzut. Cât priveşte că Prea Fericitul Teoctist va lua o atitudine împotriva stareţului mânăstirii Plumbuita, mai puţin slujitor al Domnului şi mai mult senator PDSR, în aceste noi condiţii, ea devine deşertăciune. Să fie oare microbul politicii din Dealul Mitropoliei atât de puternic!" (Articol reprodus din *"România Liberă"* nr. 1556).

Anul de răscruce, 1990, îl aşează pe I.P.F. Teoctist în frunte, cu crucea'n mâna, că oastea alegătorilor e creştină!

Mentalitatea: Crucea ce se pleacă, secera n'o taie, s'a dovedit falsă. Gudurările pe lângă *"Domnul Ceauşescu"*, *"Fiul Iubit"* ce ne-a făurit *"Epoca de Aur"*, n'au salvat distrugerea bisericilor, satelor şi cimitirelor.

Nu ştim ce *"recomandare"* se va scobori din Dealul Mitropoliei peste capul drept credincioşilor dar, Prea Fericite, e timpul să ai curaj, aşa cum ai avut, după Revoluţie, când te-ai spovedit la TV în faţa Neamului, şi apoi, ţi-ai dat demisia! Un gest de umilinţă ce te-a înălţat; parcă îţi auzim rugăciunea: Eu, Teoctist, robul lui Dumnezeu şi Patriarh al României, am păcătuit când am servit la doi stăpâni.

Înalt Prea Fericite, să nu-ţi fie teamă. Ai în juru-ţi un grup de Episcopi, oameni de curaj, care şi-au spus cuvântul întru apărarea contra anti-Hristului ce caută să ne distrugă Credinţa, Morala şi Tradiţia.

Azi, datorită celor care şi-au dat viaţa pentru libertate, mai putem încă vota liber. Să nu lăsăm ca cei care în trecut s'au întovărăşit cu distrugătorii de biserici, sate şi cimitire să ajungă, prin votul nostru, iarăşi la conducerea ţării.

Noi, Prea Fericite, îţi aşteptăm *"recomandările"* cu care vei rămâne înscris în istorie.

LIBERTATEA PRESEI ARE LIMITE

Fostul ziarist Niculaie Munteanu dela *Radio Europa Liberă* şi-a mutat microfonul la Bucureşti. El recunoaşte că există libertatea presei dar TV, organul principal de difuzare al ştirilor, e sub controlul puterii şi 80% din populaţie este manipulată de *"foştii comunişti şi naţionalişti"* care's tot foştii comunişti.

Pentru a-şi continua propaganda, guvernul a refuzat aprobarea unui post de TV comercial şi continuă să-şi menţină oamenii lui în Consiliul de conducere dela TV.

•••

I-A DEZAMĂGIT DRACULA !

Turiştii, vizitând castelul unde *"a trăit Dracula"* au rămas dezamăgiţi, n'au văzut imaginea vampirului sugând sânge dela fetele virgine, aşa cum se arată în filme, ei au aflat că *"vampirul"* a fost Domnul Ţării Româneşti, Vlad Ţepeş, ce îşi pedepsea duşmanii trăgându-i în ţeapă. În loc de sânge, s'a oferit vodcă amestecată cu smeură, cireşe, căpşuni, şi tot ce-i zeamă roşie.

•••

BILETUL, PAŞAPORTUL ŞI BAGAJUL

Acum şi călătorilor care merg la Sofia ori Istambul li se controlează paşapoartele şi bagajele în tren. Aşa cum se procedează şi cu cei care merg în Apus, via Curtici.

•••

PROTECŢIA TURIŞTILOR

Primăriile din zonele muntoase şi de litoral vor organiza echipe speciale pentru a asigura protecţia şi salvarea turiştilor pe raza teritoriului respectiv.

•••

S'AU DUS PESTE FRONTIERĂ CEI "FĂR' DE FRONTIERE"

După cinci ani de activitate, Secţia franceză a *"Medicins Sans Frontiere"* a părăsit ţara, atrăgându-ne atenţia: *"Orfelinatele din România însărcinate cu protecţia copiilor, în realitate, condamnă, o majoritate din ei, la o viaţă de invalid."*

În prezent sunt 100.000 de copii, cei mai mulţi abandonaţi de părinţi, în îngrijirea Statului. Deşi condiţiile s'au mai îmbunătăţit, starea orfelinatelor e scandaloasă. *"Copiii nu sunt consideraţi o prioritate şi ei sunt lipsiţi de dragoste şi mângâiere".*

•••

DOI LA UNU

Nu-i vorba de rezultatul unui meci, ci de proporţia mineriadei din 1990: doi securişti şi un miner.

Recent, Secţiile Unite ale Curţii Supreme de Justiţie au obligat Ministerul de Interne să *"înapoieze"* D-lui Ion Raţiu $60.000 ce-au fost furaţi de doi poliţişti şi un miner când l-au vizitat la domiciliu pe motiv că păzesc revoluţia de legionarii paraşutaţi. Toţi trei au fost condamnaţi, dar li s'au suspendat pedepsele!

•••

MINERIADA CARE NU SE UITĂ

S'au împlinit 5 ani dela năvălirea minerilor şi Dl. Iliescu schimbă istoria, spunând că el nu i-a chemat, ba a şi uitat că le-a mulţumit pentru c'au făcut un *"gest de responsabilitate civică"*, care s'a soldat cu şase morţi, 120 de răniţi şi 1.000 de arestări. (Notă: n'au fost arestaţi, judecaţi şi condamnaţi nici un miner, (sau securist) deşi există fotografii care identifică pe criminali).

•••

ÎNTRE ŞATRĂ ŞI CIOCAN

Regele Cioabă al Romilor, şi-a anunţat candidatura pentru postul de preşedinte al României. El devine cel mai serios adversar al D-lui preşedinte Iliescu deoarece e o mare dificultate să alegi, dintre cei doi, pe cel mai bun.

Propaganda electorală a început şi Dl. Iliescu îşi acuză adversarul că reprezintă un grup de borfaşi, căi demagog, nu respectă legile, crează haosul, periclitează securitatea etc. Ca răspuns, purtătorul de cuvânt al Regelui Cioabă a trimis ziarelor din ţară şi străinătate un *"Comunicat Oficial"* unde sunt respinse, punct cu punct, încriminările:

A) BORFAŞII: Copiii romi şi români sunt siliţi să fure pentrucă n'au ce mânca şi iau exemplu dela conducători: Cine ne-a vândut vapoarele? Unde's carnetele de bancă ale împuşcaţilor? Cine a încurajat crimele şi jafurile minerilor? Cum s'a împărţit averea p.c.r.-ului etc.

B) DESPRE DEMAGOGIE: Citiţi promisiunea electorală: *"Noi nu ne vindem ţara"*, care a fost înlocuită cu: *"Noi ne jefuim ţara"*.

C) NERESPECTAREA LEGILOR: Nici un Rom n'a cerut să se elimine legea pentru care a fost condamnat, dar a fost Dl. Iliescu care a cerut, într'un discurs ţinut la Satu Mare, ca autorităţile să nu execute Deciziile Curţii Supreme!

D) HAOSUL: În ce priveşte dezordinea, starea economică, nivelul de viaţă etc. e destul să citeşti ziarele, să compari lefurile cu preţurile şi să numeri pe cei care vor să emigreze.

E) SECURITATEA: Comunicatul regelui Cioabă reaminteşte de mărturiile unor agenţi KGB-işti, azi pensionari, care afirmă că studentul Ion Iliescu, a fost captat ca agent KGB-ist încă de pe timpul când era student la Moscova.

Prezenţa regelui Romilor în viaţa politică a început să influenţeze pe liderii vechilor partide istorice din Opoziţie: Ei se ceartă între ei ca ţiganii!

•••

MONOPOLIZAREA PETROLULUI

Statul doreşte să-şi consolideze diferitele întreprinderi de exploatare a petrolului într'o singură întreprindere naţională.

"Petrorom" va include 10 rafinării, 4 companii de transport şi 41 de companii de exploatare a petrolului, 3 Institute de cercetări şi una de a căuta noi surse de petrol.

Companiile internaţionale de petrol nu vor această organizare, ei preferă să trateze (dicteze) direct cu companii mici. Industria petrochimică de rafinare a importat în primele 4 luni ale anului 4,8 milioane tone de petrol crud.

•••

ŢIGANII ÎŞI CER AURUL

Regele ţiganilor Ion Cioabă a cerut Guvernului German ca să înapoieze cele 20 de tone de aur şi 40 tone de argint ce-au fost confiscate de nazişti în timpul războiului.

•••

CE GÂNDEŞTE ROMÂNUL

Agenţia independentă IRSOP a întrebat 1.200 de persoane (alese din diferite straturi sociale, N.R.) şi a ajuns la concluzia: 1% doresc, ca România să strângă legăturile cu Uniunea Europeană, 29% favorizează legăturile cu Statele Unite şi 60% cred că America nu va ajuta România în caz că va fi atacată de Rusia.

Între timp, a crescut respectul faţă de cei s'au opus Rusiei: 62% au aprobat acţiunile generalului Antonescu.

•••

"CĂRŢI PERICULOASE"

Cinci cărţi, expediate din Austria unor lideri ai grupurilor etnice (Unguri, Germani şi Ţigani) erau în realitate periculoase, nu pentru cele scrise, ci pentrucă ascundeau o bombă. Poliţia a detonat trei bombe, iar două nici nu erau bine construite ca să explodeze. Bombele mai mult au speriat decât au cauzat răni.

•••

OPT CLASE OBLIGATORII

Noua lege a învăţământului prevede obligativitatea copilului de a urma opt clase, iar cei trecuţi de 16 ani nu mai sunt obligaţi să frecventeze şcoala.

•••

EVREII AU UN NOU RABIN ŞEF

Prin vot secret, comunitatea evreiască a ales pe Dl. Yehezkel Mark, ca Rabin Şef, înlocuind postul rămas vacant în urma morţii lui Moses Rosen. Dl. Mark (69 de ani) este un om de vastă cultură.

•••

NI SE ASIGURĂ FALIMENTUL

Dacă economia va stagna iar jaful, corupţia, cheltuielile de protocol, deplasări, de întreţinere a Parlamentului şi a Preşedinţiei vor continua să crească în ritmul actual - de 150 de ori mai mare ca'n 1989 - atunci în 5-7 ani vom atinge prăbuşirea economică şi socială.

•••

SECRETUL SECURITĂŢII NU MAI ESTE SECRET

O publicaţie de specialitate din Germania, care supraveghează poliţiile secrete din fostele ţări satelite, are următoarea opinie despre *"Rumanien"*:

"Restructuratele servicii de informaţii interne şi externe ale României se compun, în cea mai mare parte, din foştii colaboratori ai temutei poliţii secrete a lui Ceauşescu - SECURITATEA - 80 % din personalul Securităţii a fost preluat. Noile servicii au amplificat instalaţiile tehnice de supraveghere şi mijloacele de obţinere de informaţii se îndeletnicesc în continuare în mod intensiv de a controla poşta şi convorbirile telefonice cu străinătatea... supravegherea emigranţilor, refugiaţilor, a călătorilor români şi a celor români care se întorc în patrie".

"Recent, două cercetări de investigaţie, arată că în contradicţie cu afirmaţiile conducerii, (D.V. Măgureanu, N.R.) SRI are în Germania, ca şi până acum colaboratori secreţi".

•••

Leul merge încet, dar sigur, pe drumul devalorizării. Dolarul - oficial sub 2.000 lei, iar la negru peste 2.000.

•••

Nevestele, începând cu al doilea copil, vor căpăta o indemnizaţie de 100.000 lei.

•••

Vaporul *"Rostock"*, scufundat acum patru ani şi care încurca navigaţia pe Dunăre, va fi ranfluat. Costul operaţiei - $2.000.000.

•••

Taxa de frontieră de 15.000 lei (5.000 lei pentru micul trafic) ce-a fost respinsă de Curtea Constituţională, a fost reintrodusă în Senat, ca o sursă de venituri pentru ajutorul social!

•••

Un proiect de lege obligă ca doctorii să se pensioneze la 65 de ani (doctoriţele la 60). Pensionarii vor putea ocupa funcţii de directori de spitale şi în instituţiile de cercetări medicale.

•••

Începând cu luna Mai, prefecturile au voie să se aboneze numai la ziarele care susţin guvernul: *"România Mare"*, *"Vocea României"*, *"Dimineaţa"*, *"Vremea"* şi *"Totuşi iubirea"*.

•••

Un copil cerşetor sau un curăţitor de parbrize câştigă 10-20.000 lei pe zi.

•••

Inspectoratul de Poliţie Sanitară şi Medicină Preventivă a permis, după o curăţire generală, redeschiderea Halei de carne Obor pentru producătorii particulari.

•••

Berlinul sfătuieşte pe Germanii din România, în special pe tineri, ca să nu emigreze.

•••

Energia electrică produsă în ţară e de două ori mai scumpă decât cea importată.

•••

Ca protecţie pentru sănătatea publicului s'a oprit, pe timp de un an, importul de carne din Mexic.

•••

La manevrele pentru pace din Marea Neagră organizate de NATO, am contribuit cu 5 vapoare, 47 de ofiţeri şi 279 de marinari.

•••

Ce poţi cumpăra cu $100 în New York, în Tokio costă $220, în Moscova $132, în Paris $123, în Sofia $76 şi în Bucureşti $96.

•••

După consultări, amânări, reparări, se speră că primul reactor al uzinei termonucleare dela Cernavodă va produce waţi şi megawaţi în luna Octombrie. Costul reactorului - $2,2 bilioane.

•••

Lucrătorii din sectoarele de energie, căi ferate şi industrie grea vor primi în 1996 un spor de salariu de 10%.

•••

Banca Europeană de Investiţii a aprobat $80 milioane pentru modernizarea telecomunicaţiilor; iar până în 1997 se vor instala 700.000 de telefoane.

•••

Costul energiei electrice s'a mărit cu 15%.

•••

Emisiunile Europei Libere dela München s'au mutat la Praga, unde viaţa e mai ieftină.

•••

Costul minim al unei înmormântări - 500.000 lei.

•••

Corneliu Coposu, Preşedintele PNŢCD, a primit din partea noului preşedinte al Franţei, Jacque Chirac, cea mai mare decoraţie franceză ce se poate decerna unui străin: *"Ordinul naţional al Legiunii de Onoare"*.

•••

Şi-au făcut apariţia bancnote false de $100. Au fost arestaţi un bucureştean şi un Englez.

•••

80 de inşi, 46 de adulţi şi 34 de copii, după ce-au reuşit să traverseze pe şest Ucraina şi Polonia, au fost prinşi la graniţa cu Germania şi întorşi acasă.

•••

Alianţa pentru Pace atrage atenţia Guvernului că 65% din copii *"trăiesc sub nivelul de existenţă şi condiţie în malnutriţie"*.

•••

S'au mărit taxele la importul de produse agricole.

•••

Universitatea din Sibiu se numeşte acum *"Universitatea Lucian Blaga"*.

•••

Noua Lege a Turismului prevede că ghizii montani, instructorii şi monitorii de alpinism şi de schi să fie pregătiţi şi examinaţi conform legilor internaţionale.

•••

Rata pirateriei în domeniul informaticii, scrie France Presse, e de 90% în Turcia, România şi fosta URSS.

•••

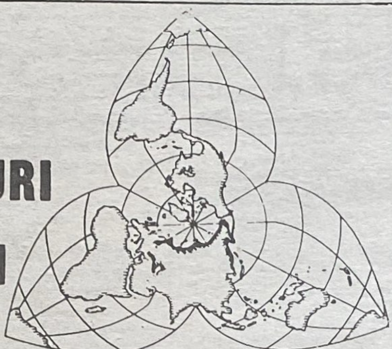
Până acum nici o ţară n'a recunoscut independenţa Republicii Transnistriene ce s'a rupt dela Republica Moldovenească.

•••

McDonald şi-a deschis primul restaurant în Bucureşti şi un sandvici conţine carne din Ungaria, brânză din Germania, iar laptele şi verdeţurile sunt tricolore.

•••

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

RIPOSTA SÂNGEROASĂ A DISPERĂRII CECENE

ȘAMIL BASAEV

Liderii ceceni au amenințat mai demult să ducă lupta pe teritoriul Rusiei, dacă Moscova nu oprește ostilitățile sângeroase din Cecenia. Puțini erau însă aceia care se așteptau ca represaliile de gherilă anunțate, să se realizeze practic departe de teritoriul Ceceniei.

Miercuri 14 Iunie, două camioane mari, încărcate cu un grup de comando de 75 de luptători ceceni, au pătruns în localitatea Budionnovsk, situată la distanța de 120 km NV de granițele Ceceniei. Înarmați cu arme de asalt, aruncătoare de grenade, mitraliere și aparate de emisie-recepție portative; ei s'au împărțit în grupe de 10-15 oameni, care au luat cu asalt clădirea poliției, o bancă și primăria, unde au arborat steagul cecen. Au fost trase rafale de arme automate în clădiri și vehicule. Zeci de polițiști ruși au fost uciși.

Cecenii au luat sute de ostateci și au amenințat că totul se va termina cu o baie de sânge, dacă militarii ruși nu încetează imediat ostilitățile și nu se retrag din Cecenia. Numărul ostatecilor a ajuns apoi la peste o mie și au fost duși de luptătorii ceceni în clădirea spitalului din Budionnovsk. În spital, comandantul grupului de comando, Samil Basaev, a ținut o conferință de presă, cerută în schimbul eliberării copiilor, spunând reporterilor: *"Noi sperăm ca cel puțin unul din voi să spună adevărul. Nu suntem bandiți. Suntem o țară în război cu altă țară care ne-a luat familiile, pământul și libertatea. Pentru noi nu are importanță când vom muri. Dacă va fi necesar vom împușca ostatecii. Scopul nostru este să oprim războiul"*. Basaev purta un costum de comando încărcat cu muniții și avea legată la braț banderola verde a luptătorilor de sacrificiu.

Vineri 16 Iunie, Gen. Gracev, care a condus războiul destructiv din Cecenia, a dat ordinul de asalt asupra spitalului. Primul asalt a fost respins, iar Samil Basaev a eliberat 150 de ostateci, femei și copii. După câteva ore a urmat al doilea asalt. La ferestrele spitalului au apărut cearceafuri albe ținute de femei ostatece, care țipau *"Nu trageți!"* Și acest atac a fost nevoit să înceteze.

După eșuarea celor două asalturi ale formațiilor antiteroriste de elită, Alfa, Primul ministru Victor Cernomârdin s'a hotărît să negocieze. El a ordonat încetarea focului pe teritoriul Ceceniei, iar Basaev a mai eliberat 200 de ostateci, copii, bătrâni și bolnavi.

Timp de luni de zile, Rușii au respins apelurile insistente ale Occidentalilor ca să înceteze războiul din Cecenia și să înceapă negocieri serioase cu liderii acesteia. Acum însă, după un act terorist petrecut pe teritoriul Rusiei, ei au acceptat acest lucru.

(VICTOR) CERNOMÂRDIN

Televiziunea a transmis de data asta nu scene sângeroase petrecute în Cecenia, ci chiar dintr'un oraș rusesc. S'au putut astfel viziona și contactele parlamentarilor ruși și chiar convorbirile telefonice ale lui Cernomârdin, care a negociat cu Basaev pentru eliberarea ostatecilor și retragerea luptătorilor ceceni.

Astfel după ce Cernomârdin și-a ținut promisiunea de încetare a tuturor acțiunilor mi-

litare din Cecenia, el a ordonat trimiterea unei delegații pe calea aerului, ca să trateze cu reprezentantii ceceni la Groznâi. Toți ostatecii au fost eliberați, cu excepția a 123 de voluntari, printre care câțiva legislatori și reporteri care s'au oferit să însoțească caravana luptătorilor ceceni, ca o garanție că aceasta nu va fi atacată pe drumul spre Cecenia. Caravana a fost formată din șase autobuze și un camion frigorific, care conținea trupurile luptătorilor ceceni uciși.

Pe teritoriul Ceceniei, în regiunea Vedeno, în satul Zandak, toți ostatecii au fost eliberați, dar trei reporteri au decis să rămână cu Cecenii, care și-au continuat drumul cu două autobuze și camionul frigorific, spre Dago, situat înspre munții din Estul Ceceniei.

Acțiunea disperată cecenă a fost făcută probabil în primul rând pentru a atrage din nou atenția lumii apusene asupra războiului din Cecenia, tocmai când Elțin se întâlnea în Canada cu liderii occidentali, care criticaseră războiul dezlănțuit de Ruși. Aici, furios de ce se întâmplă la Budionnovsk, președintele rus a declarat că Cecenia este centrul terorismului internațional(!?), dar i s'a răspuns că situația de acolo nu poate fi soluționată prin mijloace militare.

Actul terorist din Budionnovsk a dus la moartea a peste 140 de Ruși, militari și civili, dar comportamentul Cecenilor trebue privit, prin însăși istoria comandantului cecen Samil Basaev. Casa lui masivă din Vedeno, datând tocmai din anul 1010, a fost distrusă de bombele rusești pe data de 4 Iunie, iar mama, doi copii, un frate și o soră au fost uciși. Un strămoș de-al lui a luptat în sec.14 împotriva lui Timur Lenk, iar alt străbun a fost locotenentul imamului Samil, care a luptat împotriva trupelor țariste în războiul pentru independența caucaziană, terminat în 1859, după treizeci de ani cu înfrângerea rebelilor. Străbunicul lui Basaev a murit luptând cu bolșevicii, iar tatăl lui a pierit când Stalin a deportat în Siberia, în 1944, aproape 800.000 de Ceceni. Pentru Ruși, Samil Basaev este inamicul public numărul unu, pe care caută să-l prindă, dar pentru Ceceni el a devenit un erou național, un fel de Robin Hood.

CLĂDIREA SPITALULUI DIN BUDIONNOVSK

SÂRBII DIRIJEAZĂ HARABABURA TRAGICĂ DIN BOSNIA

Luna Iunie a arătat încă odată că Sârbii dirijează, de fapt, soarta evenimentelor din fosta Iugoslavie, având în față o serie de instituții și guverne occidentale care-și arată continuu slăbiciunea, prin lipsa lor de a se pune de acord.

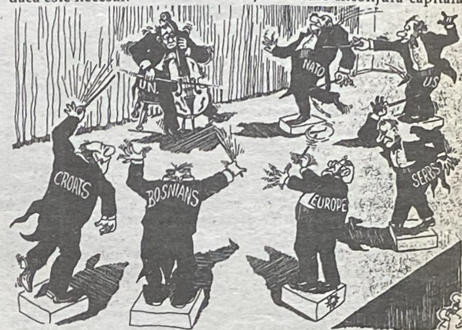
Luarea a peste 350 de ostateci, din rândul forțelor ONU, a permis lui Karadjici și Gen. Mladici să-și impună condițiile, pentru ca aceștia să fie eliberați. Ei nu s'au lăsat impresionați de condamnările și cererile Consiliului de Securitate, ca aceștia să fie eliberați necondiționat. Au urmat o serie de convorbiri secrete, la care în afară de Belgrad au participat chiar și Gen. Janvier, comandantul forțelor franceze al trupelor ONU din fosta Iugoslavie, și trimis dela Paris, Gen. Bertrand de Lapresle, fostul comandant al acestora.

Pentru eliberarea ostatecilor, Sârbii au primit garanția că nu vor mai avea loc atacuri aeriene și în același timp că vor fi eliberați patru soldați sârbi, luați prizonieri în urma unui atac asupra unui pod lângă Saraievo, când au fost uciși doi soldați francezi.

După cum se știe, Franța și Marea Britanie au hotărît trimiterea în Bosnia a unei *"forțe de reacție rapidă"*, puternic înarmată și mobilă, care să protejeze trupele ONU existente în cazul când vor fi atacate. De unde la început această forță a fost descrisă de Ministrul francez al Apărării, ca fiind capabilă să deschidă largi coridoare către orașele înconjurate de Sârbi, pentru a se asigura aprovizionarea acestora, rolul ei a fost prezentat mai apoi numai ca un simplu rezervor, pentru cazuri izolate de urgență și nu ca să fie folosită în mod masiv.

Consiliul de Securitate a aprobat trimiterea în Bosnia a unei forțe adiționale de 12.500 oameni, care să fie formată din Britanici, Francezi și Olandezi, cu 13-0 voturi (Rusia și China s'au abținut).

Karadjici a eliberat treptat din ostateci, dar eliberarea totală a fost făcută de-abia după ce Consiliul de Securitate a specificat că forțele adiționale vor fi utilizate pentru menținerea păcii și după ce reprezentantul ONU în Bosnia, Akashi, l-a asigurat pe liderul sârb, printr'o scrisoare confidențială, că noile forțe nu vor acționa diferit de celelalte forțe ONU. Scrisoarea dezvăluie o diferență de opinie față de cea a comandantului forțelor ONU din Bosnia Gen. Rupert Smith, care este ferm pentru aplicarea mandatului și favorizează utilizarea noilor trupe pentru livrarea ajutoarelor prin forță, dacă este necesar.

Războiul a căpătat din nou un aspect crâncen, de când trupele Musulmanilor bosniaci au

hotărît să încerce, ca să reducă strangularea la care este supus Saraievo de peste trei ani. După atacul aerian NATO, populația a rămas fără energie electrică și apă, oprite de trupele sârbe care înconjură orașul. Trupele musulmane au pornit o ofensivă dinspre orașul Visoco spre Saraievo, concomitent cu atacuri dinspre capitală. După câteva zile, ofensiva a fost aproape oprită, iar Sârbii au ripostat reluând bombardamentul asupra orașului cu aceeași înverșunare. Ei au sute de piese de artilerie pe înălțimile care înconjură capitala. Trupele ONU au renunțat să mai păzească cele zece locuri, unde depozitaseră armamentul greu predat de Sârbi, așa că zona liberă, cu rază de 20 km hotărîtă de Consiliul de Securitate, a dispărut.

Din această harababură are de suferit din nou populația civilă. Dela începutul războiului au fost omorîți în Saraievo peste 10.000 de locuitori, dintre care 1.500 de copii, de bombe sau de trăgătorii lunetiști. Zilnic sunt noi victime. Sunt bombardate cu voluptate posturile și clădirile ONU. A fost atinsă și ambasada USA, iar hotelul unde sunt masați reporterii internaționali a fost grav avariat.

Situația are perspective să se înrăutățească și mai mult în cazul intervenției Croației, deoarece se pare că Zagrebul pregătește o ofensivă, pentru a recuceri teritoriul ocupat de Sârbi, unde ei au înființat republica Kraina (30% din suprafața Croației). Prin acest teritoriu trec căi de importanță capitală pentru Croați, deoarece leagă Coasta Dalmată cu Zagrebul. Tot în această regiune sunt amplasate baterii de rachete cu rază de acțiune până în capitala croată. Milan Martici, liderul Krainei, a refuzat cu îndărătnicie orice negocieri până acum. Ca să nu apară agresori, se pare că Croații nu așteaptă decât o simplă provocare, ca să declanșeze o ofensivă. De notat că spre deosebire de Musulmanii bosniaci, Croații s'au putut înarma în ultimii trei ani cu armament complex.

ÎNTÂLNIREA LA VÂRF G7+1

Liderii grupului celor mai industrializate șapte state (Statele Unite, Japonia, Germania, Franța, Marea Britanie, Italia și Canada), s'au întâlnit la Halifax, Nova Scotia (Canada) pe data de 15-17 Iunie. Pentru ultima zi a fost invitat și Președintele Rusiei, Boris Elțin.

Cei șapte lideri au avut ca obiectiv principal îmbunătățirea sistemului financiar internațional, fiind de acord pentru unele reforme, care vor putea face ca Fondul Monetar Internațional să răspundă mai eficace în cazul unor crize monetare, cum a fost cea din Mexic de anul trecut.

În ultima zi, în prezența lui Elțin, s'au discutat o serie de probleme politice. În ceea ce privește Bosnia, s'a condamnat luarea de ostateci de către Sârbi și bombardarea populației civile, cerându-se un moratoriu în operațiile militare și reluarea convorbirilor politice. În privința Ceceniei, liderii au condamnat actul terorist din Budionnovsk, dar și-au reafirmat convingerea că situația nu poate fi rezolvată prin mijloace militare, cu toate protestele necontrolate ale lui Elțin. Liderii au promis să coopereze în luarea de măsuri împotriva terorismului și a crimei organizate. A fost primită cu satisfacție extinderea tratatului de neproliferare nucleară. S'a făcut un apel de necolaborare cu Iranul, în încercarea acestuia de a crea arme atomice.

JACQUE CHIRAC DISCUTĂ CU CEILALȚI LIDERI

Rusia încearcă, încă din timpul lui Gorbaciov, să fie primită în Grupul celor Șapte, care s'ar transforma astfel în Grupul celor Opt. Situația actuală a economiei ruse nu o recomandă încă pentru această calificare. I s'a dat totuși satisfacția lui Elțin de a accepta să se țină, în primăvara viitoare la Moscova o întâlnire la vârf specială, a celor șapte, privind securitatea nucleară.

Trebue remarcat faptul că motorul întâlnirii dela Halifax a fost proaspătul președinte al Franței, Jacque Chirac, care a fost foarte dinamic și a venit cu multe idei în discuții, puterea lui de a capacita făcând un net contrast cu Președintele Clinton, ce demonstrează că forța sa de lider este în continuă scădere.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

RĂZBOAIE CALDE, RĂZBOAIE RECI...

——Vasile VRÂNCEANU——

...Şi a fost un război cald, pornit în 1914 din greşeala învinşilor, atunci: Rusia, Austro-Ungaria şi Germania... care s'a încheiat cu un tratat de Pace *"un armistiţiu pe 20 de ani"* impus prin greşeala învingătorilor, urmat de un război şi mai cald - al Doilea Război Mondial, războiul inutil, războiul care putea şi trebuia să nu fie.

După aproape şase ani de măcelărire cu înverşunare, au pierdut şi cei care l-au instigat şi cei care l-au pornit. Deşi în tabăra învingătorilor, Anglia a fost în fapt, păgubaşă.

Europa a fost împărţită în zone de influenţă, Germania divizată, Ruşii instalaţi la Berlin şi satrapi în Estul Europei. Consecinţele dureroase, tragice, le-au suportat popoarele din zona de influenţă sovietică. Să mai amintim revolta din Berlin, revoltele din Polonia şi Ungaria, ocuparea Cehoslovaciei după *"Primăvara dela Praga"*, Zidul Berlinului, *"zidul ruşinii"*, gulagurile comuniste? Sunt arhicunoscute dar uitate de unii din cei mari, sau mimând amnezia.

S'au spus pe drept cuvânt că s'a câştigat războiul dar s'a pierdut pacea, căci abuzurile şi agresivitatea URSS-ului au dus la războiul rece - cu războaie căldicele, pe ici pe colo - prin Asia, prin Africa şi pe alte continente. Au câştigat numai negustorii de arme, comercianţii morţii.

Diplomaţia vestică a răsplătit pe Tito, pentru rezistenţa opusă Germaniei hitleriste, l-a încurajat şi susţinut în tendinţa de a se opune influenţei şi dictatului Moscovei. Tito a menţinut cu autoritate necontestată federaţia iugoslavă, dar curând după moartea sa, statele componente au manifestat tendinţe centrifuge, dorind să fie independente.

Croaţia s'a desprins prima din federaţie, urmată de Slovenia şi mai târziu de Bosnia-Herţegovina. Faptul a iritat şi Miloşevici, actualul Preşedinte al Serbiei, a stimulat sentimentele ultranaţionaliste ale Sârbilor aflaţi în statele secesioniste, cu intenţia de a constitui o Serbie Mare. Astfel au izbucnit conflictele armate dintre Sârbi şi celelalte naţiuni. În Bosnia conflictul a fost amplificat şi de confruntarea religioasă dintre Bosniacii sârbi ortodocşi şi Bosniacii musulmani.

Sârbii din Bosnia sunt susţinuţi cu armament şi cele necesare luptelor de către Serbia, pentrucă Sârbii bosniaci n'ar fi putut duce singuri lupte, timp de patru ani fără ajutor din afară. Rusia, care n'a renunţat la vechiul plan de a ajunge la Mediterană prin Adriatica, nu stă deoparte. E neutră aparent. Cum Croaţia este inaccesibilă, o Bosnie independentă le stă în calea spre Adriatică şi Belgradului şi Moscovei. În acest sens, suportul Sârbilor din Bosnia este explicat mai mult de motive politice şi militare decât de motive religioase. Aşa a devenit Rusia *"ortodoxă"* după ateismul comunist şi-i susţine din umbră pe Sârbi.

Sancţiunile şi embargoul decretate de ONU contra Serbiei nu le respectă nimeni, în special vecinii, prin acţiuni de contrabandă. Dunărea serveşte bine ca ele să devină relative şi nu stricte. Vase pornite dela Reni şi Ismail încărcate cu petrol, arme şi muniţii, au fost semnalate în continuu şi rar au fost oprite de a ajunge în Serbia, iar frontiera dintre Serbia şi Bosnia nu prezintă nici un obstacol pentru ca armele să ajungă la Sârbii din Bosnia.

ONU a trimis în Bosnia ajutoare şi un contingent de 22.750 oameni, pentru a escorta convoaiele cu hrană şi medicamente, pentru a separa pe beligeranţi, pentru a stinge conflictul şi a preveni un război în Balcani. Rezultatul nul!

După expirarea armistiţiului moşit de fostul Preşedinte al SUA, Jimmy Carter, luptele reîncepute cu o intensitate crescândă au intrat în al 4-lea an. În mijlocul focului se află detaşamentul ONU, cu misiune limitată şi nu poate acţiona cu eficacitate fără aprobarea Consiliului de Securitate, restricţie de care profită Sârbii. În detaşamentul ONU participă şi forţe militare ruseşti deşi grosul trupelor este dat de Franţa şi Anglia. Orice decizie importantă privind operaţiunile din Bosnia, este comunicată Sârbilor de reprezentantul rus. Sârbii informaţi anticipat de bombardarea depozitelor de muniţii, au luat 370 de ostateci ONU, în majoritate Francezi şi Englezi, au izolat unităţi ale ONU şi au doborît un avion american, aflat în misiune de patrulare, în zona interzisă beligeranţilor. Pilotul s'a salvat prin paraşutare şi a fost recuperat de un comando american. De notat că avionul american F 16 a fost doborît cu o rachetă de fabricaţie rusească, primită de Sârbii bosnieci în 1994, cu tot embargoul de arme aplicat Bosniei şi Serbiei. Unde-i buna credinţă a Rusiei? Şi Ruşii vin să ceară ajutor Americii...

Situaţia se agravează în Balcani. Se vorbeşte chiar de retragerea ONU-lui din Bosnia, dar Preşedintele Franţei Chirac, a avertizat că prin retragerea completă a ONU-lui din Bosnia se periclitează securitatea Europei. SUA n'are obligaţia de a participa cu trupe într'o acţiune de forţă în cadrul NATO, în Bosnia, pentrucă Bosnia nu este membră în NATO.

Retragerea ONU-lui din Bosnia ar putea duce la intrarea în arenă a Turciei - în ajutorul Bosniecilor musulmani - sau dacă Turcia ar fi reţinută dintr'o cauză sau alta, Iranul nu va fi indiferent faţă de soarta coreligionarilor în pericol de a fi învinşi, victime ale unei curăţiri etnice. Un război balcanic este în perspectivă, cu alarmante consecinţe.

Alianţa vestică este cea mai mare forţă militară din lume, iar Rusia se teme de NATO - sincer sau prefăcut - deşi Vestul nu are nici o intenţie agresivă faţă de Rusia.

Sârbii bosnieci îşi permit să doboare un avion american în misiune legitimă, să ia ostateci din detaşamentul ONU-lui şi sfătuiesc pe reprezentantul Organizaţiei Naţiunilor Unite să-şi facă geamantanul şi să părăsească zona, pentrucă s'ar putea să aibă un *"accident"*, iar ONU şi NATO tac şi înghit aroganţa.

O somaţie şi o acţiune militară NATO la declanşarea conflictului din Bosnia, ar fi pus la locul cuvenit şi pe agresorii aparenţi şi pe cei ascunşi, s'ar fi evitat atâtea pierderi de vieţi, suferinţe şi distrugeri. S'ar fi evitat adâncirea unei animozităţi între locuitorii Bosniei, a urei şi răzbunării pentru atrocităţile comise. NATO nu poate acţiona însă decât la cererea ONU, respectiv Consiliul de Securitate. ONU este ineficace, aminteşte de bătrâna doamnă decedată, Liga Naţiunilor, tot aşa de neputincioasă de a opri agresiunile. Tot panglici şi conferinţe, cu deosebirea că este mai costisitoare. Sub ochii lumii civilizate şi puternice, Bosnia continuă să fie devastată de un război agresiv instigat de politicieni, nu de biserică sau moschee.

Revenind la *"războiul rece"*, uriaşul efort financiar pentru înarmare în această epocă, a putut fi suportat de puternica economie americană, dar nu şi de cea sovietică.

Dacă adăugăm şi aberaţiile sistemului comunist, avem explicaţia prăbuşirii Uniunii Sovietice. Rusia a încetat de a mai fi o *"mare putere"* dar este încă destul de periculoasă. Deşi ineficace - a se vedea aventura militară de 10 ani în Afganistan şi actuala campanie din Cecenia - armata rusă mai poate fi o ameninţare pentru vecini şi pacea lumii. Are încă armament atomic şi rachete intercontinentale. Convenţiile încheiate pentru reducerea arsenalului nuclear, permit Rusiei să menţină - deşi reduse - mijloace de distrugere infernale. Chiar după ce va preda Statelor Unite 500 de tone de uraniu, rezultat din dezamorsarea armamentului atomic, cumpărate la preţul de 12 miliarde de dolari, Rusia va dispune încă de material suficient pentru a fabrica mai mult de 30.000 de bombe atomice egale ca putere de distrugere cu cea lansată la Hiroşima în 1945.

Ţaristă sau comunistă, ortodoxă sau atee, capitalistă sau marxistă, Rusia rămâne aceeaşi ameninţare pentru Europa, în tendinţa ei de cucerire şi dominare, deşi sub toate formele economice sau politice în care s'a manifestat a dovedit o incapacitate de organizare şi conducere, care din punct de vedere al acestor planuri, au dus'o din eşec în eşec. Spiritul ei anarhic, neliniştit, nu s'a manifestat decât prin cruzime şi teroare, elemente asiatice, filtrate prin extremismul slav pendulatoriu dela misticism la genocid.

Occidentul nu-i cunoaşte sau nu vrea să-i cunoască pe Ruşi. O vecinătate de câteva secole cu ei i-ar fi lecuit de teoriile umanitariste aplicate prin revoluţia bolşevică.

În 1917, Preşedintele Statelor Unite, Wilson, a trimis soldaţi în Europa pentru înfrângerea militarismului, a tiraniei şi a autocraţiei, pentru salvarea democraţiei pentru toţi. A adus cu sine la Conferinţa Păcii faimoasele 14 puncte wilsoniene, în frunte cu lozinca: *"Pace fără victorie"*, dar politicienii Europei voiau o victorie a lor, nu a lumii şi Wilson a fost înfrânt de politicieni.

În cel de-al Doilea Război Mondial s'a lansat şi s'a semnat *"Charta Atlanticului"* cu principii frumoase, ispititoare, iluzii ca în luna de miere a îndrăgostiţilor din faţa altarului. Charta a fost arsă la Teheran, Yalta şi Potsdam chiar de autorii ei. Amintirea ei a rămas în arhive, cenuşa ei spulberată de vânturile ocaziilor pierdute.

Avem acum Organizaţia Naţiunilor Unite. Acţiunile ei majore pentru asigurarea păcii în lume au fost blocate de o frână administrativă: *"Dreptul de veto"* al celor cinci reprezentanţi permanenţi în Consiliul de Securitate, folosit deopotrivă de ţările comuniste şi de cele capitaliste, de câte ori interesul uneia dintre ele era afectat în câte un conflict apărut pe glob.

Acum 20 de ani Europa a fost pricopsită şi cu un Tratat de Securitate (Acordul dela Helsinki) în care frontierele rămâneau îngheţate în formula *"Statu quo"* existentă. Şi-a dat contribuţia din plin la acest Acord şi Henry Kissinger, nababul ministru de externe american care a făcut cadou pe tavă Vietnamul, comuniştilor, după ce dispăruseră în junglele Asiei peste 50.000 de tineri americani.

Cu numitul Acord dela Helsinki, se părea că lucrurile s'au stabilizat, pacea a fost bătută în cuie să n'o mai mişte nimeni şi politicienilor nu le rămânea altceva de făcut decât să se apuce mai zdravăn de afaceri. Comunismul însă nu avea timp de vacanţe şi sieste. Ruşii asiguraţi că nu-i atacă nimeni au pornit la noi acte de cuceriri *"revoluţionare"*. Din Nicaragua în Afganistan şi în Etiopia, agenţii internaţionalismului comunist au aprins focul revoluţiilor. A fost norocul omenirii că în acea perioadă a venit la conducerea Americii Preşedintele Reagan, care pentru prima dată a spus un categoric *"Stop"* penetraţiei comuniste. Încă neelucidată complet este şi impresionanta ascensiune a lui Gorbaciov, care a cârmit spre altă direcţie mersul Uniunii Sovietice, spre a deveni - cu un spaţiu mai redus - Matia Rosia de odinioară. Dar despre aceasta mai pe larg, în viitor.

EFEMERIDE

PLECAREA "MAURULUI"

Aflăm din ţară că la 23 Mai 1995, Ioan Bărbuş, liderul Tineretului Universitar Naţional Ţărănesc, în perioada de luptă dură cu comuniştii de după 23 August 1944 şi membru marcant al conducerii actuale a PNŢCD, şi-a dat demisia din toate funcţiile de conducere din partid.

Motivaţia precisă a D-lui Ioan Bărbuş este că în PNŢCD s'a impus un grup anti-democratic care dezorganizează structura partidului şi ce este mai grav: *"permite primirea în partid a foştilor nomenclaturişti PCR"*.

În fauna politică apărută în România după Revoluţia Tineretului din 1989, oameni de factura morală a lui Ioan Bărbuş se întâlnesc destul de rar. Goana după căpătuială a prins rădăcini în toate partidele şi nu este o noutate pentru politicienii din România. Până în 1938 presa furniza în fiecare zi materiale bogate de cazuri de corupţie, abuzuri şi ilegalităţi comise de oamenii partidelor dela guvern. După 1938, dictaturile care s'au succedat, introducând cenzura presei, au operat mai rău ca în codru, fără teamă că vor fi divulgaţi.

După alegerile din 1946, autoritatea şi prestigiul moral al lui Iuliu Maniu a fost singura frână care i-a oprit pe cei admişi de comunişti ca aleşi, în urma votului din 19 Noembrie, să nu reediteze vechile apucături. Etica cerută de Maniu membrilor partidului n'a avut efectul scontat. Ca şi grupul de stânga PNŢ-ist din 1939 în frunte cu Armand Călinescu, Mihail Ghelmeceanu şi Mihai Ralea, care l-au trădat pe Maniu în favoarea avantajelor oferite de Carol al II-lea, la formarea guvernului Petru Groza din 1945, primul care l-a supralicitat pe nababul din Deva pe lângă Vâşinski, a fost Dr. N. Lupu, comunist de salon încadrat în PNŢ. Moscova îşi avea însă oamenii ei, şi din anonimat a fost scos la iveală Anton Alexandrescu, pentru a forma un nou PNŢ, furându-i şi numele şi semnul electoral, partidului condus de Iuliu Maniu.

Repudiat de marea masă a partidului Naţional-Ţărănesc, Anton Alexandrescu a găsit câţiva indivizi care să-l urmeze, pentru a da faţă de lărgire democratică, guvernului comunist Groza-Dej.

Încărcată de ridicol a fost însă poziţia unor deputaţi, dintre cei aleşi în Noembrie '46. După cursa-capcană dela Tămădău din vara anului 1947, care a dus practic la decapitarea PNŢ-ului prin arestarea liderilor partidului şi condamnarea lor, cei rămaşi în libertate au intrat în panică de teama arestării. Comuniştii erau în plin atac. Simbolul rezistenţei româneşti împotriva comunismului la vremea aceea, întruchipat în Iuliu Maniu, a căzut. Cel mai democrat om din ţară care ar fi putut da lecţii de etică şi democraţie liderilor democraţi din Apus şi care a crezut nelimitat în democraţiile apusene, a fost arestat, fără ca democraţii în care a crezut să mişte un deget în apărarea lui. În guvernul comunist, cioclul libertăţii şi al democraţiei, Gh. Tătărescu, preşedintele unei aripi a Partidului Naţional Liberal era încă Ministru de Externe şi *"aliaţii noştri fireşti"* Anglia şi Franţa, îşi puteau minţi alegătorii că România este condusă de un guvern de largă concentrare democrată.

Scăpaţi de sub controlul lui Iuliu Maniu, unii deputaţi ţărănişti, care până atunci - din ordin - boicotaseră simulacrul de Adunare Naţională, s'au grăbit să-şi ia locurile în Parlamentul comunist. Îşi invitau şi colegii încă reţinuţi, cu straşnica momeală - pe atunci în plină foamete - că deputaţii beneficiază de un economat, bine aprovizionat.

În acele vremuri de trădări şi dezertări, Ioan Bărbuş a fost printre puţinii rămaşi, dârz.

Iuliu Maniu a fost condamnat în Regatul României şi nici un decret de graţiere nu s'a îndurat de el, pentrucă şi zilele monarhiei din România erau numărate. La câteva luni numai, ţara care dela Descălecat a fost condusă de Voevozi, Domni, Domnitori şi Regi, a devenit republică populară, o sucursală sovietică, pe care alături de celelalte ţări captive din Europa, au fost gratificate de Stalin cu onoarea de *"brigăzi de şoc ale internaţionalismului proletar"*.

În vâltoarea acelor ani, Ioan Bărbuş a fost arestat cu un grup de studenţi pnţ-işti. A îndurat Jilava lui Maromet a anilor '50 şi a ajuns condamnat la Aiud. Pentru atitudinea lui a fost încarcerat în Zarcă, iar acolo în anii de groază conduşi de Teohari, Pauker, Nicolski Dulberger şi toţi trădătorii de ţară, alături de un alt erou al închisorilor, Ilie Niculescu, au ajutat să supravieţuiască neputincioşii bătrâni, elita României Mari, adusă în stadiul de muribunzi de către cuceritorii din Răsărit.

"Ca fost preşedinte al Tineretului Universitar Naţional Ţărănesc şi fost deţinut politic timp de 17 ani, mă simt dator să protestez faţă de abaterea PNŢCD dela politica sa democratică şi anticomunistă... şi care permite primirea în partid a foştilor nomenclaturişti PCR" - îşi încheie Ioan Bărbuş, demisia.

Între piruetele lui Valentin Gabrielescu şi harakirii lui Ioan Bărbuş, Dl. Corneliu Coposu, chiar nu are nimic de spus?

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

REFACEREA NAŢIONALĂ

——Ion BOIERU——

Se vorbeşte mereu despre refacerea naţională după pârjolul comunist şi după noua dictatură politică instalată de nomenclatura lui Ilici Iliescu. Interpretarea acestui termen de *"refacere"* este înţeles în forme deosebite şi nu s'a ajuns încă la o denumire comună, ca să se ştie bine ce înseamnă refacere şi cine este îndemnat de intenţii bune să sprijine refacerea naţională. Partidele din Opoziţia politică de azi nu s'au format într'o unitate de bloc închegată şi bine articulată. Şi naţiunile acestei opoziţii nu vor deveni eficace, pentru schimbările pe care le doreşte şi le intenţionează, ca să instaureze o democraţie reală în societatea românească şi să ajute la refacerea naţională, despre care vorbim.

Care sunt cauzele esenţiale ale acestei situaţii dificile? În primul rând este varietatea de scursuri care se dau noţiunii de refacere. Fiecare partid sau grupare politică vede refacerea naţională în acord cu principiile de bază ale doctrinei sale. Şi investeşte această doctrină cu valori politice pe care nu le are, decât în aparenţă, nu şi în fondul real. Şi, apoi utilizează metode care nu sunt adecvate intenţiilor lor. Din aceste două cauze fundamentale, Opoziţia este limitată în volumul ei de existenţă, este redusă la un număr limitat de aderenţă. În general, când se vorbeşte de refacere, acest concept se referă la *"refacerea naţională"*, nu la o simplă schimbare de guvernare, pentru guvernarea în sine, ci pentru contribuţii masive, substanţiale, care să ajute *"naţiunea"*, societatea naţională.

În acest sens, este nevoie de o participare largă, totală a acelora care îşi iubesc neamul şi care sunt angajaţi în lupta pentru salvarea lui, adică refacerea completă a instituţiilor care sunt legate de tradiţiile româneşti. Cine sunt acei integraţi în lupta naţională? Fireşte, toţi acei care au alcătuit masa mare a reacţiunii faţă de comunism în anii dictaturii instalată în 1945. Care nu s'au compromis, şi nu au pactizat în nici o formă cu stăpânirea comunistă. Au suferit în temniţe şi continuă şi astăzi să-si menţină idealurile româneşti. Totuşi foştii deţinuţi politici sunt marginalizaţi, chiar de partidele de opozitie, cu firme democratice, care însă nu practică democraţia. Adică, aceste partide *"democratice"* fac discriminări, ceea ce nu este permis, mai cu seamă în lupta politică de astăzi. Căci, orice disensiuni au existat pe planul ideologic, în efortul de refacere naţională, trebue să participe toată suflarea românească, care are idealuri româneşti, indiferent de apartenenţa politică. În fond, existenţa partidelor politice, este întemeiată pe diferenţe şi doctrinare şi ideologice. Unitatea lor este posibilă, dacă se axează pe dimensiunea naţională a existenţei. Ideea naţională crează platforma pe care se întâlnesc partidele în competiţia lor. Care este nevoie să fie cavalerească, deci onestă şi fără nici un pic de demagogie.

Democraţia, ca metodă de acţiune politică, îngăduieşte tuturor opiniilor să ia parte la dezbaterile din *"forum"*. Lipsa de *"democraţie"* este o deficienţă costisitoare pentru Opoziţia din România şi pentru societatea românească.

Pentru a porni la treabă, de aici încolo, mai ales în vederea alegerilor, care vor fi o înfruntare dură cu nomenclatura lui Iliescu, este neapărată nevoie de o Opoziţie unită, solidară şi fermă. Ca să realizeze acest lucru, se cere o reconciliere a diferitelor segmente ale societăţii româneşti.

Întâi de toate, o reconciliere spirituală a celor două Biserici naţionale, cea ortodoxă şi cea unită, dela Blaj. Este un spectacol scandalos, ostilitatea care se întâmplă între Biserica Ortodoxă şi Unită. Şi această ostilitate nefirească şi necreştină a devenit izvor de fricţiuni răspândite pe întreg cuprinsul ţării. Prin aceste ostilităţi şi fricţiuni, singura cauză care este servită este aceea a nomenclaturii comuniste şi nu a naţiunii române. Se impune de urgenţă retragerea sau punerea în retragere a tuturor acelora care întreţin dihonia dintre cele două Biserici naţionale, chiar dacă este nevoie să fie îndepărtaţi marii prelaţi, care au făcut acţiuni politice oribile şi au pătat demnitatea instituţiei lor.

A doua reconciliere importantă este aceea dintre partidele politice ale Opozitiei. Nu e vorba de toleranţa, ci de înţelegere, că toţi cei de bună credinţă, sunt parte din întregul naţional. Nimeni nu are dreptul să speculeze în favoarea lui personală, individuală sau de grupare politică delaţiunile, falsurile şi condiţiile politice ale lumii de azi, care este confuză, mioapă şi incapabilă de a vedea cu claritate, liniile directoare ale valorilor morale şi creştine.

Tăria unei adevărate opoziţii politice în România nu se poate funda decât pe forţele reale ale naţiunii, nu pe simple cadre şi carnete de membru. Şi nici pe conducătorii îngâmfaţi, aroganţi, ignoranţi şi ei înşişi plini de păcatele trecutului.

Partidele politice au nevoie de o conducere formată din elite, din personalităţi cu largă viziune, cu dragoste de neam şi cu merite morale bine definite în viaţa lor publică, cel puţin, dacă nu şi în cea particulară.

Apoi, Opoziţia are nevoie de o orientare fermă, în problemele fundamentale ale naţiunii. Nu pe o simplă şi nostalgică aducere aminte a trecutului pe care partidele componente l-au avut în vremuri de demult.

Condiţiile generale ale societăţii româneşti sunt cu totul deosebite de perioadele anterioare de până la 1944 şi după 1944 până astăzi. Partidele nu mai au acelaşi suport social, ca altădată şi categoriile sociale sunt complet schimbate faţă de structura societăţii româneşti de altădată.

Pentru a supravieţui partidele de tip vechi, acestea au nevoie de o mutaţie a structurii sociale naţionale, de o refacere a vechilor instituţii naţionale, care încă mai sunt valabile şi de o nouă viziune de încadrare a problemelor specifice societăţii acesteia.

Refacerea ţării este o chestiune de viziune şi fermitate, de unitate şi solidaritate. Nu este o simplă glumă sau joc politic de cabinet al celor ce au papillon sau veleităţi care depăşesc biata lor personalitate. Elita politică are dreptul şi datoria să intre în acţiune, să facă purgaţiile necesare, de principii, de orientare, de cadre şi de ierarhie a valorilor şi priorităţilor.

Fără această mutaţie esenţială, bătălia politică a refacerii este în pericol să fie amânată, dacă nu pierdută. Ea nu poate fi lăsată la întâmplare, la jocul hazardului sau al unor crize capricioase. Căci este vorba de refacerea naţională, deci de o răspundere serioasă, gravă şi care nu poate fi amânată.

România trebue scoasă din mocirla nomenclaturii lui Ilici Iliescu şi restabilită în cadrele ei naturale de existenţă istorică. Pe făgaşul organic şi propriu al său, ca să-şi poată îndeplini misiunea ei care i-a fost dată, la începutul începuturilor fiinţei neamului românesc.

Refacerea naţională înseamnă restabilirea dreptului pe care-l are poporul român de a-şi crea, prin energiile şi virtuţile sale, propriul său destin care să-i asigure şi să-i definească identitatea sa etnică şi spirituală.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

NOTE ŞI COMENTARII

TOVARĂŞUL ION ILIESCU, INFORMATOR K.G.B.?

Ziarul de largă circulaţie *"ZIUA"* a publicat o ştire senzaţională, preluată de către celelalte ziare, ştire în care tovarăşul *"prezident"* al României, Ion Iliescu, este arătat cu degetul de către foştii săi colegi din vremea studenţiei sale moscovite, ca fost ***agent informator al K.G.B.-ului.*** Informaţiile furnizate de dânsul, au dus la exmatricularea din facultate a mai multor studenţi ruşi, şi, poate chiar la trimiterea lor în gulaguri siberiene.

Acum, nu că ne-ar fi apucat pe noi vreo dragoste muscălească, ci pentru a intra în pas cu zicala Românului că, ***cine a fost odată canalie, rămâne canalie toată viaţa lui.*** Şi Ion Iliescu a fost şi a rămas acelaşi care era pe băncile facultăţii din Moscova.

Spune Dl. Igor Bodnarciuk răspicat în declaraţiile sale făcute ziaristei Tana Ardeleanu: ***"Am fost, sunt şi voi rămâne un comunist. La fel şi tânărul Iliescu... un comunist adevărat care a înţeles exact ce a spus Marx".*** Ceea ce ne face să înţelegem acum mai bine cele declarate de Iliescu - singur şi neforţat de nimeni - că el mai crede încă în valorile socialismului. Ce naiba de valori? Valoare să fie oare lagărele de concentrare şi închisorile în care au murit mii de oameni ce nu aveau altă vină decât, poate, aceea de a nu-l fi înţeles *"exact"* pe satanistul Marx? Valorile socialismului le-am văzut atunci când se trăgea cu plugul peste trupurile ţăranilor ce se împotriveau colhozniciei. Îndobitocit de doctrina comunistă, Ion Iliescu nu vrea să privească realitatea în faţă, cramponându-se de un trecut mort pentru veşnicie.

Dar să cităm mai departe ce anume spune fostul său coleg de facultate, Bodnarciuk, despre cel cu care se mândreşte. (***"... A reuşit foarte bine şi sunt mândru de el"*** - dixit Bodnarciuk.)

"Iliescu a devenit printre cei mai buni activişti din facultate... Preşedintele vostru a început să întocmească adevărate note informative despre tot ce mişca în facultate..." (Şi astfel Ion Iliescu, devine... *"turnător"*, cum se spune mai pre româneasca limbă).

Dar ceea ce a provocat furori în lumea românească a fost declaraţia lui Bodnarciuk că Iliescu ***"... A fost ofiţer KGB şi trebuia să rămână preşedinte. România s'ar duce de râpă fără el. Educaţia lui la Moscova este vizibilă. Să nu credeţi că a făcut munca de informator doar pentrucă trebuia, ci pentrucă dela început i-a plăcut şi a fost talentat. Şi asta se vede clar chiar şi acum, când are o funcţie atât de înaltă"...***

Cea de a doua mărturie vine dela un alt coleg de facultate Aleksandr Kavişciuk: ***"... Mă aşteptam ca Ilici să nu vorbească o rusă fluentă... La câteva luni, aproape un an, după ce Ilici a început să fie educat în spiritul comunist, a trecut la o fază superioară. Dotat cu un ochi ager surprindea toate mişcările studenţilor şi întocmea rapoarte. Toate documentele treceau mai întâi pe la mine. Am remarcat dela bun început calitatea de informator a studentului român. Mulţi colegi de-ai lui au fost exmatriculaţi datorită rapoartelor semnate de Iliescu. În schimb nu era foarte sociabil şi nu prea ştia să râdă. Asta i-a venit însă mai târziu, căci teatrul face parte din meserie..."***

Uimit de scandalul pe care declaraţiile lui cu privire la *"prezidentul"* României, tovarăşul Bodnarciuk trimite o scrisoare ziaristei Tana Ardeleanu, în care confirmă recrutarea lui Iliescu de către KGB, din care reproducem mai jos:

"...Eu m'am ocupat mult de pregătirea lui Iliescu ca agent pentru reţeaua sovietică... Acesta este un serviciu foarte serios şi puternic de informaţii..."

Pentru documentarea sa personală, Bodnarciuk se adresează unui tovarăş mai tânăr: ***"...El mi-a spus că dosarul lui Iliescu se găseşte în compartimentul "secret diplomatic". Acest tovarăş al meu n'a putut să aibă acces la dosar, altfel ar fi putut afla dacă Iliescu se dovedeşte şi în prezent agent KGB. Dar acest lucru este întru totul posibil, dar în acelaşi timp strict secret..."***

Dând în vileag aceste amănunte din *"viaţa secretă"* a lui Ion Iliescu, *"Ziua"* şi-a aprins singură paie în cap, căci după cum informează *"Mediafax"*, a început deja investigaţia de către Direcţia cercetărilor penale din Inspectoratul General al Poliţiei. La cererea lui Iliescu, fireşte, care nu permite să fie atins, nici măcar cu o floare.

În loc să-şi pună cenuşă pe cap şi să se apere singur de învinuirile aduse de către cei doi Ruşi, Iliescu şi-a pus *"ţucălarul"* care face pe purtătorul său de cuvânt, Traian Chelebeu, să-i vină în ajutor, apărându-l. Intervenţie tardivă şi fără succes, căci nimeni nu mai crede în minciunile cu iz pestilenţial ale Cotrocenilor.

Nicolae NOVAC